

Erasmus+

GHID PENTRU PROFESORI

ACTIVITĂȚI EDUCAȚIONALE DE PROMOVARE A COMPETENȚELOR METACOGNITIVE ALE ELEVILOR

**European
University Cyprus**

Editor: Prof. Eleonora Papaleontiou-Louca

**MANUAL ȘI GHID PENTRU PROFESORI
O BROȘURĂ COLECTIVĂ DE ACTIVITĂȚI EDUCAȚIONALE
PROPUSE DE CERCETĂTORI ȘI PROFESORI
PROMOVAREA ABILITĂȚILOR METACOGNITIVE**

(strategii metacognitive, convingeri epistemice, abilități de teoria minții)

**FACE PARTE DIN REZULTATELE
Proiectul Erasmus+ Pro-Me-ToM
"PROMOVAREA METACOGNITIVĂ
ȘI COMPETENȚE DE TEORIA MINȚII"**

Research Office
European University Cyprus

Introducere

Ideea de a învăța cum să înveți este destul de veche și poate fi urmărită înapoi la metoda socratică de interogare; în ultimele patru-cinci decenii, însă, această idee a fost încorporată sub termenul științific de "metacogniție". Această conceptualizare este psihologului dezvoltării John H. Flavell, "părintele acestui domeniu", și a devenit unul dintre principalele focare ale cercetării psihologice.

Deși metacogniția a devenit un termen la modă și un domeniu de cercetare fierbinte cu strategii didactice promițătoare, definirea termenului s-a dovedit a fi o sarcină complexă. Totuși, în mod tradițional, metacogniția a fost descrisă ca fiind "gândirea despre gândire" sau "monitorizarea și reglarea gândirii". Flavell (2000) s-a referit la aceasta ca la o cunoaștere care ia ca obiect sau care reglează orice aspect al oricăror proceduri cognitive.

În prezent, metacogniția este implicată în diverse discipline și este studiată în diferite moduri: Acestea includ psihologia dezvoltării (de exemplu, teoria minții), psihologia experimentală și cognitivă (de exemplu, metamemoria, credințele epistemice), psihologia educațională (de exemplu, învățarea autoreglată), neuropsihologia (de exemplu, funcțiile executive și zonele prefrontale ale creierului), psihologia socială /cogniție (de exemplu, interacțiunile umane), psihologia clinică (de exemplu, reflecția asupra gândurilor și acțiunilor), precum și cu coreglarea și alte reglementări ale comportamentului și cogniției (Efklides, 2008, p.523; Papaleontiou-Louca, 2014).

Marele interes pentru metacogniție provine din credința larg răspândită că elevii ar trebui să fie învățători pe tot parcursul vieții, dotați cu competențele necesare atât pentru a rezolva probleme în școală, cât și pentru a extrapola aceste competențe în viață prin înțelegerea propriei gândiri, a învățării și a abordărilor strategice pentru rezolvarea problemelor.

Unul dintre principalele obiective ale educației este de a facilita dobândirea de către elevi a abilităților și strategiilor de gândire pe care le vor folosi pe tot parcursul vieții, mai degrabă decât stocarea de informații. Prin urmare, o educație bună ar trebui să poată ajuta elevii să învețe cum să învețe, cum să își amintească, cum să se motiveze și cum să își controleze propria învățare, astfel încât să poată avea o învățare autonomă de-a lungul vieții (Fatih Aydin, 2011).

Există numeroase dovezi că metacogniția cursanților poate afecta în mod direct învățarea acestora (Boekaerts, Pintrich, & Zeidner, 2000; Winne, 1995). În plus, capacitatea de a-și gestiona eficient propria învățare pare să conducă la succes în școală și în afara școlii, iar acuratețea în autoevaluare s-a dovedit a fi legată de performanța școlară în adolescență (Demetriou & Kazi, 2001, p.525).

Predarea strategiilor de gândire și a abilităților metacognitive îi va determina pe elevi să urmărească propria lor învățare pe tot parcursul educației și dezvoltării lor de-a lungul vieții. Elevii și

profesorii, mai ales în zilele noastre, trebuie să se angajeze serios în practica activă a metacogniției. Astfel, ei devin învățători independenți și dobândesc controlul asupra propriei învățări (Papaleontiou-Louca, 2014, p.8).

Pro-Me-ToM (Promoting Metacognitive and Theory-of-Mind Skills) este un proiect de colaborare Erasmus+ finanțat de IDEP (Foundation of European Programs for Lifelong Learning) și a fost realizat de cercetători din cinci țări (Cipru, Grecia, Ungaria, Portugalia și România), cu scopul de a investiga și de a promova competențele metacognitive ale profesorilor și elevilor. În cadrul acestui proiect, o intervenție educațională bine concepută a fost dezvoltată, tradusă și aplicată în cinci țări.

În mod specific, acest proiect educațional și de cercetare a urmărit să îmbunătățească abilitățile metacognitive, convingerile epistemice și abilitățile de teorie a minții atât ale profesorilor, cât și ale elevilor. Aceste abilități critice sunt exemple de gândire de ordin superior și se așteaptă nu numai să ajute elevii să "începe cum să învețe" pe tot parcursul vieții lor, ci și să le permită să interpreteze comportamentul uman pentru a coexista funcțional cu ceilalți.

Intervenția educațională a acestui program a fost dezvoltată, tradusă și realizată prin "cercetare-acțiune" în cinci limbi și implementată în cele cinci țări participante (pentru mai multe detalii, a se vedea Papaleontiou-Louca, 2024).

Această broșură este compusă din activități educaționale propuse de profesori (atât din școlile primare, cât și din școlile superioare) cu ajutorul grupului de cercetare, cu scopul de a facilita educatorilor implementarea abilităților metacognitive și promovarea învățării independente de-a lungul vieții. Le mulțumim amândurora pentru contribuția lor valoroasă!

Sperăm că va oferi o perspectivă utilă și idei care să faciliteze călătoria de învățare a elevilor pentru o viață plină de sens!

Editorul broșurii,

Prof. Eleonora Papaleontiou - Louca

ȚĂRI AU COOPERAT ÎN CADRUL PROIECTULUI:

CYPRUS
GRECIA
UNGARIA
PORTUGALIA
ROMÂNIA

INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR IMPLICATE:

UNIVERSITATEA EUROPEANĂ CYPRUS, Cipru

UNIVERSITATEA ARISTOTLE DIN THESSALONIKI, Grecia

UNIVERSITATEA DIN IOANNINA, Grecia

PECSI TUDOMANYEGYETEM - UNIVERSITATEA DIN PECS, Ungaria

UCLAN UNIVERSITY CYPRUS LIMITED, Cipru

UNIVERSIDADE DE COIMBRA, Portugalia

UNIVERSITATEA SAPIENTIA DIN MUNICIPIUL CLUJ-NAPOCA, România

UNIVERSITATEA DIN CIPRU, Cipru

ECHIPA DE CERCETARE:

Eleonora Papaleontiou-Louca (Universitatea Europeană din Cipru): P.I.
Yiannis Trimithiotis (Universitatea Europeană din Cipru)
Paris Vogazianos (Universitatea Europeană din Cipru)
Maria Kalli (ofițer de cercetare, Universitatea Europeană din Cipru)
Mary Koutselini (Universitatea din Cipru)
Maria Anastasou (Universitatea din Cipru)
Kalypso Iordanou (Universitatea UCLAN din Cipru)
Elena Papageorgiou (Universitatea UCLAN din Cipru)
Panayiota Metallidou (Universitatea Aristotel din Thessaloniki, Grecia)
Ioannis Krommydas (Universitatea din Ioannina, Grecia)
Plousia Misailidi (Universitatea din Ioannina, Grecia)
Dimitra Tatsi (Universitatea din Ioannina, Grecia)
Zsigmond István (Universit. Sapientia Din Municipiul Cluj-Napoca, România)
János Steklács (Universitatea din Pécs, Ungaria)
Bálint Ágnes (Universitatea din Pécs, Ungaria)
Csikos Csaba Antal (Universitatea din Szeged, Ungaria)
Maria Piedade Vaz Rebelo (Universitatea din Coimbra-Portugalia)
Graça Bidarra (Universitatea din Coimbra-Portugalia)

OUR RESEARCH TEAM

Ágnes Bálint

Demetra Tatsi

Eleni Papageorgiou

Eleonora Papaleontiou-Louca

Ioannis Krommyda

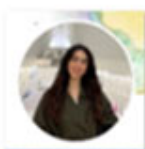
Istvan Zsigmond

Kalypso Iordanou

Yiannis Trimithiotis

Maria Anastasou

Mary Koutselini

Panyiota Metallidou

Paris Vogazianos

Plousia Misailidi

Piedade Vaz-Rebelo

Graça Bidarra

**"MANUAL ȘI GHID PENTRU PROFESORI
O BROȘURĂ COLECTIVĂ DE ACTIVITĂȚI EDUCATIVE PROPUSE DE PROFESORI
PENTRU PROMOVAREA COMPETENȚELOR METACOGNITIVE".**

CONȚINUT:

- ACTIVITATEA 1:** "Rolul alimentației sănătoase în viața noastră" - de Rebecca Panagi
- ACTIVITATEA 2 :** "REAȚII ACIDICE ȘI BAZICE" - de Natasha Savvas
- ACTIVITATEA 3:** "ENVIRONMENTAL BUSINESS" - de Panagiota Kourea
- ACTIVITATEA 4:** "NU UIT (ȚARA MEA OCCOUPATĂ)" - de Panagiota Kourea
- ACTIVITATEA 5:** "DIETA (PUBLICITATE)" - de Panagiota Kourea
- ACTIVITATEA 6:** "REAȚIILE MEMBRILOR UNEI FAMILII GRECEȘTI LA AUZIREA RĂZBOIULUI" - de Diamanto Papadaki - Papageorgiou
- ACTIVITATEA 7:** "EXAMINAREA TEXTELOR "PROSCARTERIA" ȘI "CEI DOI PESCARII"" - de Diamanto Papadaki - Papageorgiou
- ACTIVITATEA 8:** "SCRIEREA UNUI SINOPSIS" - de Despina Lyvera
- ACTIVITATEA 9:** ' GRAPHIC PERFORMANCE - RAVIDOGRAPHY (CREATION AND CONSTRUCTION)' - De Stella Savva - Pattidourou
- ACTIVITATEA 10:** "ASUMAREA ROLULUI DE PROSPECTOR/MENTAURANT/AUTORIZATOR AL PENSIEI" - De Chrysanthi Nicodimou
- ACTIVITATEA 11:** TIMPUL DE SALVARE A LUMINII ZILEI (ACTIVITATEA DE MONITORIZARE METACOGNITIVĂ)" - de Zsuzsanna Várnai
- ACTIVITATEA 12:** CUM SE MIȘCĂ PĂMÂNTUL (IDENTIFICAREA GREȘELILOR)" - de Zsuzsanna Várnai
- ACTIVITATEA 13:** "SCHIMBĂRI ÎN STAREA MATERIEI APEI" - de Zsuzsanna Várnai
- ACTIVITATEA 14:** "PROCESUL ÎN SALA DE JUDECATĂ (CONȘTIENTIZARE EPISTEMICĂ)" - de Ákos Sipos
- ACTIVITATEA 15:** "VÂNAREA ERORILOR (METACOGNIȚIE, CONȘTIINȚĂ EPISTEMICĂ)" - De Mónok Zsuzsanna
- ACTIVITATEA 16:** "PUTEȚI OBSERVA CONTRADICȚIILE? ACTIVITĂȚI DESTINATE DEZVOLTĂRII METACOGNIȚIEI- de Edit Szöllósi
- ACTIVITATEA 17:** "HARTA MINȚII"- de Otilia Doina Filep
- ACTIVITATEA 18:** "BRAINSTORMING AT PHYSICS CLASS" - de Otilia Doina Filep
- ACTIVITATEA 19:** "IDENTIFICAREA EMOȚIILOR ȘI ÎNȚELEGEREA PUNCTULUI DE VEDERE DIFERIT A DOUĂ PERSOANE" - de Chitziou Efrosyni
- ACTIVITATEA 20:** "JOCUL DE ROL: RECUNOAȘTEREA ȘI EXPRIMAREA EMOȚIILOR" - de Sotiraki Nectaria
- ACTIVITATEA 21:** "O PREDARE DE TIP METACOGNITIV A STRATEGIILOR DE ORGANIZARE ÎN ISTORIE". "THESSALONIKI FLOURISHES" - de Papasotiriou Christina

ACTIVITATEA 22: "AUTOEVALUAREA PERFORMANȚEI ÎN ACTIVITATEA ȘCOLARĂ" - de Stavrou Chrysanthi

ACTIVITATEA 23: 'EVALUAREA GENERALĂ A "ILIADA" ' - De Boutbara

ACTIVITATEA 24: REZUMAT DE PREDARE ' - De Delidou Despoina

ACTIVITATEA 25: "MĂSURAREA TEMPERATURII CORPULUI" - de Sanida Demetra

ACTIVITATEA 26: "ÎNVĂȚAREA LEGII A 3-a a lui NEWTON" - De Nikolaidou Alexandra

ACTIVITATEA 27: "CUNOȘTINȚA DE SINE ȘI DE ALȚII" - de Eleni

ACTIVITATEA 28 : "NOUA ȘCOALĂ ASTRADENI" - de Malissovas Leonidas

ACTIVITATEA 29 : SFÂRȘITUL PAUSANIILOR" - de România Ioanni

ACTIVITATEA 30: "CONSTRUCȚII MARINE" - de Apostolou Elena

ACTIVITATEA 31 : "PROTEINE - de Malissovas Leonidas

ACTIVITATEA 32 : "BLOUSE-ul doamnei KATERINA" - de Apostolou Elena

ACTIVITATEA 33: "Colinde de Crăciun" - de Malissovas Leonidas

ACTIVITATEA 34: "EXPANSIUNEA ROMÂNĂ VĂZUTĂ DE ROMÂNI ȘI VĂZUTĂ DE LIDERUL UNUI POPOR CUCERIT" - de Elvira Moreira dos Santos

ACTIVITATEA 35: TEORIA MINȚII - ACTIVITATEA 1 - De Gregory

ACTIVITATEA 36: TEORIA MINȚII - ACTIVITATEA 2 - De Gregory

ACTIVITATEA 37: "MONITORIZAREA COMPREHENSIEI - PROCEDURI MATEMATICE - ALGEBRICE" - de Margarida Fonseca

ACTIVITATEA 38: "MONITORIZAREA COMPREHENSIEI - ISTORIE - DEMOCRAȚIA ATHENIANĂ ÎN SECOLUL V î.Hr." - de Elvira Moreira dos Santos

ACTIVITATEA 39: "MONITORIZAREA COMPREHENSIEI - ISTORIE - IDEOLOGII TOTALITARE" - de Sandra Margarida Santos

ACTIVITATEA 40: "MONITORIZAREA COMPREHENSIVITĂȚII - EDUCAȚIE FIZICĂ - PROGRAMUL DUMNEZEU" - de Bárbara Baião

ACTIVITATEA 41: "CUM SĂ ÎNVĂȚ MAI BINE? - De Beatriz Cartaxo, Inês Henriques, Joana Almeida, Matilde Vicente

ACTIVITATEA 42: "HARTA ÎNVĂȚĂRII CU UN ORGANIZATOR GRAFIC KWL CHART" - de Piedade Vaz Rebelo & Graça Bidarra

ACTIVITATEA 43: "VEZI CE VĂD EU? INFLUENȚA SOCIALĂ ASUPRA PERCEPERII OBIECTELOR" - de Piedade Vaz Rebelo & Graça Bidarra

ACTIVITATEA 44: "DICING" - de Eva Porsche

ACTIVITATEA 45: METODA "REI" - de Eva Porsche

ACTIVITATEA 46: "Căutarea cuvintelor - cordofone, aerofone și diofone în Portugalia și în lume" - de Ana Maria Ferreira Pina

- ACTIVITATEA 47:** "SERVICII DE REȚEA" - de Alberto Carreira
- ACTIVITATEA 48:** "IMPORTANȚA MICROSCOPULUI OPTIC COMPUS" - de Rosa Correia
- ACTIVITATEA 49:** "Identificarea și interpretarea lanțurilor și rețelelor alimentare" - de Isabela Rego
- ACTIVITATEA 50:** "ECONOMIA ROMÂNĂ" - de Vera
- ACTIVITATEA 51:** "PROVOCĂRI ÎN IDENTIFICAREA ERORILOR ȘI INCONSISTENȚELOR" - de Edite Castro
- ACTIVITATEA 52:** "Ucigașul nevinovat: N-a fost nimeni!" - de Carlos João da Cunha Silva
- ACTIVITATEA 53:** "METACOGNITION ACTIVITY - PORTUGUESE, 11TH GRADE" - De Paula Oliveira
- ACTIVITATEA 54:** "IDENTITATE ȘI DEMOCRAȚIE" - de Sandra Pinto
- ACTIVITATEA 55:** "COMPREHENSIVITATEA LECTURII - CULTURA MONASTERULUI" - de Adélia Queijo
- ACTIVITATEA 56:** "FIȘELE DE REGLEMENTARE ȘI MONITORIZARE - ISTORIC" - de Catarina
- ACTIVITATEA 57:** "IDENTIFICAREA ERORILOR ȘI INCONSISTENȚELOR ÎN COMPREHENSIA TEXTULUI - ZÂNA ORIANA" - de Catarina Reis
- ACTIVITATEA 58:** "GĂSIȚI EROAREA! - De Margarida Fonseca
- ACTIVITATEA 59:** "ÎNȚELEGEREA SUBIECTULUI: INDUCȚIA ELECTROMAGNETICĂ" - De Marta Manaia
- ACTIVITATEA 60:** "PE URMA CRIMINALULUI" - de Bernardete Francisco
- ACTIVITATEA 61:** "IMAGINAȚI CE ..." - De Rui
- ACTIVITATEA 62:** "IDENTIFICAREA INCONSISTENȚELOR ÎN ÎNȚELEGEREA UNUI TEXT - TEXT BIOGRAFIC" - de Rosa Vigarinho
- ACTIVITATEA 63:** "IDENTIFICAREA INCONSISTENȚELOR ÎN ÎNȚELEGEREA UNUI TEXT - REPRODUCERE" - de Luciana
- ACTIVITATEA 64:** "TERTULIA LITERARĂ DIALOGICĂ" - de Dulce Gonçalves
- ACTIVITATEA 65:** "ACTIVITATE METACOGNITIVĂ - ISTORIE" - de Paula Charneco Martins

IMAGINE

2

Într-o comunitate de învățare/cercetare (comunitatea noastră a fost denumită Interactive Pens) în care învățarea se bazează pe interacțiune socială, colaborare și comunicare, procesele metacognitive sunt alimentate prin activități de colaborare, comunicare între membri, partajare și dezvoltarea cunoștințelor. Procesele metacognitive sunt procese interne care conduc la supravegherea și controlul proceselor cognitive.

Prin supravegherea profesorului, procesele de mai sus sunt stabilite prin observarea elevilor care lucrează cu colegii lor, ajutându-se activ prin discuții între ei și ajungând la concluzii. S-a observat, de asemenea, sprijinul direct al colegilor lor de clasă care ar fi fost posedați de un sentiment de tehnofobie care, în același timp, i-a împiedicat să finalizeze activitatea.

Exercițiul doi

Introducerea instrumentului Pixton îi încurajează pe copii să își exprime grafic procesul de gândire, cultivându-le în același timp abilitățile de scriere în ceea ce privește negocierea problemelor contemporane. În acest caz, elevii, după ce au rămas în grupurile lor, au creat o bandă desenată digitală care exprimă grafic procesul lor de gândire în ceea ce privește importanța unei alimentații sănătoase în viața noastră și modul în care rolul alimentației sănătoase în viața noastră de zi cu zi poate fi îmbunătățit (imaginele 1,2).

IMAGINE 1

IMAGINE 2

În acest caz, rolul profesorului-facilitator a fost deosebit de important, deoarece el sau ea a trebuit să implice elevii în activități care necesită competențe superioare, care sporesc gândirea critică, reflecția metacognitivă și construirea de noi cunoștințe pe care elevii le pot transfera în contexte noi (în acest caz, reprezentarea cunoștințelor sub forma unei broșuri). Profesorul a observat entuziasmul elevilor pentru această activitate, precum și schimbul de cunoștințe în cadrul comunității.

ACTIVITATEA 2: "REAȚII ACIDE ȘI BAZIC

- *Natasha Savvas* -

Descrierea activității:

Introducere (10 minute):

Începeți cu o scurtă trecere în revistă a principiilor de bază ale acizilor și bazelor. Faceți un dialog narativ concentrat despre importanța PH-ului și despre diferitele substanțe care îl afectează.

Activitate experimentală (20 de minute):

Distribuiți materialele elevilor și cereți-le să realizeze o serie de experimente care implică reacții acide și bazice. Observați reacțiile, măsurați valorile pH-ului și înregistrați rezultatele. Elevii pot face predicții cu privire la rezultatele experimentelor și apoi își pot autoevalua ipotezele pe baza rezultatelor finale.

Analiză și discuții (15 minute):

Implicați elevii într-o discuție despre rezultatele observate. Ghidați-i să își raporteze observațiile la conceptele de acizi și baze. Puneți întrebări care să încurajeze gândirea și analiza.

Aplicare (15 minute):

Dați elevilor o fișă de lucru cu întrebări și exerciții care implică reacții acide și bazice. Cereți-le să rezolve exercițiile individual sau în grupuri.

Evaluare (10 minute):

Evaluați răspunsurile

ACTIVITATEA 3: AFACERI DE MEDIU

- Panagiota Kourea -

Descrierea activității:

Printr-o serie de 5 lecții (X80 minute) din programul Mind Reset al Junior Achievement Cyprus am încercat să devenim antreprenori și să construim un produs pe care să-l putem folosi sau vinde, obținând un profit și protejând mediul.

Identificarea situației problematice - Cercetare de marketing - Scrierea ideilor - Construcție - Testare - Control - Evaluare - Calcularea costurilor - Producție - Publicitate - Comunicare - Prezentare

Dezvoltarea gândirii critice

Utilizarea cunoștințelor din matematică, tehnologie, știință

Creativitate-Colaborare

Obiectivul activității:

Crearea și promovarea unui produs sau serviciu menit să reducă utilizarea plasticului sau să îl reutilizeze.

Durata estimată a activității: 5 x 80 de minute

Cursuri recomandate pentru a fi aplicate:

Educație pentru sănătate sau mediu

Vârsta recomandată a elevilor: 10-12 ani

Numele instructorului care propune activitatea:

Panagiota Kourea

Specialitatea instructorului: Învățător de școală primară

Școala instructorului: Școala primară Paphos

Adresa de e-mail a instructorului: pkourea@yahoo.com **Adresa de e-mail a instructorului** **Tel. :**
00357-99846015

ACTIVITATEA 4: "EU NU UIT (ȚARA MEA OCUPATĂ)

-Panagiota Kourea-

Descrierea activității:

Analiza textelor literare (proză și poezii)
Căutarea contextului comunicativ
Examinarea punctelor comune și a diferențelor dintre texte
Emoțiile eroilor din textele "Dacă eu aș fi naratorul".
Alte situații similare în lume
Generalizarea suferințelor de război
Schimbarea contextului

Obiectivele activității:

Să înțeleagă consecințele invaziei turcești.
Să caute în texte mijloacele expresive care fac ca un text să fie puternic din punct de vedere emoțional.

Durata estimată a activității: 5 x 80 de minute

Lecție sugerată: Limba greacă

ACTIVITATEA 5: ' DIETA (PUBLICITATE)'

- Panagiota Kourea -

Descrierea activității:

A. ÎNȚELEGERE SCRISĂ ȘI VORBITĂ

1.1.1.1 Identificarea și formularea informațiilor directe, indirecte și implicite în texte scrise și orale (publicitate)

1.2. să raporteze textele scrise proprii și ale altora la un context comunicativ specific

1.1.1/1.1.2 Identificarea informațiilor lingvistice și de altă natură în texte multimodale (publicitate)

1.1.6 Selectarea și poziționarea informațiilor pe baza unor criterii specifice (accent, ordinea informațiilor, încărcătura emoțională, informații subiective-obiective, prezentarea și juxtapunerea informațiilor, repetarea informațiilor)

1.2.2 Concluzia privind expeditorul, scopul și destinatarul textului

B. PRODUCȚIA DE LIMBĂ SCRISĂ ȘI VORBITĂ

2.2 Identificarea și definirea tipului, genului și elementelor expresive ale textului

2.4.3.1 / 2.4.3.2 Să înțeleagă funcția elementelor lingvistice și nonlingvistice în textele multimodale, în special în publicitate

2.2.3./2.2.4./2.2.5 Tip de text: descriere, narațiune, argumente, instrucțiuni și publicitate ca text mixt: descriere în argumente, etc., Tip de text: publicitate

2.4.1.1 Identificarea și utilizarea funcțională a elementelor lingvistice și non-lingvistice, de exemplu metafora sau exagerarea, pentru a transmite impresii și sentimente despre ceea ce este descris (de exemplu "rămâi cu gura căscată", "îți taie respirația")

2.4.3.1.1./2.4.3.1.2 Utilizarea colectivă a elementelor lingvistice și non-lingvistice ca modalități de structurare a argumentelor în publicitate (de exemplu, sloganuri, liste de argumente, adjective evaluative (sau chiar superlative), fraze metaforice, punctuație, majuscule, majuscule, culoare, citire, fonturi...)

C. EVALUAREA LIMBAJULUI SCRIS

3.1 Evaluarea eficacității textelor prin justificarea opțiunilor în materie de structură și conținut

3.1.1 Evaluarea pe baza unor criterii: -elemente lingvistice (în funcție de tip și gen)/elemente politropice (image, tabele, diagrame)/structura formală a tipurilor de texte

Durata estimată: 80 de minute

Procedura de predare:

1. O reclamă tipărită, de televiziune și radio este prezentată întregii clase. Elevii sunt rugați să le clasifice și să identifice caracteristicile comune și diferențele. Ei completează o diagramă corespunzătoare în fișa de lucru. Se așteaptă o definiție a publicității (de exemplu, prezentarea caracteristicilor unui produs pentru a-l vinde).

2. Utilizarea cărții p. 53. Elevii sunt rugați să citească primul obiectiv al lecției "Cu ce ne vom ocupa? Ne vom ocupa de modul în care publicitatea informează și încearcă să convingă consumatorul de produsul la care se face reclamă.

3. Elevii sunt rugați să identifice caracteristicile reclamei care sunt folosite pentru a atrage atenția consumatorului: o imagine vie, numele produsului, un slogan și un text scurt. Caracteristicile sunt scrise pe tablă.

4. Tipul și genul de text sunt identificate în același timp: Text nonliterar, tip mixt (include argumente în descriere), gen textual: reclamă. Se identifică, de asemenea, elemente expresive (de exemplu, hiperbole, fraze metaforice) și elemente non-lingvistice (de exemplu, imagine, dimensiunea și culoarea literelor, bold și italic etc.). Se face trimitere la termenul "multimodal" pentru a caracteriza combinația de imagine și text.

1. Se oferă o fișă de lucru:

- În sarcina 1, ei vor da propriul nume produsului. Ei vor descrie imaginea și vor scrie sloganul.

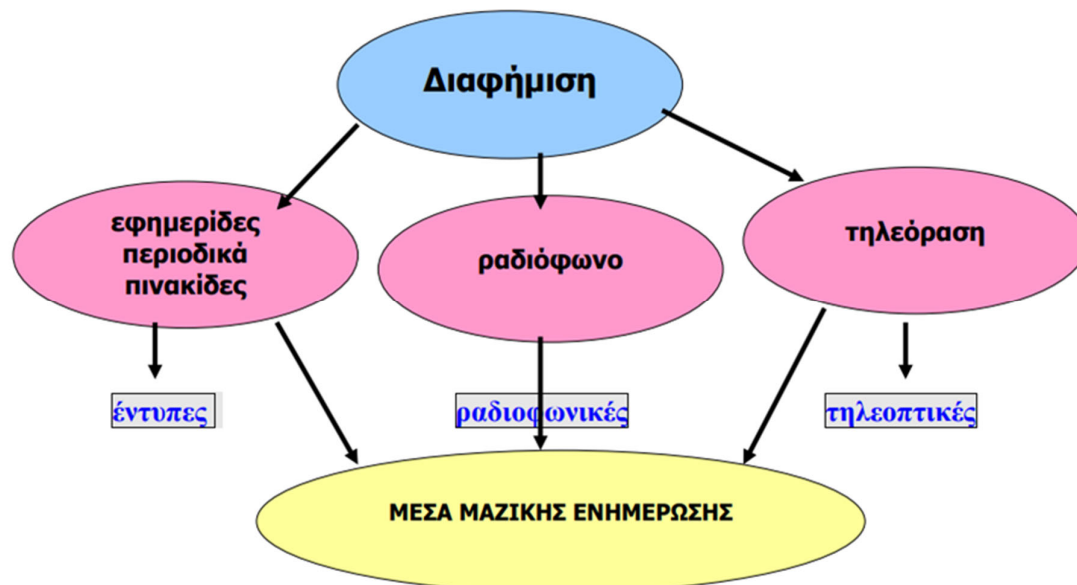
- În sarcina 2 se așteaptă ca aceștia să nu identifice niciun dezavantaj, astfel că vor menționa faptul că în reclame sunt prezentate doar aspectele pozitive ale unui produs.

- În sarcina 3, elevii își vor crea propria reclamă. (temă individuală)

2. Întrebarea se referă la alte forme de publicitate, altele decât presa scrisă, care există. Se așteaptă ca radioul și televiziunea să fie menționate. Ei urmăresc 2 reclame de televiziune pe proiector și încearcă să identifice caracteristicile identificate în reclamele tipărite. Raportează diferențele.

3. Efectuați sarcina 1, pagina 31 din Caietul de lucru. Elevii sunt rugați să completeze o reclamă, în care există doar o imagine, cu un slogan, un text și numele produsului

4. Evaluarea: Este comună și se obține prin măsura și calitatea participării elevilor la lecție, participarea în grupuri și prin sarcinile pe care le îndeplinesc.

Regilait®

ΓΑΛΛΑ
ΑΠΟΒΟΥΤΥΡΩΜΕΝΟ
σε σκόνη
στιγματίας διάλυσης

σήμα
Γαλλικής συνεταιριστικής
γεωργίας

100% ΓΑΛΛΑ ΑΠΟ
ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥΣ ΜΑΣ

Ιδανικό
για τη
μαγειρική σας

250gr = Ισοδυναμούν με 2,5 λίτρα αποβουτυρωμένου γάλακτος

**Αυτό είναι το
γαλατάκι σου!**

**Πάντα
στη ζωή μας!**

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΠΕΔΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΤΟ ΚΑΧΟΤΕΡΟ ΜΑΣ!

ACTIVITATEA 6

"REAȚIILE MEMBRILOR UNEI FAMILII GRECEȘTI LA AFLAREA VEȘTII RĂZBOIULUI

-Diamanto Papadaki - Papageorgiou -

Descrierea activității:

În numărul 1 al cărții "Rodica și trandafirul" de clasa a V-a, la "Secțiunea 3: 28 octombrie 1940" apare textul "Italienii ne-au declarat război (Și ne-am dus la subsol)". La început, copiii fac speculații cu privire la tipul de text și la tema textului. Apoi citesc textul în tăcere, încercând să infirme sau să confirme predicțiile lor. Pe măsură ce citesc, ei fac semne pe text în funcție de semnul lor de carte (semnul întrebării dacă au o întrebare, steluța dacă ceva le amintește de ceva, semnul exclamării dacă ceva i-a impresionat și încercuiesc cei 3 "P" dacă este vorba despre o narațiune). Unii copii anunță și notează cu toții în caietele lor identitatea textului (unde au loc evenimentele, când, cine este implicat, care este tema) Aceasta este urmată de o lectură cu voce tare de către profesor în încercarea de a transmite sentimentele eroilor din text. În timp ce profesorul citește textul, copiii sunt invitați să identifice și să sublinieze reacțiile membrilor unei familii grecești la declarația de război a italienilor, care este subiectul textului. Acest lucru este urmat de întrebări de aprofundare/comprehensiune/gândire critică, cum ar fi: "Cine ar putea fi Dorothea? De ce Akis, după ce nu și-a băut laptele de atâta timp, l-a băut brusc pe tot deodată? Cum ai reacționa tu în locul lui Akis? Comentați fraza Akis, de astăzi vei deveni bărbat. Care este ideea centrală a textului? Ce vrea să ne spună autorul?"

Copiii sunt apoi rugați să îl așeze pe Akis (personajul central al poveștii) în scaunul fierbinte (convenție teatrală) și să îl chestioneze cu privire la reacțiile și gândurile sale evidențiate în text. Acis este jucat fie de un copil, fie de profesor. Copiii sunt apoi rugați să judece aceste reacții în scris, motivându-și opinia. Ei sunt rugați să aleagă instrumentele pe care le vor folosi din cele pe care le-au laminat la dispoziția lor și/sau pe care le-au afișat pe pereții clasei. (Aici se așteaptă ca ei să folosească vocabularul din burgerul de argumentare cu cuvinte de legătură și legături cauzale).

Mai târziu, profesorul îi împarte pe copii în grupuri, unde unii copii joacă rolul membrilor familiei dimineața, de când se trezesc până când tatăl pleacă la serviciu, încercând să le arate sentimentele și reacțiile, în timp ce alți copii joacă rolul membrilor familiei după ce tatăl se întoarce acasă. După ce copiii prezintă dramatizarea, profesorul reflectă asupra copiilor cu privire la motivul pentru care sentimentele și reacțiile lor s-au schimbat și la motivele pentru care acest motiv a cauzat o schimbare.

În cele din urmă, copiii sunt rugați să scrie o pagină din jurnalul unui copil în seara zilei de 20 iulie 1974, în care să prezinte gândurile, reacțiile și sentimentele acestuia la auzul invaziei turcești din Cipru. Copiii pot consulta lista de sentimente de pe spatele caietului lor ca ajutor mental și le pot alege pe cele potrivite. Cu cinci minute înainte de încheierea lecției, copiii sunt rugați să utilizeze strategia 3-2-1 pentru a scrie pe o foaie de hârtie, ca bilet de ieșire, 3 lucruri din lecție care le-au provocat emoții pozitive, 2 lucruri care i-au impresionat și 1 lucru care le-a provocat emoții negative.

Scopul activității:

Copiii să înțeleagă gândurile și sentimentele membrilor familiei prin reacțiile lor la declarația de război din țara lor.

Durata estimată a activității:

80 de minute

Curs propus:

Limba (greacă)

Vârsta recomandată a elevilor:

10-11 ani Gradul 5

Numele instructorului care propune activitatea:

Diamanto Papadaki-Papageorgiou

Specializarea instructorului:

Profesor de școală primară

Școala profesorului:

Școala primară Analionta

Adresa de e-mail a instructorului:**Tel. instructorului:**

diamando@live.co.uk 0035799675784

ACTIVITATEA 7

"EXAMINAREA TEXTELOR "PROSCARTERIA" ȘI "CEI DOI PESCARI"

- *Diamanto Papadaki - Papageorgiou* -

Descrierea activității:

În Antologia cipriotă E & ST (clasa ^{a 5-a} și ^{a 6-a}) există două texte, o proză "Proscarteria" și un poem "Cei doi pescari". Predarea începe cu textul în proză. Mai întâi, profesorul le cere copiilor să facă posibile conexiuni între titlul textului "Proscarteria" și întrebarea din secțiunea "Știu, nu uit, pretind".

Întrebarea a fost generată folosind strategia 3-2-1, prin care copiii, la începutul unității, au fost rugați să enumere 3 lucruri pe care le știu, 2 lucruri pe care nu le știu și 1 lucru pe care vor să îl știe despre subiect. Întrebarea rezultată a fost: "Cum i-a afectat invazia turcă din Cipru pe ciprioți?" Profesorul citește apoi textul elevilor pentru a face legătura între text și întrebare. Aceasta este urmată de întrebări de înțelegere a textului cu întrebări cu alegere multiplă, corectarea erorii, întrebări de înțelegere mai profundă. Apoi, copiii sunt rugați să împartă o pagină din caietul lor în două părți și să noteze într-o coloană acțiunile și sentimentele protagoniștilor textului după invazia turcilor în satul lor, iar în cealaltă coloană acțiunile și sentimentele protagoniștilor înainte de invazie. Atunci când nu există dovezi, copiii pot face presupuneri logice completând spațiile libere. Apoi, profesorul pune întrebări de judecată, cum ar fi: "De ce l-a ajutat ciobanul cipriot turc pe bătrân? Ce ar fi putut gândi/simți bătrânul în timp ce mergea cu turma sa spre Dali, urmând instrucțiunile celui altă păsător?" În numărul 1 al cărții "Rodica și trandafirul" de clasa a V-a, la "Secțiunea 3: 28 octombrie 1940" apare textul "Italianii ne-au declarat război (Și ne-am dus la subsol)". La început, copiii fac speculații cu privire la tipul de text și la tema textului. Apoi citesc textul în tăcere, încercând să infirme sau să confirme predicțiile lor. Pe măsură ce citesc, ei fac semne pe text în funcție de semnul lor de carte (semnul întrebării dacă au o întrebare, steluța dacă ceva le amintește de ceva, semnul exclamării dacă ceva i-a impresionat și încercuiesc cei 3 "P" dacă este vorba despre o narațiune). Unii copii anunță și notează cu toții în caietele lor identitatea textului (unde au loc evenimentele, când, cine este implicat, care este tema) Aceasta este urmată de o lectură cu voce tare de către profesor în încercarea de a transmite sentimentele eroilor din text. În timp ce profesorul citește textul, copiii sunt invitați să identifice și să sublinieze reacțiile membrilor unei familii grecești la declarația de război a italienilor, care este subiectul textului. Acest lucru este urmat de întrebări de aprofundare/comprehensiune/gândire critică, cum ar fi: "Cine ar putea fi Dorothea? De ce Akis, după ce nu și-a băut laptele de atâta timp, l-a băut brusc pe tot deodată? Cum ai reacționa tu în locul lui Akis? Comentați fraza Akis, de astăzi vei deveni bărbat. Care este ideea centrală a textului? Ce ne cere el să facem?"

Copiii sunt apoi rugați să îl așeze pe Akis (personajul principal al poveștii) în scaunul fierbinte (convenție teatrală) și să îl întrebe despre reacțiile și gândurile sale evidențiate în text. Acis este jucat fie de un copil, fie de profesor. Copiii sunt apoi rugați să judece aceste reacții în scris, motivându-și opinia. Ei sunt rugați să aleagă instrumentele pe care le vor folosi din cele pe care le-au laminat la dispoziția lor și/sau pe care le-au afișat pe pereții clasei. (Aici se așteaptă ca ei să folosească vocabularul din burgerul de argumentare cu cuvinte de legătură și legături cauzale).

Mai târziu, profesorul îi împarte pe copii în grupuri, unde unii copii joacă rolul membrilor familiei dimineața, de când se trezesc până când tatăl pleacă la serviciu, încercând să le arate sentimentele și reacțiile, în timp ce alți copii joacă rolul membrilor familiei după ce tatăl se întoarce acasă. După ce copiii prezintă dramatizarea, profesorul reflectă asupra copiilor cu privire la motivul pentru care sentimentele și reacțiile lor s-au schimbat și la motivele pentru care acest motiv a cauzat o schimbare.

Apoi scriu monologul bătrânului în caietul lor. Unii copii citesc în plen. Ceilalți copii evaluează rezultatul în funcție de logica gândurilor și sentimentelor.

După finalizarea activității de mai sus, învățătoarea le citește copiilor cel de-al doilea text "Cei doi pescari". În timp ce ea îl citește, copiii trebuie să identifice și să deseneze o inimioară în punctul în care inima bate în text (care este cel mai emoționant moment din poem). Ei sunt așteptați să o pună în punctul în care poetul se întreabă dacă cei doi pescari pot fi dușmani, din moment ce până în acel moment au împărțit chiar și pâinea. În plus, copiii pun markere pe semnul lor de carte (o stea dacă ceva le-a amintit de ceva, un semn de exclamare dacă ceva i-a surprins și un semn de întrebare dacă au un semn de întrebare). Se preconizează că această activitate îi va ajuta să facă cea mai potrivită alegere în următoarea activitate, în care copiii sunt rugați să aleagă care dintre cele trei instrumente de pe tablă este cel mai potrivit pentru a face cele două texte să converseze. Primul instrument arată două cercuri fără punct comun, al doilea instrument arată diagrama Venn, iar al treilea arată două cercuri concentrice. Copiii trebuie să își justifice alegerea (pe baza asemănarilor și diferențelor dintre cele două texte). Ei completează mai întâi instrumentul pe care l-au ales împreună cu perechea lor și apoi își împărtășesc ideile cu grupul lor. Apoi, prezintă în plen și completează ceea ce se anunță și nu au înregistrat deja.

La final, copiii completează întrebarea unității cu concluziile lor rezultate din coexaminarea celor două texte.

Scopul activității:

Scopul activității este ca copiii să înțeleagă gândurile și sentimentele membrilor familiei prin reacțiile lor la declarația de război din țara lor.

Durata estimată a activității: 80 de minute

Vârsta recomandată a elevilor: 10-11 ani - clasa a V-a

Lecție sugerată pentru a fi implementată: Lecție de limbă (greacă)

Numele instructorului care propune activitatea: Diamanto Papadaki-Papageorgiou

Specializarea instructorului:

Învățător învățământ primar

Școala instructorului:

Școala primară Analionta

Adresa de e-mail a instructorului:

instructorului:

diamando@live.co.uk

Tel.

0035799675784

ACTIVITATEA 8: "SCRIEREA UNUI SINOPSIS

- Despoina Lyvera

Descrierea activității:

În prima parte a activității a avut loc o discuție despre ce este un rezumat și ce ne propunem să obținem cu acesta. A fost citit un text dat clasei. Elevii au fost rugați să scrie rezumatul fără nicio instrucțiune specifică. Rezumatul cu marcatori de poziție este o bază bună pentru rezumat și este o abilitate metacognitivă să o aplicăm la noi rezumate fără îndrumarea profesorului. Un exercițiu metacognitiv foarte bun este capacitatea de a aplica criterii - dacă este posibil - stabilite chiar de elevi - pentru evaluarea rezumatului.

Titlul activității "Joc de rol"

În a doua parte a exercițiului, elevii au făcut schimb de rezumate, iar elevii au evaluat rezumatele colegilor lor de clasă, clasificându-le ca fiind: foarte bune, bune sau medii și au motivat evaluarea lor prin evidențierea punctelor forte și slabe ale rezumatelor.

Pe baza comentariilor elevilor, clasa împreună cu profesorul au stabilit principiile de bază pe care ar trebui să le aibă un rezumat de succes și le-au notat pe tablă împreună cu procesul de scriere. Rezumatele au fost apoi returnate, iar elevii au trebuit să scrie un placeholder pentru fiecare paragraf. Aceștia au fost citați și evaluați, iar clasa a elaborat un proces corect de scriere a paragrafelor.

Apoi, ei au scris rezumatul pe baza locurilor libere.

După terminarea lucrării, fiecare elev a comparat rezumatul original cu rezumatul final și a subliniat punctele care au fost îmbunătățite.

Rezumatele finale de la sfârșit au fost date profesorului pentru feedback.

Obiectivele activității:

1. Scopul activității a fost ca elevii să exerseze scrierea de rezumate prin evaluarea componentelor textului și păstrarea doar a celor esențiale.
2. Scopul a fost, de asemenea, de a-i ajuta pe elevi să identifice punctele principale ale textului.

RĂSPUNS:

Elevii au fost receptivi și entuziasmați atunci când au primit rezumatele altor colegi pentru a le evalua. Astfel, ei au fost capabili să evalueze un rezumat folosind criterii specifice, astfel încât ei înșiși să poată obține cel mai bun rezultat posibil în ceea ce privește redactarea propriului rezumat.

Durata estimată a activității: 90 min.

Curs propus: Greacă modernă (Expresie - Eseu), Liceul A'

Vârsta recomandată a elevilor: 15-16 ani (primul an de școală secundară superioară)

Numele instructorului care propune activitatea: Despina Lyvera

Specializarea instructorului:
instructorului:

Profesor de literatură

Numele școlii

Lyceum Vergina, Larnaca, CY

Adresa de e-mail a instructorului:
instructorului:

deboraliv1979@yahoo.gr

Tel.

00357- 99798983

ACTIVITATEA 9:**'PERFORMANȚĂ GRAFICĂ - RAVIDOGRAFIE (CREAȚIE ȘI CONSTRUCȚIE)'****-Stella Savva - Pattidourou-**

Cu ocazia aniversării condamnării declarației ilegale a Pseudo-statului, în școală au loc activități bisăptămânale având ca obiectiv: "Cunoaște, nu uita, revendică". Astfel, catedra noastră a întreprins o cercetare privind originea copiilor din școala noastră. Mai întâi, în toate secțiile școlii au fost distribuite porumbei albi, pe care copiii au completat locul de origine al mamei și tatălui lor. Apoi, copiii din secția noastră le-au colectat și au înregistrat datele numerice într-un tabel sintetic relevant. În timpul înregistrării, fiecare pereche de copii a fost desemnată să studieze o anumită secție și toate rezultatele au fost compilate într-un tabel.

Organizarea clasei:

Clasa include 24 de elevi cu abilități mixte. În scopul diferențierii, copiii cu un nivel ridicat de pregătire pentru învățare sunt definiți ca elevul 2, în timp ce copiii cu un nivel scăzut de pregătire pentru învățare sunt definiți ca elevii 1 și 3 (cu un nivel de pregătire pentru învățare mai ridicat decât 1). Acest mod de organizare permite diferențierea în timpul activităților de grup (sarcini individuale care contribuie la o sarcină de grup) și, mai general, în timpul atribuirii sarcinilor și activităților de evaluare.

Media - Materiale:

- proiector
- prezentare electronică (pregătită de profesor) - carte de matematică (p. 96-97)
- fișe de lucru individuale (explorare, evaluare formativă și evaluare finală).
- * Fișele de evaluare sunt de dificultate diferențiată
- tablă albă individuală, marker și burete
- tabel statistic școlar (întocmit pe baza datelor colectate de copii)

Indicator de succes:

(SP3.1) Elevii vor fi capabili să citească și să construiască grafice cu bare, pictograme, diagrame circulare și liniare cu sau fără utilizarea tehnologiei.

Indicele de competență:

(CP3.1.1) Elevii vor fi capabili să interpreteze și să construiască grafice de bare cu sau fără utilizarea unei sub-memorii

Cunoștințe prealabile:

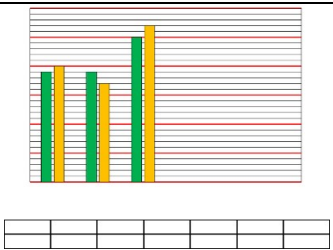
- Elevii vor fi capabili să:
- să citească grafice fără a analiza în profunzime componentele graficului și valoarea fiecărei părți
  - să citească și să completeze tabele cu date numerice

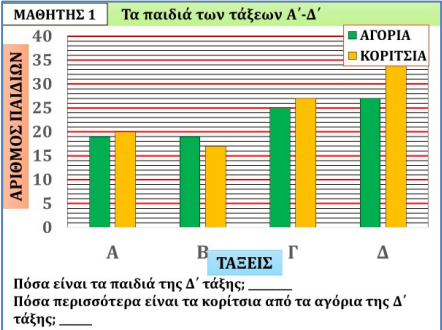
Timp estimat: 2 x 40 minute**Numele profesorului:** Stella Savva-Pattidou**Școală/Departament:** Școala primară Geri B' / Clasa: E'2

Vedeți mai jos descrierea cursului și activitățile analitice descrise.

DESCRIEREA CURSULUI

Obiective de predare: Copiii ar trebui să fie capabil să:	Curs de lucru - activități: (durată /minute)	Organizare/materiale pentru copii:

<p>determină (parțial) obiectivul de cursul</p>	<p>Activitate de evaluare formativă (5 minute)</p> <p>Pe baza graficului realizat până acum, copiii răspund la diverse întrebări de dificultate gradată. prin scriere pe tabla individuală. De exemplu, Care clasă are cele mai puține fete? Care clasă are cei mai mulți băieți? Care clasă are cei mai mulți copii? Câți copii sunt mai mulți în clasa B decât în clasa A? Câți copii sunt în total în clasele A-C?</p>	
<p>să identifice și să înțeleagă componentele unui grafic cu bare (numele axei, numele barei, numerotarea axei și titlul)</p>	<p>Activitate de explorare a elementelor unui grafic de bare (15 minute)</p> <p>Apoi, este prezentat un grafic (diagramă în bare), căruia îi lipsesc următoarele: titlul, nota de subsol, numerotarea și denumirea barelor și a axelor. Copiii observă graficul de bare și formulează oral diverse propoziții care derivă din graficul de bare de până acum. Ei se întrebă dacă graficul pe care îl văd este complet și, dacă nu, ce elemente lipsesc din el. Opiniile copiilor sunt ascultate și, în același timp, cunoștințele lor anterioare sunt testate.</p> <p>Astfel, copiii întreprind prima sarcină, cu scopul de a răspunde la reflecție: "De ce elemente are nevoie un grafic pentru a fi complet, astfel încât atunci când îl citim să îl putem înțelege?" Mai exact, fiecare elev deține un plic în care sunt incluse graficul cu bare incomplet și unul dintre elementele lipsă ale graficului.</p>	<p>Plenară</p> <p>Grup de lucru</p>
	<p>Li se cere să plaseze elementele și de fiecare dată când adaugă un element li se cere să se gândească la ce informații noi oferă, înțelegând necesitatea elementului respectiv. Ulterior, se realizează o sarcină corespunzătoare în plen, în care elementele sunt prezentate în următoarea ordine: a) titlul, b)</p>	

	<p>numerotarea axei verticale, c) numele axei, d) numele tijei și e) nota de subsol. Este de așteptat ca copiii să recunoască elementele unui diagramă cu bare completă și necesitatea acestora pentru o interpretare corectă, răspunzând și la reflecția inițială. De asemenea, ei sunt nedumeriți cu privire la denumirea graficului, deoarece avem bare. Se completează astfel obiectivul lecției.</p>	<p>Plenară</p>
<p>interpretează graficul grafic cu bare</p>	<p>Activitate de evaluare formativă (5 minute) Pe baza graficului realizat până acum, copiii răspund la diverse întrebări de dificultate gradată. prin scriere pe tabla individuală. De exemplu, Care clasă are cele mai puține fete? Care clasă are cei mai mulți băieți? Care clasă are cei mai mulți copii? Câți copii sunt mai mulți în clasa B decât în clasa A? Câți copii sunt în total în clasele A-C?</p>	
<p>să interpreteze un grafic și să construiască (parțial) un grafic de bare</p>	<p>Activitate de evaluare formativă - diferențiere (15 minute) Graficul anterior prezintă elevii din clasele A - C de la Școala Primară Geri B. Apoi, copiii întreprind o a doua sarcină, în care li se cere să găsească elevii din clasele D - F ale Școlii noastre primare. Mai întâi, fiecare elev lucrează individual și apoi rezultatele muncii individuale sunt prezentate întregii clase. Acestea sunt legate pentru a realiza misiunea departamentului. De asemenea, copiii sunt rugați să compare diferitele grafice între ele. Fișele de lucru ale fiecărui elev includ un grafic cu bare, diferențiat în funcție de dificultate. Acest lucru evaluează dacă un elev poate interpreta un grafic. Elevul 1 → elevii de clasa a IV-a: Citirea unui grafic cu bare simplu cu linii de sprijin (ca Activitatea 1), Elevul 2 → Elevii de clasa a V-a: grafic cu bare cu o notă, în care este necesară</p>	<p>Individual</p> <p>Πόσα είναι τα παιδιά της Δ' τάξης; _____ Πόσα περισσότερα είναι τα κορίτσια από τα αγόρια της Δ' τάξης; _____</p>

adunarea celor două părți pentru a o calcula.

Elev 3 → elevi de clasa a VI-a:
 Grafic cu bare fără prezența unei note de subsol și a informațiilor pentru localizarea elementelor din cealaltă secțiune.
 Apoi sunt prezentate cele trei reprezentări grafice, iar copiilor li se cere să le compare, în plus față de interpretare. Se așteaptă ca accentul să fie pus pe utilizarea notei și pe momentul în care aceasta este necesară. De asemenea, copiii trebuie să observe numerotarea diferită a axelor.
 În cele din urmă, după ce tabelul este completat cu numărul de copii din toate clasele, copiii construiesc, pe foaia de lucru de grup originală, barele celor trei clase rămase. construți un grafic cu bare - cu sau fără legendă completă.

ΜΑΘΗΤΗΣ 2 Τα παιδιά της Ε' τάξης

ΤΜΗΜΑ	ΑΓΟΡΙΑ	ΚΟΡΙΤΣΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Ε' 1			
Ε' 2			
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΙΔΙΩΝ Ε' ΤΑΞΗΣ			

ΜΑΘΗΤΗΣ 3 Τα παιδιά του Στ' 1 τμήματος

- Τα αγόρια του Στ' 2 είναι όσα και τα αγόρια του Στ' 1.
- Τα κορίτσια του Στ' 2 είναι 4 περισσότερα από τα αγόρια του Στ' 2.

ΤΜΗΜΑ	ΑΓΟΡΙΑ	ΚΟΡΙΤΣΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Στ' 1			
Στ' 2			
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΙΔΙΩΝ Στ' ΤΑΞΗΣ			

Ολομέλεια

Πlenară

construiți un grafic cu bare cu - sau fără - o legendă complet

Activitatea de construcție a graficului de bare diferențierea rezultatului final **(30 minute)** evaluarea finală
 Obiectivele cursului și reflecția inițială sunt prezentate din nou. Copiii sunt așteptați să propună construirea de grafice de bare. Se prezintă din nou tabelul cu datele colectate în urma anchetei privind originea copiilor din școala noastră. Se ridică o nouă reflecție: "Ce elemente trebuie să aibă reprezentarea grafică pe care o vom construi pentru a fi completă?". Pe baza celor prezentate anterior, copiii trebuie să raporteze datele, oferind posibilitatea de a utiliza mnemonici și o numerotare diferită.

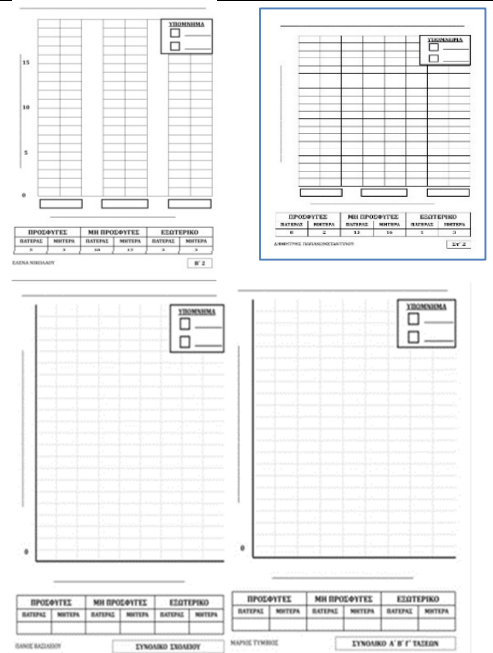
Individual - Autoevaluare bazată pe ceea ce a reieșit din ancheta inițială
NIVELURI DE DIFICULTATE

Astfel, se oferă o fișă de lucru - dificultate **diferențiată**, în care fiecare copil se angajează să pregătească un grafic de bare diferit, evaluându-și progresul muncii pe baza criteriilor care au reieșit din explorarea inițială.

Diferențierea este multiplă. Mai precis, la copiii cu un nivel ridicat de pregătire pentru învățare, axele necesită o numerotare diferită, deoarece aceștia vor realiza grafice cu un număr total de elevi, folosind un memo. La copiii cu un nivel scăzut de pregătire pentru învățare, axele au un design suportiv (hârtie pătrată) și procedează 1-1, deoarece vor lucra cu numere mai mici. Elevii cu un nivel moderat de pregătire pentru învățare au sarcina de a realiza un grafic cu bare folosind un memo, unde pe axe sunt marcate linii simple de sprijin. Graficele copiilor vor fi afișate pe un panou la intrarea în școala noastră.

Activitate de finalizare (5 minute)

După construirea graficelor, copiii sunt încurajați să comenteze avantajele reprezentării vizuale a datelor numerice prin construirea unui grafic în comparație cu înregistrarea lor într-un tabel. Reamintiți punctele cheie ale lecției prin intermediul unui diapozitiv de integrare cu un titlu: "Ce am învățat astăzi?". Explicarea activităților din cartea de matematică.

Plenară

* Prolungirea cursului:

Transferul cunoștințelor dobândite la acest curs. Fiecare student din grup primește un tip diferit de grafic (pictogramă, grafic circular, grafic circular, grafic liniar, grafic cu bare). Li se cere să îl interpreteze prin completarea unui tabel de date. Apoi le compară, identificând asemănările și diferențele dintre diferitele tipuri de grafice.

Eșantion de studenți

muncă:

Scenario: You are one of the refugees/displaced people in the photos/videos covered during class or other refugee (a local refugee -family member, relative or friend) Imagine your life experience of living home for a safer place/better life and/or your life in the new place.

The International website on 'Refugees around the world: Tell us your story.'

Write a post in response to the question (about 150 words)

My name is Theognosia Petru. I feel very lucky that I was able to escape the Turkish invasion in Cyprus in 1974. That year I was 3 years old and I had one elder brother and one younger sister. When the invasion started, my family and I had to leave everything behind and leave our house leaving us with nothing but a little hope that we will make it out alive. We were lucky was by our side that day as my uncle had a truck and took drove us out of there. We never stayed at a refugee camp because we had family in other places of Cyprus that took us in. Although we moved places all the time until we found a place of our own. It was tough at the begining but we made it. Being able to have a roof over our heads was a blessing.

My name is [redacted] I am a refugee of Palestine. Me and my family left home because it was very dangerous to keep living there due to the war. The israelians kept attacking us with bombs. They even hit a hospital where me and my family found a safe space to be during the bombing. Now we are in Cyprus. We are trying to get used to the place. Everything is calm here very different from the situation we live in in Palestine. The people are quite friendly, although there were some israeli people that kept looking at us like we were trash. My mom found a job as a house cleaner and my dad as trash collector, so that we have money for food. I miss my old life without any of these problems. I lost all my friends. Some died and with the ones that are alive I can't be in touch with them. I hope that everything will get better for me, my family and all the Palestinians.

ACTIVITATEA 11: ORA DE VARĂ (ACTIVITATE DE MONITORIZARE METACOGNITIVĂ)

-Zsuzsanna Várnai -

Descrierea activității:

Înainte de dominația ceasurilor, ritmul zilnic al oamenilor era reglat de Soare. În secolul al XVIII-lea a fost sugerată pentru prima dată adaptarea timpului măsurat la alternanța dintre zi și noapte. Scopul pe atunci ar fi fost economisirea lumânărilor.

De la mijlocul secolului al XX-lea, majoritatea țărilor din lume au transformat trecerea de la ora de iarnă la cea de vară în permanentă.

În conformitate cu acest lucru, în ultima duminică din martie, dăm ceasurile înainte de la ora două la ora trei dimineața, iar în ultima duminică din octombrie, facem invers.

Astfel, anul acesta, ora de vară începe duminică, 29 octombrie.

(Sursa: internet, 24.hu)

Răspundeți la următoarele întrebări (1,2,3) folosind opțiunile de mai jos (A,B,C) ca răspunsuri.

1. Ideea orei de vară a apărut inițial din dorința de a economisi la iluminat?
2. Este adevărat că ora de vară începe în octombrie?
3. Este adevărat că unele țări din Europa doreau să elimine ora de vară?

A) Adevărat, conform textului

B) Nu este adevărat conform textului

C) Nu poate fi determinată din text.

Obiectivele activității:

După citirea textului, elevii trebuie să identifice contradicțiile și inconsecvențele pe care le conține. Ei ar trebui să fie conștienți de motivul pentru care textul este viciat.

Durata estimată a activității: 15 min

Curs recomandat pentru a fi aplicat:

Știința mediului

Vârsta recomandată a elevilor: 10 ani

Numele instructorului care propune activitatea:

Tímea Andrea

Profesor de școală primară, educator de dezvoltare

Vajda Péter Ének-zenei Általános és Sportiskola, Budapesta, Ungaria

E-mailul instructorului: schonfeldandrea@icloud.com

05

Tel. instructorului: +36-70-398-74-

ACTIVITATEA 12: "CUM SE MIȘCĂ PĂMÂNTUL" (IDENTIFICAREA GREȘELILOR)

- Zsuzsanna Várnai -

Ghidul profesorului:

Citește propozițiile cu atenție! Încercați să găsiți greșeala! Subliniați greșeala! Corectați-o! Scrieți cum ar trebui să fie corectată propoziția:

1. Pământul se rotește în jurul axei sale o dată la 20 de ore.

.....
(Corectat: Pământul se rotește în jurul axei sale o dată la 24 de ore.)

2. Consecința localizării Pământului este alternanța zilelor și a nopților.

.....
(Corectat: Consecința rotației Pământului este alternanța zilelor și a nopților).

3. Pământul orbitează în jurul soarelui în 365 de zile).

.....
(Corectat: Pământul orbitează în jurul Soarelui în 365 de zile.

4. O consecință a orbitei Pământului este alternanța anotimpurilor.

.....
(Corectat: O consecință a orbitei Pământului este alternanța anotimpurilor).

5. Soarele este cea mai apropiată planetă de Pământ.

.....
(Corectat: Soarele este cea mai apropiată stea de Pământ.)

Cât de încrezător ești în propria soluție? Cerc!

1 = deloc încrezător 10 = complet încrezător că am dreptate, că soluția mea este corectă

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Obiectivele activității:

Practica lecturii, dezvoltarea înțelegerii lecturii.

Dezvoltarea atenției, a raționamentului, a capacității de concentrare și de detectare a erorilor.

Monitorizarea metacognitivă: Identificarea greșelilor

Durata estimată: 10 min

Curs recomandat pentru a fi aplicat - Științe ale educației

Vârsta recomandată a elevilor: 8 - 9 ani

Numele instructorului care propune activitatea: Zsuzsanna Várnai

Specializarea instructorului: Profesor de matematică și geografie

Numele și locația școlii instructorului: Tereskei Általános Iskola, Tereske, Ungaria

Adresa de e-mail a instructorului:

instructor: varnai.zsuzsanna.vzs@gmail.com

Tel

+36 - 20 - 918 76 8

ACTIVITATEA 13: "SCHIMBĂRI ÎN STĂRILE MATERIEI APEI
- Zsuzsanna Várnai -

Descrierea activității:

Citiți textele evidențiate în verde la paginile 18, 19 și 20 ale manualului*, precum și secțiunea "Ține minte bine!" de la pagina 20, apoi răspundeți la întrebări, încercuind răspunsurile corecte!

1. Cum este apa din mări și oceane?
dulce sărat amar acru gustos
2. La ce poate fi folosită apa mărilor?
băut gătit spălat irigații "niciunul dintre ele"
3. Care sunt caracteristicile apei pure?
colorată incoloră inodoră parfumată aromată fără gust
4. În ce se transformă apa atunci când este răcită?
vapori de apă abur gheață îngheț
5. Ce se produce atunci când apa fierbe?
vapori de apă abur gheață îngheț
6. Pe ce suprafață se condensează aburul fierbinte?
rece cald cald călduț topire
7. Ce se produce atunci când apa lichidă îngheață?
vapori de apă abur gheață îngheț
8. Ce se produce atunci când gheața se topește?
vapori de apă abur gheață îngheț
9. Ce devine apa lichidă în timpul evaporării?
vapori de apă abur gheață suc de lămâie
10. La ce temperatură începe apa să înghețe?
20 °C 80 °C 100 °C 0 °C 50 °C
11. La ce temperatură începe apa să fiarbă?
20 °C 80 °C 100 °C 0 °C 50 °C
12. Ce stare a materiei poate fi apa?
apă lichidă gheață solidă gazoasă

ÎNTREBĂRI METACOGNITIVE:

(1:00 cel mai puțin 10:00 cel mai mult)

- Cât de încrezător sunteți că ați oferit răspunsuri corecte la întrebările adresate?
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
- Cât de greu credeți că v-a fost să răspundeți la întrebările de mai sus?
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
- La câte întrebări credeți că ați răspuns incorect?
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
- De ce credeți că unele dintre aceste întrebări v-au creat dificultăți speciale?
Întrebare deschisă

*Referință:

Manual de studii de mediu 3., paginile 18 - 20

Editor: Annamária Vitéz

Budapesta, Biroul de educație, 2024

<https://www.tankonyvkatalogus.hu/site/kiadvany/OH-KOR03TA>

Obiectivele activității:

Creșterea conștientizării metacognitive a elevilor cu privire la propriul grad de dificultate în a răspunde la întrebările specifice și încercarea de a explica motivele acestor dificultăți; Aprofundarea și consolidarea punctelor cheie ale lecției "Schimbări în stările materiei apei"; exersarea abilităților de lectură; extinderea cunoștințelor și a vocabularului; dezvoltarea înțelegerii, a gândirii critice, a atenției și a concentrării; evidențierea informațiilor cheie; promovarea capacității de învățare eficientă.

Durata estimată a activității - 45 min.

Curs recomandat pentru a fi aplicat:

Știința mediului

Vârsta recomandată a elevilor: 8 - 9 ani

Numele instructorului care propune activitatea:

Zsuzsanna Várnai

Specializarea instructorului: Profesor de matematică și geografie

Numele și locația

Tereskei Általános Iskola, Tereske, Ungaria

școlii instructorului:

Adresa de e-mail a instructorului:

varnai.zsuzsanna.vzs@gmail.com

Tel. instructorului

+36 06-20-9187680

ACTIVITATEA 14: "PROCES ÎN SALA DE JUDECATĂ

(Conștiință epistemică)

ACTIVITATEA 15: "VÂNĂTOAREA DE ERORI

(Metacogniție, Conștiință epistemică)

-Mónok Zsuzsanna -

Explorarea creativă a subiectelor de dezbatere ca proceduri în sala de judecată. 9+1 participanți. 9 elevi + 1 profesor care acționează ca "grefier". Tragem la sorți 1 judecător și 2 avocați. Fiecare avocat selectează 3 martori pentru echipa sa. Sarcina avocaților este să convingă instanța de argumentul lor folosind martorii lor. Lângă judecător sunt așezate cartonașe mici, care trebuie să fie încorporate în declarațiile vorbitorilor ca provocări (cu posibile conexiuni la diverse materii școlare).

În timpul procesului, fiecare avocat poate solicita pauze de 1-2 minute, timp în care se poate consulta cu echipa sa pentru a stabili strategii.

Reguli suplimentare: Judecătorul orchestrează procedura, dând cuvântul avocaților, care își pot chema martorii. Martorii trebuie să jure întotdeauna "să spună numai adevărul". O singură persoană poate vorbi în același timp. Judecătorul dă cuvântul oricărei persoane care dorește să comenteze procedura. Avocatul părții adverse poate solicita judecătorului cărți de provocare pentru a distrage atenția martorului care vorbește în prezent.

Punctajul pentru echipe poate fi realizat în mod creativ, recompensând argumentele și perspectivele bune. Se acordă puncte pentru conceptele bine integrate ale provocării. Judecătorul își împărtășește opinia cu privire la modul în care ar decide, însă ultimul cuvânt îl are "funcționarul" (profesorul). Corecțiile pot fi făcute aici dacă este necesar, deoarece în acest joc nu există un câștigător clar; toată lumea câștigă.

Obiectivele activității:

Îmbunătățirea conștiinței epistemice, a motivației, a recunoașterii relațiilor cauză-efect, a înțelegerii lecturii, a abilităților de învățare, a comunicării, a rezolvării problemelor, a diferențierii, a consolidării, a inferenței, a organizării, a dezvoltării vocabularului, a îmbunătățirii compunerii textului, a învățării cu colegii.

Durata estimată a activității: 25-30 min

Recomandați cursul care urmează să fie aplicat:

Istorie, Limbă, Limbă străină

Vârsta recomandată a elevilor: 14 ani

Numele instructorului care propune activitatea:

Ákos Sipos

Specializarea instructorului:

Limbă și istorie

Numele și locația școlii instructorului :

Prințul Gyula Általános Iskola
Püspökmolnári, Ungaria

E-mailul profesorului:

tevehaj2@gmail.com

Descrierea activității:

Ca parte a unei activități de grup, copiii au fost însărcinați să scrie afirmații adevărate și false despre conceptele pe care le-am oferit. Ei au citit aceste afirmații colegilor lor din afara grupului, iar publicul a trebuit să decidă care afirmații erau false și apoi să ofere motive pentru alegerile lor.

Obiectivele activității:

Îmbunătățirea metacogniției și a conștiinței epistemice, dezvoltarea compunerii independente de texte, observarea erorilor, îmbunătățirea argumentării în sprijinul opiniei personale, evaluarea materialului învățat.

Durata estimată a activității: 15 min

Cursuri recomandate pentru a fi aplicate:

Știință, limbă, matematică

Vârsta recomandată a elevilor: 8-14 ani

Numele instructorului care propune activitatea:

Mónok Zsuzsanna

Specializarea instructorului:

Profesor de școală primară

Numele școlii instructorului:

Zalaegerszegi Liszt Ferenc Általános Iskola

Locația școlii

Zalaegerszeg, Ungaria

instructorului:

E-mailul instructorului: mzsobf@gmail.com

ACTIVITATEA 16: " PUTEȚI OBSERVA CONTRADICȚIILE? "

(Activități menite să dezvolte metacogniția)

-Editați Szöllösi -

Descrierea activității:

A) Puteți identifica contradicțiile?

Marea Câmpie este cea mai mare zonă și, datorită soarelui abundent, are cea mai rece climă dintre regiunile majore. Suprafața sa a fost modelată de râuri și vânt într-un peisaj plat, de câmpie. Marea Câmpie a fost cândva un peisaj variat, cu păduri, ape puțin adânci, vegetație densă și mlaștini cu sol moale și afundabil. Odată cu răspândirea agriculturii, oamenii au defrișat pădurile și le-au transformat în teren arabil.

(Contradicție de găsit: în ciuda abundenței de soare, are cel mai rece climat)

Câteva râuri curg prin Câmpia Mare. Cele mai mari trei râuri, Dunărea și Tisza, împart regiunea în trei părți. Aceste zone sunt Mezőföld, Interfluviul Dunăre-Tisa și Tiszántúl. În partea de nord a Marii Câmpii se află cel mai mare lac artificial din Ungaria, Lacul Tisza. Acest lac nu a fost creat de natură, ci de oameni. În jurul său, plaje, spa-uri, hoteluri, campinguri și diverse activități de agrement oferă oportunități de relaxare.

(Contradicție de găsit: nu există 3, ci doar 2 râuri)

B) Test cu alegere multiplă

1. Ce ați aflat despre mărimea Marii Câmpii?

- a. este cea mai mică câmpie
- b. ocupă jumătate din țară
- c. este cea mai mare câmpie

2. De ce este cea mai caldă regiune majoră?

- a. are zile mai lungi
- b. datorită soarelui abundent
- c. deoarece întreaga zonă este plată

3. Datorită agriculturii...

- a. multe păduri au fost tăiate.
- b. pescuitul a fost început
- c. suprafața Marii Câmpii a crescut.

4. În prezent, zona Marii Câmpii este...

- a. acoperit cu teren arabil.
- b. intercalate cu zone mlaștinoase.
- c. acoperite de obicei cu păduri.

5. Care râuri împart Marea Câmpie în trei părți mari?

- a. Maros, Kőrös
- b. Dunăre și Tisza
- c. nu este clar din text

6. Este adevărat că lacurile artificiale sunt mai puțin adânci decât alte lacuri?
- a. adevărat conform textului
  - b. nu reiese clar din text
  - c. nu este adevărat conform textului
7. În ce parte a țării se află Lacul Tisza?
- a. de sud, conform textului
  - b. nu reiese clar din text
  - c. nordică, conform textului
8. Este adevărat că lacul Tisza este foarte popular din punct de vedere turistic?
- a. adevărat, conform textului
  - b. nu reiese clar din text
  - c. nu este adevărat, conform textului
9. Ce activități de petrecere a timpului liber sunt disponibile în zonă?
- a. concerte, conform textului
  - b. nu reiese clar din text
  - c. nu există astfel de oportunități conform textului
10. Conform textului, este posibil să se campeze în jurul lacului?
- a. da, conform textului
  - b. nu reiese clar din text
  - c. nu, conform textului

Obiectivele activității:

Dezvoltarea atenției, îmbunătățirea abilităților de citire, sprijinirea învățării.

Durata estimată a activității: 30 min

Curs

Știința mediului

recomandat pentru a fi aplicat:

Vârsta recomandată a elevilor: 9-10 ani

Numele instructorului care propune activitatea: Edit Szöllősi

Specializarea instructorului:

(primar) Învățător, specializat în domeniul Om și societate

Numele școlii instructorului:

Földesi Karácsony Sándor Általános
Hungary

Locație

Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, Földes,

Adresa de e-mail a instructorului:

szollosiedit31@gmail.com

Tel. instructorului

+36 302651787

ACTIVITATEA 17: "HARTA MENTAL

-Otilia Doina Filep -

Descrierea activității:

Materiale necesare: hârtie mare, markere, listă de concepte de fizică

Echipe de 2-4 persoane

Fiecare echipă primește o listă de concepte învățate în clasă

Fiecare echipă selectează un concept din listă și creează o hartă mentală pe hârtie. Conceptul ales trebuie să fie în centrul hărții mentale.

După timpul specificat (5-10 minute), fiecare echipă își prezintă harta mentală clasei; explică relațiile reprezentate, concluziile - procesul de gândire necesar pentru crearea hărții.

Câștigă echipa cu cea mai creativă și cuprinzătoare hartă mentală.

Durata estimată a activității: 15- 45 min

Cursuri recomandate pentru a fi aplicate

Fizică, dar poate fi adaptat la orice subiect

Vârsta recomandată a elevilor: 12- 18 ani

Numele instructorului care propune activitatea:

Otilia Doina Filep

Specializarea instructorului:

Profesor de fizică, chimie și informatică

Numele și locația școlii instructorului:

Megyaszói Mészáros Lőrinc Körzeti Általános Iskola, Megyaszó, Ungaria

Adresa de e-mail a instructorului: filepotika@gmail.com

+36 20 5695581

Tel. instructorului

ACTIVITATEA 18: "BRAINSTORMING LA ORA DE FIZICĂ

-Otilia Doina Filep

Descrierea activității :

Creați echipe de 2-4 persoane.

Fiecare echipă primește o listă de cuvinte-cheie și concepte legate de fizică (de exemplu, forță, frecare, legile lui Newton, echilibru etc.)

Interval de timp: 5 minute

Pe baza cuvintelor cheie date, echipele trebuie să adune și să scrie cât mai multe concepte, teorii sau formule de fizică legate de acestea pe hârtia pusă la dispoziție la stație.

După 5 minute, fiecare echipă prezintă conceptele scrise celorlalte echipe.

Punctaj: pe baza numărului de concepte și formule corecte.

Scopul activității:

Motivație, revizuirea conceptelor de fizică și a diferitelor teorii, cartografierea cunoștințelor anterioare.

Durata estimată a activității: 15- 45 min

Vârsta recomandată a elevilor: 12- 18 ani

Cursuri recomandate pentru a fi aplicate

Fizică, dar poate fi adaptat la orice subiect

Numele instructorului care propune activitatea:

Otilia Doina Filep

Specializarea instructorului:

Profesor de fizică, chimie și informatică

Numele și locația școlii instructorului

Megyaszói Mészáros Lőrinc Körzeti Általános Iskola, Megyaszó, Ungaria

Adresa de e-mail a instructorului: filepotika@gmail.com
20 5695581

Tel. instructorului +36

ACTIVITATEA 19 :

**"IDENTIFICAREA EMOȚIILOR ȘI ÎNȚELEGEREA PUNCTELOR DE VEDERE DIFERITE ALE DOUĂ
PERSOAN**

- Chitziou Efrosyni -

Descrierea activității:

Pe baza textului "Bunicul și nepotul" (un text de literatură greacă, care este inclus în secțiunea tematică "Relațiile de familie" la manualul de clasa a VII-a), putem începe o discuție în clasă despre coexistența părinților în vârstă cu familia copiilor lor și despre comportamentul generației tinere față de aceștia. Scopul este de a înțelege punctele de vedere diferite ale două persoane cu privire la aceeași situație prin intermediul discuției privind nevoile persoanelor în vârstă.

Obiectivele activității:

- (a) Îmbunătățirea abilităților studenților în domeniul teoriei minții.
- (b) Dezvoltarea empatiei față de persoanele în vârstă, precum și a unei atitudini active în ceea ce privește apărarea drepturilor persoanelor în vârstă.

Durata estimată:

Aproximativ 90 -100 de minute

Curs sugerat pentru a fi aplicat:

Literatură greacă

Vârsta recomandată a elevilor:

Copii de școală secundară (clasa a 7-a, 12 ani)

Numele instructorului care propune activitatea: Chitziou Efrosyni

Specializarea instructorului:

Profesor de limba și literatura greacă în învățământul secundar

Adresa de e-mail a instructorului: efichitziou@gmail.com

ACTIVITATEA 20

'JOCUL DE ROL: RECUNOAȘTEREA ȘI EXPRIMAREA EMOȚIILOR '

-Sotiraki Nectaria -

Descrierea activității:

În secțiunea a 26-a din Odiseea și după citirea pasajului din Raps x (v 350-447), le cerem elevilor noștri să dramatizeze ceea ce au citit, repartizând la 5 dintre copii cele 5 roluri ale secțiunii (Odiseu, Telemacul, Medon, Phemios și Euriclia). Le explicăm că o bună interpretare a rolului lor presupune nu doar vorbirea, ci și limbajul corpului. După prima dramatizare, discutăm în clasă cum ne putem arăta/exprima mai viu emoțiile (de exemplu, frica, surpriza, satisfacția etc.). Elevii se gândesc la ce ar putea îmbunătăți în dramatizarea lor. Aceasta este urmată de o a doua încercare de dramatizare bazată pe observațiile/sugestiile clasei.

Obiectivele activității:

(a) Să ne ajutăm elevii să se "pună în pielea Celuilalt", să înțeleagă cum este posibil să se simtă acesta și să "capteze" psihologia sa în mișcările, expresiile faciale, gesturile și tonul vocii lor. Încurajați-i să se exprime liber, să transmită cât mai fidel emoțiile eroilor.

(b) să recunoască existența diferitelor emoții și a strategiilor de reglare a exprimării emoțiilor și să exerseze prin aplicarea acestora într-o situație dramatică.

Durata estimată:

Aproximativ 45 de minute

Curs recomandat pentru a fi aplicat:

Literatură greacă veche (sau orice alt curs de limbă și istorie)

Vârsta recomandată a copiilor

Copii de școală secundară (clasa a 7-a, 12 ani)

Numele instructorului care propune activitatea:

Sotiraki Nectaria

Specializarea instructorului:

Profesor de limba și literatura greacă în învățământul secundar

Adresa de e-mail a instructorului: nsotiraki1@gmail.com

ACTIVITATEA 21:

' O PREDARE DE TIP METACOGNITIV A STRATEGIILOR DE ORGANIZARE ÎN ISTORIE.

SALONIC ÎNFLOREȘTE

- Papasotiriou Christina -

Descrierea activității:

Profesorul oferă cunoștințe metacognitive declarative, procedurale și contextuale cu privire la diverse strategii de organizare. În special, profesorul oferă diverse criterii de organizare a conținutului unui text și informații cu privire la motivele pentru care este importantă organizarea informațiilor și la modul de a căuta informații-cheie și de a le recunoaște într-un text. Sunt apoi oferite exerciții pentru a afla cum se organizează informațiile într-un text (de exemplu, titlu, propoziții tematice, cuvinte-cheie). Diagrama este introdusă ca modalitate de organizare a informațiilor-cheie din text găsirea punctelor-cheie. În același timp, ei își exersează abilitățile de Teorie a Minții prin exerciții de adoptare a rolurilor unor personaje istorice. Ei încearcă să se pună în pielea acestor personaje și să reflecteze asupra intențiilor, motivelor și credințelor lor. În cele din urmă, există o discuție despre modul în care cunoștințele istorice sunt produse prin dialog și susținerea diferitelor poziții cu privire la o problemă istorică, cum ar fi "Mișcarea Zeloților".

Obiectivele activității:

(a) Promovarea conștientizării de către copii a existenței unor strategii de organizare a informației într-un text și recunoașterea importanței acestora (comparativ cu strategiile de memorie de suprafață) pentru înțelegerea conținutului și reținerea celor mai importante informații din lecția de istorie. Mai mult, să dobândească cunoștințe metacognitive declarative (ce fel de strategii de organizare am), procedurale (cum să le aplic) și contextuale (când și de ce să aleg fiecare strategie). (b) Pentru a exersa abilitățile ToM ("mă pun în locul celuilalt" și identific intențiile, motivele, sentimentele, convingerile). (c) Să se familiarizeze cu modul în care cunoștințele istorice sunt produse prin dialog și contrastarea opiniilor opuse.

Durata estimării:

Aproximativ 90 de minute

Curs recomandat pentru a fi aplicat:

Curs de istorie pentru școala primară

Vârsta recomandată a elevilor:

Copii de școală primară (clasa a V-a, 10-11 ani)

Numele instructorului care propune activitatea: Papasotiriou Christina

Specializarea instructorului: Învățător de școală primară

Email: cpapasotiriou@yahoo.com

ACTIVITATEA 22 :

' AUTOEVALUAREA PERFORMANȚEI ÎN CADRUL SARCINILOR ȘCOLARE '

- Stavrou Chrysanthi -

Descrierea activității:

Profesorul informează elevii cu privire la cât de important este pentru autoreglarea învățării lor să fie capabili să monitorizeze, să controleze și să evalueze cu acuratețe nivelul de înțelegere și de performanță în cadrul temelor, examenelor și testelor școlare. Pentru a exersa aceste abilități după ce li s-a predat o unitate, li se atribuie o sarcină sau scriu un test pentru a evalua nivelul lor de înțelegere a unității predate. Imediat după finalizarea sarcinii sau a testului și înainte de corectare, profesorul oferă o fișă de autoevaluare care trebuie completată în două faze. În prima fază, elevii completează prima parte a fișei de lucru înainte de a primi răspunsurile corecte din partea profesorului. În a doua fază, ei completează a doua parte a fișei de lucru, după ce profesorul a corectat și și-a făcut comentariile cu privire la test/lucrare. Are loc o discuție în clasă, iar elevii învață să reflecteze asupra modului în care lucrează și învață și asupra modului în care își pot îmbunătăți procesul de învățare și performanțele. Întrebările de înțelegere referitoare la sarcină/testare și fișă de lucru pentru evaluare (autoevaluare) sunt prezentate în ANEXA.

Obiectivele activității:

Promovarea abilităților metacognitive de monitorizare, control și evaluare a nivelului de înțelegere și de performanță în sarcini și teste de tip școlar. Mai precis, activitatea urmărește să promoveze autoevaluarea corectă a performanței și selectarea strategiilor adecvate pentru monitorizarea și autocorectarea procesării cognitive și a învățării.

Durata estimată

Aproximativ 45 de minute

Cursuri recomandate pentru a fi aplicate:

Școala secundară, Limba greacă antică (Odyssey), dar poate fi aplicat și la orice curs legat de limbă și literatură

Vârsta recomandată a elevilor:

Copii de gimnaziu (clasa a 7-a, 12-13 ani), dar și în toate clasele de liceu.

Numele instructorului care propune activitatea: Stavrou Chrysanthi

Specializarea instructorului: Profesor de limba și literatura greacă în învățământul secundar

Email: chrysastavrou79@gmail.com

ANEXA DE ACTIVITATE 22

FIȘĂ DE LUCRU CU ÎNTREBARE DE ÎNȚELEGERE

După studierea versetelor. 93-108 din manualul Odiseea lui Homer, răspundeți la întrebările cu răspuns multiplu care vă sunt adresate, alegând varianta corectă.

(Versurile sunt date elevilor, iar sub versuri există 7 întrebări de înțelegere cu alegere multiplă)

Partea A: FIȘA DE EVALUARE A TESTULUI SCRIS

(ÎNAINTE DE CORECTAREA TESTULUI SCRIS DE CĂTRE PROFESOR)

1. Nota pe care cred că am luat-o la test: /20

2. Cât de dificil vi s-a părut să răspundeți la întrebări?

1----- 2 ----- 3 ----- 4-----5 -----6 -----7 -----8 -----9 -----10

Deloc Foarte mult

3. La ce întrebare (întrebări) cred că m-am descurcat bine?.....

4. Care întrebare (întrebări) cred că nu am rezolvat-o bine? .....

5. Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect?

1----- 2 ----- 3 ----- 4-----5 -----6 -----7 -----8 -----9 -----10

Deloc Foarte mult

6. Dacă v-aș spune că puteți să vă îmbunătățiți scorul eliminând o întrebare la care nu sunteți deloc sigur că ați răspuns corect, ați elimina vreuna?

Dacă da, care dintre ele? .....

Partea B: FIȘA DE EVALUARE A TESTULUI SCRIS

(DUPĂ CORECTAREA TESTULUI SCRIS DE CĂTRE PROFESOR)

1. În ce măsură ați înțeles erorile din răspunsurile dumneavoastră?

1----- 2 ----- 3 ----- 4-----5 -----6 -----7 -----8 -----9 -----10

Deloc Foarte mult

2. Mi se pare dificil/nu mi se pare dificil să răspund la întrebările de înțelegere pentru că.....

3. Mi se pare dificil/nu mi se pare dificil să răspund la întrebări despre figuri literare (de exemplu, comparație) deoarece.....

4. Mi se pare dificil/nu mi se pare dificil să răspund la întrebări despre caracterul eroilor pentru că.....

5. La următorul test scris (test, examen) ce crezi că te va ajuta să dai răspunsuri corecte?.....

ACTIVITATEA 23: "EVALUAREA GENERALĂ A "ILIADA

- Boutbara Stefania

Descrierea activității:

Activitatea a fost concepută pentru a dezvolta monitorizarea și reglarea metacognitivă, dar și pentru a evalua predarea cursului pe parcursul anului școlar (adică dacă și ce fel de impact - cognitiv, emoțional, moral - ar fi putut avea cursul asupra copiilor). În această reflecție generală asupra "Iliada", ar putea fi utilizate două tipuri de întrebări de evaluare, și anume cunoștințele și atitudinile/punctele de vedere personale ale elevilor (întrebările 1-4) și întrebările de "autoobservare" (întrebările 5-10). Întrebările sunt prezentate în apendicele de la sfârșit.

Obiectivele activității

- (a) Să promoveze conștientizarea studenților cu privire la tipul și cantitatea de informații pe care le rețin și la tipul de amprentă valorică pe care acest curs a lăsat-o asupra lor.
- (b) Să promoveze monitorizarea și autoreglarea învățării lor prin întrebări de reflecție (întrebări 5-10). Scopul acestor întrebări este de a-i antrena să își monitorizeze cu exactitate nivelul de înțelegere și să activeze strategii de reglare în cazul în care doresc să își îmbunătățească rezultatele învățării.

Durata estimată a activității:

Aproximativ 90 de minute

Curs sugerat pentru a fi aplicat:

Școala secundară, Literatură greacă veche

Vârsta recomandată a elevilor:

Copii de școală secundară (clasa a 8-a, 14 ani)

Numele instructorului care propune activitatea:

Boutbara Stefania

Specializarea instructorului:

Profesor de limba și literatura greacă în învățământul secundar

Email: stefi@sch.gr

APENDICE de activitate 23

TEST DE EVALUARE GLOBALĂ

Instrucțiuni

Citiți întrebările 1-4 și, înainte de a răspunde la ele, marcați pe scala de mai jos cât de dificil vi se pare să răspundeți la ele.

1----- 2 ----- 3 ----- 4 ----- 5 ----- 6 ----- 7 ----- 8 ----- 9 ----- 10

Deloc dificil

Foarte mult

ÎNTREBĂRI

1.A) Textul care v-a fost predat anul acesta (**Iliada**) este un **poem epic**. Gândiți-vă la trei (3) informații/evidențe care dovedesc că este un poem epic.

B) Vă amintiți de unde a primit numele Iliada?

2. Anul trecut ați învățat și un poem epic (**Odiseea**) al aceluiași poet. Gândiți-vă/amintiți-vă două (2) **asemănări** și două (2) **diferențe** între ele, fie în formă, fie în conținut.

SIMILARITĂȚI	DIFERENȚE
•	•
•	•

3. Așa cum am spus, axa principală a piesei este **furia (minis) lui Ahile!**

A) Vă amintiți ce a provocat această furie?

B) **Cât de justificată** credeți sau vă amintiți că este această furie, **având în vedere standardele și valorile din acea vreme?**

C) **Ce altceva** crezi că ar fi putut face Ahile **în loc să se înfurie?**

D) **În ce măsură** credeți **personal** că ați fi fost supărat **pentru același motiv sau pentru un motiv similar?** Alegeți un număr din scala prezentată mai jos:

1----- 2 ----- 3 ----- 4 ----- 5 ----- 6 ----- 7 ----- 8 ----- 9 ----- 10

Deloc

Foarte mult

4. Elevii din Grecia Antică studiau sistematic epele homerice și chiar le memorau, pentru ca prin acest proces să învețe valorile epocii respective și să-și formeze caracterul.

A) În ce măsură credeți că această poezie v-a influențat, chiar dacă numai puțin, în **percepția și valorile vieții moderne**? Încercuiți numărul care vă reprezintă pe scara de mai jos:

1----- 2 ----- 3 ----- 4 ----- 5 ----- 6 ----- 7 ----- 8 ----- 9 ----- 10

Deloc

Foarte mult

B) Dacă ați răspuns la întrebările anterioare cu numărul 2 sau mai mult, atunci ce **valoare (valori)** credeți că v-a (v-au) transmis Iliada - cel puțin puțin puțin -?

5. Acum că ați terminat toate întrebările de mai sus, cât de **dificile** au fost întrebările pentru dumneavoastră?

1----- 2 ----- 3 ----- 4 ----- 5 ----- 6 ----- 7 ----- 8 ----- 9 ----- 10

Deloc

Foarte mult

6. La care dintre acestea credeți că ați răspuns corect? (de exemplu, 1b, 3a, etc.)

7.A) Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect?

1----- 2 ----- 3 ----- 4 ----- 5 ----- 6 ----- 7 ----- 8 ----- 9 ----- 10

Deloc

Foarte mult

B) De ce/cum sunteți sigur?

8.A) Dacă v-aș spune că **puteți să vă îmbunătățiți scorul** prin tăierea întrebărilor la care nu sunteți foarte sau deloc sigur că ați răspuns corect, ați **tăia unele dintre ele**?

Da Nu

B) Dacă da, care dintre ele?

9. Cele pe care le-ați ales pentru a șterge ce fel de întrebări credeți că este:

întrebări privind cunoștințele/memoria

gândire/întrebări de gândire critică

întrebări de opinie

întrebări care conțin concepte abstracte (de exemplu, "valori")

10. Dacă nu sunteți foarte încrezător în unele răspunsuri la întrebările privind cunoștințele sau gândirea pe care le-ați dat, ce credeți că vă va ajuta **să dați răspunsuri corecte în exerciții similare în viitor**?

ACTIVITATEA 24: " REZUMATUL PREDĂRII

- Delidou Despoina -

Descrierea activității:

Profesorul predă tehnici de redactare a rezumatelor. Elevilor li se dă o fișă de lucru și li se cere să își amintească din memorie conceptele-cheie și liniile directoare predate de profesor pe care este bine să le aplice atunci când scriu rezumate. Se prezintă apoi un text (adecvat vârstei elevilor) și li se cere să scrie un rezumat (aproximativ 100 de cuvinte).

Fișă de lucru pentru reamintirea conceptelor cheie și orientări pentru redactarea rezumatelor

- 1.Ce înseamnă termenul de rezumat și care este lungimea sa obișnuită?
- 2.Ce ne oferă rezumatul unui text?
- 3.Enumerati 6 etape pe care le parcurgem înainte de a redacta rezumatul unui text.
- 4.Care este structura unui rezumat? Câte paragrafe alegem de obicei să avem?
- 5.Este oportun să includem comentarii sau opinia noastră în rezumat?
- 6.Către ce persoană scriem rezumatul?
- 7.Utilizarea corectă a cuvintelor de legătură este considerată un punct slab sau un element pozitiv al unui rezumat?
- 8.Copierea cuvintelor și frazelor din textul original este considerată un punct slab sau un element pozitiv al unui rezumat?
- 9.După ce am terminat de redactat rezumatul, verificăm dacă am respectat limita de cuvinte prevăzută?

Obiectivele activității:

- (a) dobândirea de tehnici/strategii de redactare a rezumatelor
- (b) promovarea aplicării conștiente a acestor tehnici prin reflecția asupra procesului de scriere și evaluarea rezultatelor. Scopul este aplicarea automată a acestor tehnici în viitor.

Durata estimată:

Aproximativ 90 de minute

Cursuri recomandate pentru a fi aplicate:

Școală secundară, limba și/sau literatura greacă

Vârsta recomandată a elevilor:

Copii de școală secundară (elevii de clasa a 7-a sau a 8-a, 13-14 ani)

Numele instructorului care propune activitatea: Delidou Despoina

Specializarea instructorului: Profesor de limba și literatura greacă în învățământul secundar

Email: delidou@hotmail.com

ACTIVITATEA 25: "MĂSURAREA TEMPERATURII CORPULUI

- Sanida Demetra

Descrierea activității:

Activitatea propusă este adaptată din cartea elevilor de clasa a VII-a "Fizică cu experimente", Fișa de lucru 4 "Măsurarea temperaturii-calibrare"

(από το βιβλίο της Α' Γυμνασίου "Φυσική με Πειράματα", Φυλλάδιο εργασίας 4 "Μετρήσεις Θερμοκρασίας - Η Βαθμονόμηση"

http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2314/Fysiki_A-Gymnasiou_html-empl/index4.html

Elevii sunt rugați să marcheze un răspuns ipotetic dat de un coleg de clasă la întrebare:

"Cum putem măsura cu exactitate temperatura corpului?"

"Am putea pune mâna pe fruntea pacientului și din senzația de căldură am putea face o evaluare. Măsurarea ar fi precisă în imaginea corectă."

"Am plasat termometrul într-un punct de pe corpul pacientului, astfel încât să ajungă la aceeași temperatură cu corpul pacientului. Observând indicația termometrului avem temperatura pacientului. Acest mod de măsurare a temperaturii corpului nu este precis. Măsurarea nu va fi exactă în imaginea din stânga."

Un răspuns incorect este dat în mod deliberat (măsura din dreapta este exactă), pentru a afla, prin întrebările de tip metacognitiv care urmează, dacă elevul își monitorizează cu exactitate nivelul de înțelegere.

Se pun apoi următoarele întrebări:

1. Sunteți de acord sau nu cu răspunsul dat? DA NU
2. Cu un punctaj perfect de 10, ce notă ați da și de ce?
3. Ați răspunde la fel sau nu? (Dacă există o greșeală, care credeți că este greșeala și cum o puteți ajuta să o corecteze?)

4. După ce v-ați dat răspunsul, cât de dificil vi s-a părut exercițiul în final?

1----- 2 ----- 3 ----- 4-----5 -----6 -----7 -----8 -----9 -----10

Deloc Foarte mult

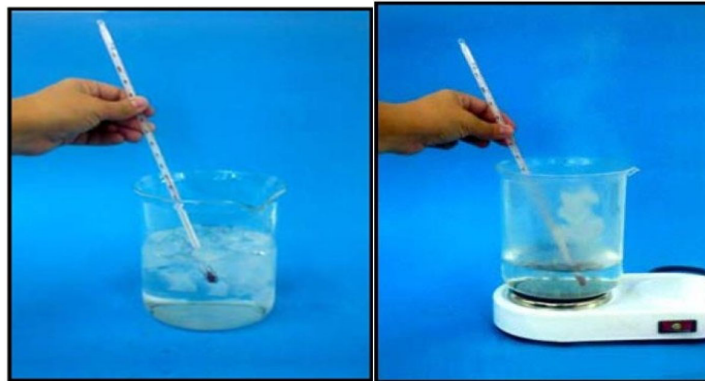
5. Cât de încrezător sunteți în răspunsul dumneavoastră?

1----- 2 ----- 3 ----- 4-----5 -----6 -----7 -----8 -----9 -----10

Deloc Foarte mult

B. Calibrarea termometrului

Întrebare: "Cum ați putea calibra un termometru?" Descrieți procedura de calibrare.

"Un termometru este calibrat prin înregistrarea indicației sale în momentul în care o bucată de gheață se transformă în apă și a indicației sale atunci când apa începe să fiarbă și să se transforme în abur."

Se pun apoi următoarele întrebări:

1. Cât de dificil vi se pare să răspundeți (de exemplu, la exercițiu/întrebare) (ÎNAINTE DE A RĂSPUNDE)?

1----- 2 ----- 3 ----- 4-----5 -----6 -----7 -----8 -----9 -----10

Deloc Foarte mult

2. Cât de dificil a fost (de exemplu, exercițiul/întrebarea) (DUPĂ RĂSPUNS)?

1----- 2 ----- 3 ----- 4-----5 -----6 -----7 -----8 -----9 -----10

Deloc Foarte mult

3. Cât de corect credeți că este răspunsul pe care l-ați dat?

1----- 2 ----- 3 ----- 4-----5 -----6 -----7 -----8 -----9 -----10

Deloc Foarte mult

4. Cât de încrezător sunteți că ați dat răspunsul corect?

1----- 2 ----- 3 ----- 4-----5 -----6 -----7 -----8 -----9 -----10

Deloc Foarte mult

Obiectivele activității

- (a) Dezvoltarea abilităților de monitorizare metacognitivă și punerea în aplicare a strategiilor de control de reglementare utilizând paradigma detectării erorilor.
- (b) Dezvoltarea preciziei de monitorizare metacognitivă. De fiecare dată când le dăm copiilor un exercițiu, un test sau un chestionar, le cerem să evalueze pe o scală sentimentul de dificultate (înainte și după răspunsul lor), corectitudinea răspunsului și sentimentul de încredere în răspunsul lor.

Durata estimată a activității:

Aproximativ 40 de minute

Curs sugerat pentru a fi aplicat:

Școala secundară, Fizică

Vârsta recomandată a elevilor:

Copii de școală secundară (clasa a 7-a, 12-13 ani)

Numele instructorului care propune activitatea: Sanida Demetra

Specializarea instructorului: Profesor de fizică în învățământul secundar

Email: demasanida@yahoo.gr

ACTIVITATEA 26: "PREDAREA CELEI DE-A TREIA LEGI A LUI NEWTON

- Nikolaidou Alexandra

Descrierea activității:

Activitatea educațională propusă este o încercare de a promova abilitățile metacognitive ale elevilor de gimnaziu prin predarea unității tematice privind a treia lege a lui Newton. Profesorul urmează următorii pași:

1. Reflecția și identificarea problemei (activarea cunoștințelor anterioare ale copiilor)
2. Construirea cunoștințelor inițiale - perturbare cognitivă
3. Reconstrucția cunoștințelor anterioare
4. Transcendența cognitivă

Detalii privind activitățile și fișa de lucru a elevului pentru fiecare etapă sunt prezentate în ANEXA)

Obiectivele activității:

Această activitate urmărește să promoveze următoarele abilități cognitive și metacognitive:

- (a) Activarea cunoștințelor anterioare ale elevilor și a posibilelor idei alternative (concepții greșite) în comparație cu cunoștințele științifice. Scopul este de a înțelege importanța activării cunoștințelor anterioare ca strategie cognitivă la nivel profund și de a înțelege modul în care sunt construite cunoștințele științifice.
- (b) promovarea conștientizării de către elevi a importanței hărților mentale ca strategie cognitivă pentru organizarea informațiilor dintr-un text și exersarea construirii hărților mentale.
- (c) Promovarea cunoștințelor metacognitive declarative (ce?) și procedurale (cum?) și contextuale (când și de ce?) și a abilităților de autoevaluare și reglare, prin întrebări despre ceea ce știm despre un concept, ceea ce nu știm, de ce alegem o strategie, unde și cum este aplicată, cum ne corectăm greșelile.

Durata estimată:

Aproximativ 130-135 de minute

Curs sugerat pentru a fi aplicat:

Școala secundară, Fizică

Vârsta recomandată a elevilor:

Copii de școală secundară (clasa a 8-a, 13-14 ani)

Numele instructorului care propune activitatea: Nikolaidou Alexandra

Specializarea instructorului: Profesor de fizică în învățământul secundar

Email: alexnikolaidou@hotmail.gr

APENDICE ale activității 26

SECȚIUNEA 3: A treia lege a lui Newton

Idei alternative ale elevilor cu privire la a treia lege a lui Newton

CONCEPȚII GREȘITE PRIVIND A TREIA LEGE A LUI NEWTON

Idei alternative ale elevilor

- Forța este o "proprietate" a corpurilor și nu depinde de alte corpuri. Există o asemănare importantă cu aristotelică
- Acțiunea și reacția sunt exercitate asupra aceluiași corp și determină echilibrul corpului
- Forța netă de acțiune și reacție este zero
- Corpurile "inanimate" nu exercită forță
- Numai corpurile în mișcare exercită forțe. Nici o forță nu este exercitată asupra corpurilor aflate în repaus
- În timpul interacțiunii corpurilor, corpul cu masa mai mare exercită o forță mai mare
- Una dintre cele două forțe (:acțiune) este "cauza", iar cealaltă (:reacție) este "efectul"
- Forțele din natură nu apar neapărat în perechi
- Interacțiunea există doar datorită contactului dintre corpuri

Punct de vedere științific

- Forța este rezultatul interacțiunii corpurilor.
- Acțiunea și reacția nu sunt exercitate asupra aceluiași corp.
- Nu are rost să definim forța netă, deoarece acestea nu acționează asupra aceluiași corp.
- Forțele sunt exercitate de toate corpurile
- Forța este independentă de mișcare
- Acțiunea și reacția au aceeași măsură, indiferent de masa corpurilor.
- Acțiunea și reacția evoluează simultan.
- Forțele din natură apar întotdeauna în perechi.
- Există interacțiune atât prin contact, cât și de la distanță.

În etapa următoare, elevii învață cum să construiască o hartă mentală, citesc un text de 350 de cuvinte intitulat "*Ο Νεύτωνας και ο τρίτος νόμος του*" (*Newton și a treia sa lege*) și exersează prin inserarea în următoarea hartă a tuturor informațiilor cheie pe care le-au citit în text.

Fișa de lucru a elevului

1. Reflecție și identificarea

- Ce va face profesorul?... (Activează cunoștințele anterioare ale elevilor privind conceptul de forță, efectele acesteia și celelalte două legi ale lui Newton. Propune situații de reflecție folosind experimentul istoric al lui Newton și prezentând diverse imagini, de exemplu, ale unui camion care se ciocnește de o motocicletă, ale unor atleti și înotători pe haltere gata să-și înceapă efortul, ale unor păsări și elicoptere care zboară, ale unei lansări de rachete, ale unor corpuri atașate la dinamometre, ale unui om care trage o mașină, ale unui om pe o balanță, ale unui cal care trage o căruță etc.)

-Ce vei face?... Voi formula întrebări de sondare:

- ce a observat Newton, când, unde, unde, de ce, pe ce s-a bazat, ce a făcut,;...

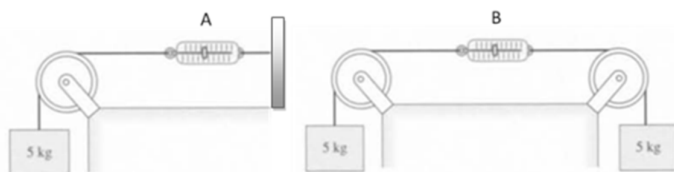
(fotografie din reproducerea "experimentului istoric" în laboratorul școlii)

- care corp primește mai multă forță în timpul coliziunii, camionul sau motocicletă?...

- care este rolul trambulinei în startul sportivului și al înotătorului?...

- cum zboară păsările și elicopterele?...
- cum este lansată o rachetă?
- care ar trebui să fie indicația de pe dinamometrul A?

- ce forță mișcă mașina atunci când o împingem?...

- ce răspuns dăm calcului care trage carul?...

(πηγή: ανάκτηση από fysikapeiramatika.blogspot.gr)

2. Construirea cunoștințelor inițiale - perturbare cognitivă

- Ce voi face?... (voi răspunde la întrebările de complexitate, de ce, cum, când... citind textul și identificând "unde scrie" și "cum scrie", voi face o hartă mentală, cu ajutorul profesorului, voi spune sensul în propriile cuvinte).
- Ce va face profesorul?... Introduceți provocarea transformării:

- Ar putea zbura păsările sau elicopterele fără existența aerului?
- Cum se deplasează rachetele în afara atmosferei?
- S-ar putea mișca mașinile în noroi, pe gheață sau dacă oamenii ar purta patine?...
- Care este indicația dinamometrului B atunci când forța este aplicată pe cealaltă parte?....
- Un bărbat și calul său s-au afundat în noroi. De ce nu se poate mișca trăgându-și de păr?
- Cum altfel am putea ajunge la a treia lege a lui Newton cu ajutorul primei sau celei de-a doua legi a lui Newton?...

3. Reconstrucția cunoștințelor anterioare

- Ce voi face?... Voi genera transformări prin crearea de energii inverse și combinatorii...
Voi da răspunsuri...

Acțiune directă →

(simplectivitate)

- Cum zboară păsările și elicopterele?...
- Cum are loc lansarea unei rachete?...
- Când un om împinge o mașină, ce forță mișcă mașina?...
- Care este indicația dinamometrului A?

← Acțiune inversă

(reversibilitate)

- Ar putea zbura fără existența aerului?....
- Se poate deplasa în afara atmosferei?... Cum?...
- Mașina s-ar putea mișca dacă ar fi în noroi sau pe gheață sau dacă persoana ar purta patine?....
- Care ar fi indicația dacă am agăța un corp pe cealaltă parte (dinamometrul B)?....

Acțiune directă →

(simplectivitate)

- Cum a apărut a treia lege a lui Newton prin experimentul său istoric?...

← Acțiune combinatorie

(combinabilitate)

- Cum altfel putem ajunge la a treia lege a lui Newton:
  - a) cu ajutorul primei legi;...
  - b) cu ajutorul celei de-a doua legi?...

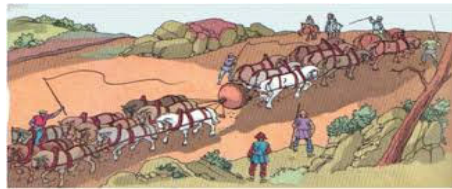
---

4. Transcendența cognitivă

- Ce va face profesorul?... El va cere confirmarea și extinderea cunoștințelor. El va introduce întrebări de identificare și tautologie:
- Unde mai au loc interacțiunile?

- Există alte interacțiuni decât cele dinamice (de exemplu, termice, cu lumina etc.)? Care sunt efectele lor?...
- Cum interacționează doi astronauți în afara câmpului gravitațional?...
- Ce ne așteptăm să se întâmple dacă mă apropiu de un magnet într-un conductor purtător de curent?... (Fiecare conductor purtător de curent interacționează cu magnetii)

Pe baza rezultatelor experimentale privind indicațiile dinamometrelor A și B, cum ar putea fi efectuat experimentul istoric de la Magdeburg cu numai 8 cai, care să exercite aceeași forță asupra celor două emisfere, pe baza celei de-a treia legi a lui Newton?

- *Ce urmează?... Ce ne așteptăm să se întâmple în interacțiunile dintre planete?... (legea gravitației universale).*
- *Ce vom face?... Vom răspunde la întrebări... vom vedea "ce știam", "ce am învățat", "cum am învățat", "ce greșeli am făcut", "cum le-am corectat", "ce am învățat ne va fi de folos?..."*

ACTIVITATEA 27: "CUNOAȘTEREA DE SINE ȘI DE CEILALȚI

-Eleni Sachoulidou -

Descrierea activității:

Este prezentată o secvență de ateliere experiențiale secvențiale, constând în activități legate de exprimarea emoțiilor elevilor, cultivarea empatiei și a conștiinței de sine, precum și comunicarea și înțelegerea dintre ei. Atelierele urmăresc să permită clasei să funcționeze ca un grup, să se cunoască reciproc într-un mod semnificativ și să formeze relații de egalitate. Activitățile permit elevilor să devină mai profund conștienți de sentimentele lor și ale celorlalți și să își dezvolte abilitățile sociale și expresive. Competențele metacognitive ale elevilor vor fi dezvoltate prin feedback și înțelegerea modului în care gândesc ceilalți, conștientizarea de sine, utilizarea cuvintelor legate de stările interne, articularea clară și organizarea gândurilor, utilizarea unui discurs elaborat și cultivarea empatiei prin jocuri de rol. Competențele cultivate au aplicații practice în ceea ce privește performanța lor școlară, reziliența și comunicarea eficientă (pentru o prezentare detaliată, a se vedea ANEXA).

Obiectivele activității:

Dezvoltarea emoțională a elevilor și dezvoltarea competențelor lor metacognitive.

În mod specific, prin intermediul atelierelor, elevii își vor dezvolta abilități metacognitive și se vor dezvolta emoțional. În ceea ce privește ciclul tematic și unitatea tematică individuală, obiectivele sunt multiple. Obiectivul inițial este de a determina clasa să înceapă să lucreze în grup. Scopul atelierelor este ca elevii de clasa a V-a să ajungă să se cunoască în mod semnificativ și în profunzime, construind relații personale și egale cu ceilalți membri ai grupului. Prin dezvoltarea abilităților de comunicare, elevii sunt capabili să se cunoască mai profund pe ei înșiși și pe ceilalți. Adică, să le permită elevilor să își recunoască propriile sentimente, să le comunice, dar și să asculte și să recunoască sentimentele celorlalți. Scopul principal al modulului și al atelierelor este dezvoltarea abilităților de autoîngrijire, creșterea rezilienței mentale, acceptarea de sine și de ceilalți.

Prin promovarea conștiinței de sine, stima de sine și autoeficacitatea elevilor vor fi promovate, ceea ce este direct legat de îmbunătățirea performanțelor, o percepție mai pozitivă asupra propriei persoane, un comportament mai bun, mai puțin absentism și probleme de disciplină, creșterea creativității și spontaneității, sprijin din partea colegilor... (Aspy & Roebuck, 1983). Atelierele sunt concepute pentru a facilita dezvoltarea unor relații sociale de susținere între elevi, pentru a le facilita elevilor comunicarea eficientă și colaborarea mai echitabilă, precum și participarea la discuții, exprimarea opiniilor și fundamentarea alegerilor cu mai multă încredere în ei înșiși.

Prin intermediul atelierelor experiențiale din această unitate, elevii își îmbogățesc vocabularul în ceea ce privește sentimentele lor, dezvoltându-și astfel abilitățile de a scrie și de a vorbi, ceea ce reprezintă un obiectiv important în clasa a V-a, precum și facilitându-și capacitatea de a vorbi pentru ei înșiși și de a-i asculta pe ceilalți cu empatie, punându-se în locul lor. Aptitudinea de empatie este foarte importantă pe lângă relațiile interpersonale, deoarece facilitează o înțelegere mai profundă a textelor scrise și devine utilă și necesară pentru înțelegerea altor materii, cum ar fi istoria.

Durata estimată:

7 până la 9 ore de predare

Cursuri recomandate pentru a fi aplicate:

"Ateliere de competențe" (este un curs specific, care este inclus în curriculum) pentru clasa a V-a, în cadrul unității "Să trăiești mai bine - să trăiești bine", subsecțiunea 2 "Sănătate mentală și emoțională - prevenire".

Vârsta recomandată a elevilor:

10-11 ani

Numele instructorului care propune activitatea: Eleni Sachoulidou

Specializarea instructorului: Învățător de școală primară

Email sachoulidouelena@gmail.com

APENDICELE ACTIVITĂȚII 27

Atelierul 1: Să ne cunoaștem... mai bine!

În primul atelier este important să ne cunoaștem și să începem să învățăm ce înseamnă să ne ascultăm reciproc. În primul rând, începem prin a da fiecărui elev o foaie albă A4 și îi rugăm să o împartă în două, împăturind-o. Pe prima jumătate a paginii le cerem elevilor să se gândească și să deseneze ceva ce urăsc, iar pe a doua jumătate a paginii ceva ce iubesc. Dacă tema ni se pare dificilă pentru că poate fi prea generală, o putem face mai specifică, de exemplu, ceva ce urăsc și ceva ce iubesc la școală. În acest moment, este foarte important să nu emitem nicio judecată cu privire la ceea ce copiii aleg să deseneze. Noi, apoi, împărțim elevii în perechi și le cerem câteva minute să împărtășească unul cu celălalt ceea ce urăsc și ceea ce iubesc. După finalizarea acestui proces, fiecare elev își prezintă perechea, spunând ce urăște și ce iubește colegul său, folosind desenul său. După ce toate perechile și-au terminat prezentările, cerem fiecărui elev să scrie o legendă pe fiecare desen, să le taie în două și să le afișeze folosind două bucăți mari de carton. Un carton intitulat "ce urăsc (la școală)" și un carton intitulat "ce îmi place (la școală)".

Prin intermediul acestui atelier, elevii utilizează cuvinte legate de stările mentale interne. Conform lui Vygotsky (2012), limbajul și dezvoltarea cognitivă sunt funcții care interacționează (Vygotsky, 2012). Având în vedere acest lucru, folosind cuvinte legate de stările interne (de exemplu, emoționale, volitive, cognitive, în legătură cu judecata morală sau spiritualitatea) îi ajutam pe copii să își extindă conștiința și să înțeleagă mai bine atât lumea lor internă (gânduri, sentimente), cât și lumea internă a celorlalți.

De asemenea, pe măsură ce elevii prezintă ceea ce "cuplul" lor iubește și urăște, profesorul poate parafraza și dezvolta ideile elevilor. Profesorul îi poate ajuta pe elevi să își organizeze gândirea parafrazând sau dezvoltând propriile idei, sau chiar organizându-le într-o anumită ordine, subliniind unele puncte, clarificând unele întrebări etc. De exemplu, "Ceea ce vrei să spui este .....", "Ceea ce spui este că pașii pe care îi vei urma sunt ....." . Cu alte cuvinte, profesorul îi ajută pe elevi să își pună gândurile în ordine, rearanjându-le pe măsură ce le exprimă, și să își organizeze mai bine ideile. Prin această practică, elevii învață treptat modalități prin care pot clarifica ceea ce vor să spună, astfel încât să poată comunica mai eficient și, în același timp, să-și îmbunătățească gândirea.

Prin intermediul acestui atelier, elevii își pot exprima experiențele. Din nou, conform teoriei lui Vygotsky, ceea ce contribuie cel mai mult la cultivarea limbajului și a gândirii este nevoia de exprimare și comunicare (Vygotsky, 2012). Astfel, crearea de oportunități în care elevii sunt capabili și dispuși să își împărtășească experiențele va fi o mare oportunitate de a-și îmbunătăți competențele metacognitive.

Atelierul 2: Cunoașterea emoțiilor / istoria unei emoții

Pentru acest atelier ne vom folosi de stimulentele audiovizuale bogate pe care le poate oferi un film. Filmul "The minds you carry" ne poate ajuta să identificăm cele 5 emoții de bază: Bucurie, Tristețe, Frică, Furie și Dezgust. Dacă avem suficient timp pentru a viziona filmul (aproximativ 90 de minute), este important să facem o pauză și să discutăm despre importanța tuturor tipurilor de emoții. Punem apoi elevilor întrebări de genul:

Cum putem beneficia de bucurie, tristețe, frică, furie, dezgust?

Cum ne ajută ele?

Ce s-ar întâmpla dacă am pierde unul dintre ei?

Apoi, fiecare elev folosește una dintre aceste emoții și inventează o poveste despre cum ar fi putut apărea acea emoție. Încurajați elevii să se gândească la întrebări, cum ar fi următoarele:

Cum era lumea înainte de nașterea acestui sentiment?

Ce se întâmplă acum că acest sentiment există?

Cu ce seamănă acest sentiment și ce ar trebui să fie diferit?

Ce haine îi place să poarte și de ce?

De ce s-ar putea teme acest sentiment?

Cine sunt prietenii săi?

Îi invităm apoi pe elevi să joace emoția pe care au ales-o ca rol și astfel să o experimenteze mai profund, să vorbească despre ei înșiși și să o prezinte colegilor lor. Folosim jocul de rol, care poate promova dezvoltarea metacognitivă, deoarece atunci când elevii joacă rolul altor persoane, ei interiorizează simultan caracteristicile acelor persoane. Dramatizarea creativă solicită jucătorului să gândească și să facă

presupuneri sau predicții cu privire la modul în care persoana pe care o interpretează s-ar simți, ar gândi sau ar acționa în anumite situații. În acest fel, conștientizarea de sine și de ceilalți (empatia) este extinsă.

În același timp, în cadrul acestui atelier, elevilor li se cere să utilizeze discursul extins. Discursul extins, spre deosebire de discursul restrâns, cultivă capacitatea elevilor de a se referi și de a transfera scenarii legate de situații viitoare sau trecute, făcând extrapolările corespunzătoare. Discursul extins exersează, de asemenea, elevul în a face descrieri complexe, explicații, în a-și justifica punctele de vedere cu argumente, în a-și fundamenta opinia, în a-și exprima gândurile și sentimentele și, în general, în a-și dezvolta în acest fel abilitățile metacognitive.

Atelierul 3: Baloane de emoții

În acest atelier vom combina abilitățile manuale cu teatrul, umplând baloane și atașându-le diverse emoții. Putem umple baloanele în trei moduri: fie cu aer, fie cu făină sau cu plastilină. Apoi desenăm împreună cu copiii, folosind un marker permanent, expresii emoționale de bucurie, tristețe, entuziasm, furie, îngrijorare, surpriză, oboseală și orice altceva dorim. Apoi le cerem baloanelor să vorbească. Ce are fiecare balon să ne spună? Păstrăm aceste baloane astfel încât să ne ajute să comunicăm cu copiii în momentele în care cuvintele nu vin ușor. De asemenea, putem discuta, dând exemple de ceea ce simțim prin intermediul baloanelor. Prin intermediul acestor ateliere, elevii își pot exprima experiențele, pot cultiva relațiile sociale și abilitățile metacognitive, așa cum am discutat mai sus.

Atelierul 4: Pantomima emoțiilor - exprimarea și recunoașterea emoțiilor proprii și ale celorlalți

În acest atelier vom folosi pantomima ca modalitate de exprimare a emoțiilor. Înainte de a începe pantomima, putem oferi "roata emoțiilor" și să ne acordăm puțin timp pentru a lucra la ea. Roata emoțiilor este un instrument vizual foarte util, care arată toate emoțiile pe care avem voie să le simțim și joacă un rol important în identificarea și înțelegerea emoțiilor. Încerc apoi să exprim cu fața și corpul o emoție. Este ușor pentru ceilalți elevi să recunoască emoția pe care încerc să o exprim? Apoi, folosind o față de pernă pentru a acoperi capul fiecărui elev, încurajați-l să exprime emoția doar cu corpul. Cum pot exprima ceea ce simt, iar ceilalți să înțeleagă fără să-mi văd fața? Prin intermediul acestui atelier, elevii se folosesc de cuvinte legate de stările interne pentru a ghici emoția exprimată.

Atelierul 5: Pot să-i ascult cu adevărat pe ceilalți?

În ultimul atelier vom folosi discuția. Vom discuta timp de aproximativ 30 de minute un subiect care ne interesează și ne este util. Fiecare elev spune ceva important pentru el/ea în legătură cu acest subiect.

După ce a terminat, elevul care dorește să vorbească și să vorbească despre sine ar trebui să încerce să repete punctele de vedere ale vorbitorului anterior în propriile sale cuvinte, dar subliniind în principal emoțiile pe care le poate simți. Fiecărui elev i se permite să continue cu propriile puncte de vedere numai atunci când vorbitorul anterior este de acord că și-a transmis corect punctele de vedere. Putem scrie expresii auxiliare pe tablă și putem oferi roata emoțiilor ca instrument auxiliar. Acest proces sporește interacțiunea socială între colegii de clasă, exprimarea emoțiilor de către toți colegii de clasă și înțelegerea mai profundă a emoțiilor celorlalți, deoarece elevilor li se cere să

exprime sentimentele altora în modul în care le înțeleg ei. Expresiile auxiliare care pot fi utilizate sunt următoarele:

Chiar acum mă simt... Această zi a fost pentru mine... În aceste întâlniri de până acum am învățat...
Mi-a fost greu când am... Ceva ce aș vrea să fac mai bine este să... Un lucru în legătură cu care sunt
confuz este... Un lucru pe care vreau să îl învăț săptămâna aceasta este... Lucrul care îmi place cel
mai mult la școala mea este...
Un lucru pe care adesea nu-l suport la școală este...

ACTIVITATEA 28* : "NOUA ȘCOALĂ A LUI ASTRADENI

- Malissovass Leonidas -

Descrierea activității:

Această activitate se bazează pe un fragment din romanul "Astradeni" al Eugeniei Fakinou. Povestea portretează viața unei tinere din insula grecească Symi care, din cauza dificultăților financiare ale familiei sale, este nevoită să se mute în capitala Atena. Fragmentul se concentrează pe experiențele dificile ale Astradeni la noua ei școală, subliniind respingerea pe care o primește atât din partea profesorului, cât și din partea colegilor.

Elevii sunt rugați să lucreze în grupuri de 2-3 pentru a răspunde la următoarele întrebări.

1. Găsiți puncte specifice din text care arată cum Astradeni este respinsă de noii ei colegi de clasă.
2. Puneți-vă în locul lui Astradeni și imaginați-vă cum se simte Astradeni și ce părere are despre comportamentul colegilor ei.
3. Când Astradeni intră în noua sa clasă, se simte foarte stânjenită. Identificați două dintre frazele din text care indică acest sentiment și ce gânduri au contribuit la el.
4. Când Astradeni intră în noua sa clasă, caută un loc. Cu toate acestea, niciun elev nu o lasă să stea lângă el. Imaginează-ți că ești Astradeni: Cum te-ai simți dacă niciun coleg nu ar vrea să stea lângă tine? Care ar fi gândurile tale?
5. Imaginează-ți că ești Astradeni și vorbești cu mama ta despre experiențele tale la noua școală. Scrieți sau jucați o conversație în care vă descrieți gândurile și sentimentele despre colegii de clasă, profesor și situația generală.

Scopul activității:

Îmbunătățirea teoriei minții elevilor - în special capacitatea lor de a simula stările mentale și emoțiile altora.

Durata estimată

Aproximativ 30 - 45 de minute

Cursuri recomandate pentru a fi aplicate:

Orice curs, cu excepția științelor și matematicii

Vârsta recomandată a copiilor

Copii de școală primară

Numele educatorului care recomandă activitatea

Malissovass Leonidas, profesor de școală primară

*Activitățile 28-33 din această broșură au fost elaborate de profesorii care participă la programul PRO-ME-ToM implementat de Universitatea din Ioannina. Materialele au fost revizuite, editate și traduse în limba engleză de Plousia Misailidi.

ACTIVITATEA 29 : "SFÂRȘITUL LUI PAUSANIAS

- România Ioannis -

Descrierea activității:

Pausanias, în timp ce era liderul flotei grecești, a fost acuzat că și-a trădat țara ajungând la o înțelegere cu perșii pentru a le preda Grecia. Se pare că Pausanias a fost uimit de bogăția și luxul perșilor și a început să poarte haine persane și să se comporte ca un lider persan. Liderii spartani l-au chemat înapoi în Sparta și în cele din urmă l-au condamnat la moarte. El s-a refugiat în templul Athenei Chalkioikos. În replică, spartanii, inclusiv propria mamă a lui Pausanias, au sigilat ușa templului și i-au îndepărtat acoperișul, lăsându-l să moară de foame și de frig. Cu puțin timp înainte de a-și da ultima suflare, el a fost târât afară din templu pentru a nu-l polua.

Elevii sunt instruiți să lucreze în grupuri de 2-3 pentru a discuta povestea. Discuția se axează pe reacția spartanilor la trădarea lui Pausanias, precum și pe gândurile și emoțiile acestuia. În plus, elevii sunt încurajați să își imagineze propriile sentimente și gânduri dacă s-ar afla în situația spartanilor sau în cea a lui Pausanias.

Întrebări adresate elevilor:

1. Ce credeau spartanii despre trădarea lui Pausanias? De ce? Care era poziția spartanilor față de trădare?
2. Scrieți în două sau trei propoziții despre gândurile și sentimentele lui Pausanias atunci când s-a refugiat în templul Athenei.
3. Ce credea Pausanias că gândesc spartanii despre acțiunile sale?
4. Cum și-au justificat spartanii răspunsul și ar putea exista și alte perspective?
5. Ar fi putut spartanii să gestioneze altfel situația cu Pausanias? De ce?
6. Care ar fi putut fi apărarea lui Pausanias?
7. Ar putea spartanii să ia o decizie diferită? De ce?
8. Folosiți verbele potrivite pentru a descrie sentimentele și gândurile spartanilor și ale lui Pausanias. Explicați sensul lor. Dați câteva sinonime ale acestor verbe. Folosiți-le în propoziții noi.

Scopul activității:

Îmbunătățirea abilităților de ordin superior ale elevilor în domeniul teoriei minții.

Durata estimată:

Aproximativ 30 - 45 de minute

Cursuri recomandate pentru a fi aplicate:

Orice curs, cu excepția științelor și matematicii

Vârsta recomandată a copiilor:

Copii de școală primară

Numele educatorului care recomandă activitatea:

Romanias Ioannis, Profesor de școală primară

ACTIVITATEA 30 : "CONSTRUCȚII MARITIME

- Apostolou Elena -

Descrierea activității:

Această activitate este o versiune modificată a activității intitulate: "*Îmi pasă*", inclusă în manualul de limba greacă pentru clasa a patra. Elevii sunt instruiți să citească textul despre propunerea făcută de o organizație de mediu de a crea un parc marin național pe o mică insulă din Marea Egee, cu scopul de a proteja bogăția naturală a apelor înconjurătoare. Odată ce parcul va fi construit, pescuitul va fi interzis, precum și orice activitate turistică.

După ce au studiat textul, elevii au fost împărțiți în trei grupuri, reprezentând principalele părți interesate: pescarii insulei, rezidenții locali care lucrează în domeniul turismului și funcționarii responsabili de construirea parcului marin. După această discuție inițială, elevii au fost instruiți să caute pe internet informații despre peștii și animalele marine care trăiesc în mările grecești, precum și despre amenințările cu care se confruntă acestea. În continuare, trei cutii etichetate conținând indicații privind rolurile sunt așezate pe biroul elevilor. Prima cutie este etichetată "Pescari", a doua "Locuitori ai insulelor care lucrează în turism" și a treia "Constructorii marini". Fiecărui grup, în funcție de rolul pe care și l-a asumat, i se cere să dezvolte argumente pro sau contra construcției parcului și apoi să așeze punctele scrise în cutia corespunzătoare.

Aplicarea acestei activități este extrem de captivantă, deoarece elevii care devin conștienți de pești și animale marine și de dispariția acestora trebuie, de exemplu, să dezvolte contraargumente care uneori contrazic ceea ce cred ei. Fiecare grup își asumă rolul foarte responsabil. După înregistrarea argumentelor lor, scaunele sunt așezate în cerc și începe un joc. Clasa este "umplută" cu argumente în rafală, semănând cu o sală de judecată. Elevii "intră" în rolul lor și simt cu adevărat că sunt protagoniștii poveștii. La încheierea activității, elevilor li se acordă premii pentru munca excelentă în echipă, argumentația puternică și schimbul eficient de idei. Aceste premii sunt afișate pe peretele clasei, servind drept amintire a activității memorabile.

Scopul activității:

Îmbunătățirea conștiinței epistemice a studenților

Durata estimată:

60-90 minute

Cursuri care urmează să fie aplicate:

Educație ecologică, Limba

Vârsta recomandată a copiilor: 8-14 ani

Numele educadorului care propune activitatea:

Apostolou Elena, profesor învățământ primar

ACTIVITATEA 31: "PROTEINE

-Malissovias Leonidas-

Descrierea activității:

Elevii au sarcina de a citi următorul fragment din cartea de științe pentru clasa a V-a. "Proteinele au o mare valoare nutritivă și sunt necesare pentru dezvoltarea organismului. Omul obține proteine din produse animale, cum ar fi carnea, laptele, ouăle și altele asemenea, dar și din plante, în special leguminoase. Importanța proteinelor este reflectată în termenul folosit de oamenii de știință pentru a le denumi, care provine din cuvântul grecesc "proteios", care înseamnă primar sau care ocupă primul loc. Acest lucru subliniază importanța includerii lor în alimentația noastră. Astfel, consumul zilnic de carne sau de alte proteine animale sau vegetale este esențial pentru dobândirea nutrienților vitali."

Elevii sunt rugați să lucreze în grupuri de 2-3 pentru a răspunde la următoarele întrebări:

Citiți cu atenție textul de mai sus. Pe măsură ce citiți, faceți o pauză pentru a reflecta asupra înțelegerii dumneavoastră. Dacă anumite părți vi se par dificile, subliniați-le în text și explicați pe scurt de ce au fost dificile. Folosiți următoarele îndemnuri pentru a vă ghida gândirea:

1. Cât de bine credeți că ați înțeles textul? (încercuiți un număr)

Nu am înțeles deloc; 2 Am înțeles puțin; 3 Am înțeles destul de mult; 4 Am înțeles o lot

2. A existat o parte din text care a fost confuză sau neclară" (încercuiți da sau nu)
Da/Nu

3. Dacă da, ce a fost dificil? (explicați ce v-a derutat)

Subliniați partea din text și explicați: Ce a făcut-o dificilă?

4. Ce strategii ați folosit pentru a da sens textului? Bifați una sau pe cele care se aplică:

- Am recitat secțiunile dificile
- Am căutat indicii de context în text
- Am încercat să conectez informațiile la ceea ce știu deja
- Am pus întrebări despre părțile neclare
- Other (explain) _____

Scopul activității:

Îmbunătățirea capacității metacognitive a elevilor.

Durata estimată:

15 minute

Curs sugerat pentru a fi aplicat:

Știință

Vârsta recomandată a elevilor:

8-14 ani

Numele educatorului care propune activitatea:

Malissovias Leonidas, profesor de școală primară

**ACTIVITATEA 32: "BLOUZE-ul doamnei KATERINA
- Apostolou Elena-**

Descrierea activității:

Elevii sunt rugați să asculte următoarea poveste. "Profesoara, doamna Katerina, intră în clasă. De îndată ce Sofia o vede, îi spune: "Doamnă Katerina, sunteți foarte frumoasă astăzi, acest blouze roz vă vine foarte bine". Alte două eleve, Eleni și Aglaia, sunt de acord cu ea. În timpul pauzei, Sofia se apropie de celelalte fete și le spune că dna Katerina a fost foarte prost îmbrăcată astăzi și că a făcut acest comentariu măgulitor în încercarea de a nu o supăra. Aglaia îi răspunde că o iubește pe profesoara lor indiferent de cum se îmbracă și că, într-adevăr, o găsește foarte frumoasă. Eleni nu a putut suporta comportamentul Sofiei și îi spune spontan că a mințit-o pe doamna Katerina și că acesta nu este un lucru frumos de făcut. Sofia nu este de acord cu ea și îi răspunde: "Aceasta nu este o minciună adevărată"".

Elevii sunt rugați să lucreze în grupuri de 2-3 pentru a răspunde la următoarele întrebări:

1. Citiți povestea cu atenție.
2. Care elev a mințit-o pe doamna Katerina?
3. Care a fost intenția fiecărui elev?
4. Subliniați fraza (frazele) din text care exprimă o minciună albă.
5. Gândiți-vă de ce Sophia a spus o minciună albă profesoarei sale, doamna Katerina.
6. Ce ați face într-un astfel de caz?
7. Ați spus vreodată o minciună albă unei persoane?
8. Care este diferența dintre o "minciună albă" și o minciună?

Obiectivele activității:

1. Activitatea urmărește să promoveze capacitatea elevilor de a înțelege stările mentale (teoria minții)
2. Să ajute elevii să înțeleagă intențiile din spatele minciunilor albe
3. Să ajute elevii să facă distincția între intențiile care stau la baza minciunilor albe și a minciunilor

Durata estimată:

15-20 minute

Cursuri recomandate pentru a fi aplicate:

Orice curs, cu excepția științelor și matematicii

Vârsta recomandată a copiilor

Copii de școală primară

Numele educatorului care recomandă activitatea

Apostolou Elena, profesor învățământ primar

ACTIVITATEA 33 : "COLINDE DE CRĂCIUN

- Malissovias Leonidas -

Descrierea activității:

Această activitate se bazează pe observarea unui tablou, numit "Colinde" (numit "kalanda" în greacă) de Nikiforos Lytras. Această pictură descrie o situație familiară care a fost experimentată de toți copiii. Mai exact, cinci copii din medii etnice diferite cântă colinde de Crăciun în curtea unei ferme. O gospodină, care ține un bebeluș în brațe, ascultă în timp ce băieții cântă colindele. În vârful unui gard de piatră, un băiețel privește curios, captivat de scenă.

Întrebări care trebuie adresate elevilor:

Activitatea începe cu o discuție despre vârsta, îmbrăcămintea și originea etnică a personajelor reprezentate, instrumentele muzicale la care cântă etc.

1. Elevii sunt rugați să se pună în pielea fiecăruia dintre personajele reprezentate pe să picteze și să înregistreze ceea ce simt și gândesc despre ei înșiși și despre ceilalți.
2. Elevii sunt rugați să discute despre stările mentale și emoțiile specifice ale copiilor din imagine: dorințele, intențiile, convingerile, cunoștințele și emoțiile acestora.
3. Elevii sunt rugați să juxtapună propriile stări mentale într-o situație corespunzătoare de astăzi cu cele ale copiilor înfățișați în tabloului Lytras.

Obiectivele activității

Activitatea urmărește să:

1. Promovarea capacității elevilor de a înțelege stările mentale (teoria minții). Mai exact, să înțeleagă diferitele stări mentale a două sau mai multe persoane care trăiesc aceeași situație.
2. Îmbunătățirea capacității elevilor de a înțelege emoțiile celorlalți.

Durata estimată

Aproximativ 30 - 45 de minute

Cursuri care urmează să fie aplicate

Orice curs (de exemplu, limbă, arte vizuale), cu excepția științelor și matematicii

Vârsta recomandată a copiilor

Copii de școală primară

Numele educatorului care recomandă activitatea:

Malissovias Leonidas, Profesor de învățământ primar

**ACTIVITATEA 34: "EXPANSIUNEA ROMANĂ VĂZUTĂ DE ROMANI
ȘI AȘA CUM O VEDE CONDUCĂTORUL UNUI POPOR CUCERIT".**
- Elvira Moreira dos Santos-

Descrierea activității:

Elevii sunt rugați să citească cu atenție două documente privind extinderea și întrebările de înțelegere corespunzătoare (apendicele 1). Apoi li se cere să evalueze, pe o scară de la 1 la 10, gradul de încredere pe care îl simt în capacitatea lor de a răspunde corect la întrebări.

Elevii sunt apoi rugați să răspundă, după ce au fost întrebați, din nou, care evaluează, pe o scară de la 1 la 10, gradul de încredere în ceea ce privește corectitudinea a răspunsurilor date. Pentru ca aceștia să poată reflecta mai bine asupra performanțelor lor la fiecare dintre răspunsuri, li se prezintă un tabel în care se arată nota acordată fiecărei întrebări și suma acestora. Pe acest tabel, elevii trebuie să noteze punctajele pe care se așteaptă să le obțină la întrebări și punctajul final.

Obiectivele activității:

1. Familiarizarea studenților cu practica de reglementare și evaluare.
2. Promovarea capacității elevilor de a analiza diferite perspective asupra aceluiași eveniment sau fenomen social.

Durata estimată

30 de minute

Cursuri recomandate pentru a fi aplicate:

Istorie, clasa a 7-a

Vârsta recomandată a elevilor:

12-13 ani

Numele instructorului care propune activitatea:

Elvira Moreira dos Santos

Specializarea instructorului:

Domeniu de predare: Istorie și cetățenie și dezvoltare

Adresa de e-mail a instructorului: elviramsantos@gmail.com
instructorului tel.: +351964769647

Adresa de e-mail a

ANEXĂ A ACTIVITĂȚII 34

Subiect: Istorie Istorie **Temă:** Lumea romană la apogeul Imperiului

Anul de școlarizare: Clasa a 7-a

În secolul al V-lea î.Hr., Roma și-a început procesul de expansiune. În secolele care au urmat, Roma a cucerit un vast imperiu, care se întindea în jurul Mării Mediterane și era format din teritorii cu popoare și culturi diferite.

Citiți cu următoarele texte despre cuceririle romane.

Expansiunea romană

A - Așa cum au văzut-o romanii

Aceasta este Roma, orașul care s-a născut simplu și umil și [...] astăzi își extinde puterea sa puterea peste tot unde strălucește soarele. [...] Ducând o sută de bătălii, ea a cucerit Spania, [...] a supus Galia pe uscat și Cartagina pe mare [...]. Nici măcar oceanul nu i-a stat în cale: aruncându-se în adâncurile mării, ea a mers în întâmpinarea bretonilor și i-a învins. Ea a fost singura dintre toate statele care a primit popoarele cucerite în sânul său ca o mamă și nu ca o dominatoare Claudian (istoric roman din secolul al IV-lea d.Hr.)

B - Văzut de liderul unui popor cucerit

Romanii sunt bandiți care râvnesc la întreaga lume. După ce au cucerit pământul, se duc să jefuiască și mările. Însetați de bogăție și însetați de putere, [...] nici Orientul, nici Occidentul nu i-au satisfăcut. [...] A fura, a masacra, a jefui, este ceea ce romanii numesc, în limbajul lor fals, civilizație. Pacea lor este liniștea deșerturilor.

Tacitus, Viața lui Julius Agricola (gubernator al Bretoniei)

Fiți atenți la următoarele întrebări. **Nu** începeți să răspundeți.

1. citiți documentul A. Selectați opțiunea corectă marcând-o cu o cruce.

- Autorul transmite o idee pozitivă despre realizări.

- Autorul transmite o idee negativă despre realizări.

2. Transcrieți un extras din documentul care dovedește alegerea dvs.

---

3. Citiți documentul B. Selectați opțiunea corectă marcând-o cu o cruce.

- Autorul transmite o idee pozitivă despre realizări.

- Autorul transmite o idee negativă despre realizări.

4. Transcrieți un extras din documentul care dovedește alegerea dvs.

---

5. Ambele texte vorbesc despre cuceririle romanilor, dar prezintă puncte de vedere diferite. Cum poate fi explicată această diferență?

---

6. **Imaginați-vă** un dialog între un roman și un locuitor al unei provincii cucerite. Numiți două argumente pe care fiecare dintre ei le-ar prezenta în favoarea sau împotriva expansiunii romane:

Argumentele lui Roman:

Argumente de la de locuitor de orașului Roman provincia romană:

Cât de încrezător sunteți că veți răspunde corect la întrebări? (încercuiți un număr pe scală în funcție de nivelul dumneavoastră de încredere)

1 ----- 2 ----- 3 ----- 4 ----- 5 ----- 6 ----- 7 ----- 8 ----- 9 ----- 10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

Acum, răspundeți la întrebări.

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebări? (încercuiți un număr pe scală în funcție de nivelul dumneavoastră de încredere)

1 ----- 2 ----- 3 ----- 4 ----- 5 ----- 6 ----- 7 ----- 8 ----- 9 ----- 10

Deloc încrezător Foarte încrezător

Dacă alocăm 10 puncte fiecărei întrebări și punctajul total este, prin urmare, de 60 de puncte, ce punctaj credeți că veți obține? Completați caseta.

Întrebări	1	2	3	4	5	6	Total
-----------	---	---	---	---	---	---	-------

Cotație	10	10	10	10	10	10	60
Sine-evaluare							

ACTIVITATEA 35: "TEORIA MINȚII 1

- Gregory -

Descrierea activității:

A. Exemplu de poveste cu perspectivă: Imaginați-vă că vă aflați într-o situație socială la școală. Jucați tenis/volleyball cu prietenul dvs. și mingea cade în partea lui de teren. Vă certați cu el/ea pentru a stabili dacă mingea a căzut în interiorul sau în afara liniei de serviciu și ar trebui să fie contabilizată în consecință.

Întrebați elevii: Ce ați face voi?

1. Începeți să vă criticați prietenul?
2. Încercați să vă înțelegeți mai bine prietenul imaginându-vă cum arată lucrurile din perspectiva lui/ei?
3. Credeți că există două fețe ale fiecărei probleme și încercați să le analizați pe amândouă?
4. Încercați întotdeauna să analizați punctul de vedere al fiecăruia într-un dezacord înainte de a spune ceva sau de a lua o decizie?

B. Un alt exemplu de poveste cu perspectivă este: Imaginați-vă că vă aflați în următoarea situație socială. Îl rogi pe prietenul tău să mergeți la cinema în această după-amiază pentru a viziona un film. Îi spui prietenului tău că filmul începe la 8.30. Mai târziu, aflați că v-ați înșelat, filmul începe cu o jumătate de oră mai devreme (la 8.00). Îi trimiți un mesaj prietenului tău în legătură cu acest lucru, dar mesajul nu ajunge niciodată la el/ea. În cele din urmă, te uiți singur la film. A doua zi, vă întâlniți cu prietenul dvs. în parc. Vă certați cu el/ea pentru a afla dacă l-ați informat cu privire la ora corectă la care va începe filmul.

Obiectivele activității:

Scopul acestei activități este de a-i ajuta pe elevi să înțeleagă că într-o situație socială pot exista puncte de vedere / perspective diferite.

- a. Dați elevilor copii pretipărite cu 2-3 povestiri din perspectivă "socială" asemănătoare cu cea (cele) dată (date) mai jos ca exemplu.
- b. Acordați elevilor timp pentru a citi poveștile.
- c. Invitați elevii să formeze grupuri de trei sau patru persoane pentru a reflecta în profunzime și a discuta situațiile sociale prezentate în povestiri, pentru a se pune în locul personajelor centrale.
- d. Rugați elevii să scrie răspunsurile lor la întrebările care urmează după fiecare poveste.
- e. După ce elevii au terminat de scris răspunsurile lor, începeți discuția citind prima poveste și întrebând: "Ce ai face tu?" și discutând întrebările care urmează.
- f. Permiteți discuției să progreseze și încercați să ajutați toți elevii să înțeleagă diferitele perspective din poveste. Încurajați elevii să vorbească despre perspectivele personajelor principale punându-le întrebări de urmărire care solicită informații despre stările lor mentale (de exemplu, sentimente, dorințe, convingeri, obiective). Când răspunsurile elevilor s-au încheiat, treceți la următorul scenariu și repetați.

Vârsta recomandată a elevilor: 10-11 ani

ACTIVITATEA 36: "TEORIA MINȚII 2
- Gregory -

Descrierea activității:

Activitatea este adaptată cu modificări de la: Bianco, F., Lecce, S. & Banerjee, R. (2016). Conversații despre stările mentale și dezvoltarea teoriei minții în timpul copilăriei mijlocii: Un studiu de formare. *Journal of Experimental Child Psychology*, 149, 41-61. <https://doi.org/10.1016/j.jecp.2015.11.006> și Lecce, S., Bianco, F., Devine, R.T., Hughes, C., & Banerjee, R. (2014). Promovarea teoriei minții în timpul copilăriei mijlocii: Un program de formare. *Journal of Experimental Child Psychology*, 126, 52-67. <https://doi.org/10.1016/j.jecp.2014.03.002>

- a. Dați elevilor copii pretipărite ale poveștii "credință falsă" prezentată mai jos.
- b. Acordați elevilor timp pentru a citi povestea.
- c. În continuare, rugați elevii să formeze grupuri de trei sau patru persoane pentru a reflecta profund și a discuta situația prezentată în poveste, pentru a se pune în locul personajelor centrale.
- d. Cereți elevilor să scrie răspunsurile lor la întrebările care urmează poveștii.
- e. După ce elevii au terminat de scris răspunsurile, începeți discuția citind povestea și punând întrebările care urmează. Urmează exemple de feedback care poate fi dat la fiecare întrebare. În timpul discuției cu elevii încercați să folosiți cât mai mulți "termeni de stare mentală" (de exemplu, intenționați, doriți, gândiți, credeți, imaginați).

Scopul activității:

Scopul acestei activități este de a ajuta elevii să înțeleagă stările mentale ale altor persoane, cu accent pe credințele false.

Vârsta recomandată a elevilor:

10-11 ani

ACTIVITATEA 37:
"MONITORIZAREA ÎNȚELEGERII - PROCEDURI MATEMATICE - ALGEBRICE

- Margarida Fonseca -

Descrierea activității:

Activitatea constă din 3 itemi, în care în primii doi sunt prezentate soluții incorecte la ecuații și inecuații de gradul I, iar elevii sunt invitați să analizeze, pas cu pas, soluțiile oferite și să identifice erorile din aceste soluții, precum și să scrie proprietatea algebrică care nu a fost aplicată corect. După fiecare dintre aceste 2 elemente, elevii sunt rugați să își exprime nivelul de încredere în răspunsurile lor, contribuind la dezvoltarea abilităților de reflecție și autocontrol.

La punctul 3, este prezentată o "demonstrație" matematică care, prin aplicarea incorectă a unei proceduri obișnuite, din cauza nerespectării condițiilor necesare pentru aplicarea procedurii respective, care trebuie garantate a priori, dar care sunt adesea subestimate de elevi, ajunge la concluzia că "1=2". Elevii sunt invitați să pună la îndoială validitatea concluziei la care se ajunge printr-o astfel de "demonstrație" matematică și să analizeze fiecare etapă a procedurii aplicate pentru a găsi justificarea matematică a falsității concluziei.

Obiectivele activității:

- Să dezvolte o înțelegere a procedurilor algebrice, astfel încât elevii să efectueze în mod obișnuit o autocontrol al aplicării acestora
- Să încurajeze elevii să ia în considerare importanța respectării condițiilor de aplicare a proprietăților și procedurilor matematice

Durata estimată:

50 de minute

Curs recomandat pentru a fi aplicat:

Matematică

Vârsta recomandată a elevilor:

14 ani

Numele instructorului care propune activitatea:

Margarida Fonseca

Specializarea instructorului:

Matematică

Numele școlii instructorului:

Rețeaua școlară a Centrului Coimbra

Adresa de e-mail a instructorului:

margaridafonseca@aecoimbracentro.pt

ANEXA DE ACTIVITATE 37:

Poetul de școală primară Manuel da Silva Gaio

Sarcina pentru clasa a IX-a - Domeniul Algebră - Numere reale. Intervale și inegalități. Jan. / Feb. - 2024

Numele elevului _____ N.º
_____ Clasa: _____

AUTOEVALUARE: (a se vedea criteriile specifice)

Gândire _____ Performanță _____ Comunicare _____ Colaborare _____ Sentiment _____

Feedback (Prof.):

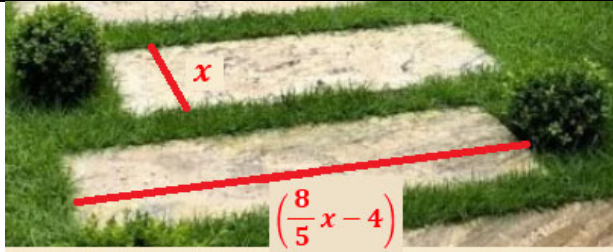

<https://www.tuacasa.com.br/wp-content/uploads/2021/01/jardim-simples-69-730x731.jpg>

Imaginați-vă că sunteți un arhitect peisagist. Intenționați să remodelați intrarea unei vile, așa cum se arată în figură. Pentru aceasta, veți utiliza câteva plante, iarbă naturală și plăci ceramice dreptunghiulare de acoperire care imită piatra, pe care, pentru simplitatea limbajului, le vom numi mozaicuri.

Cu privire la fiecare mozaic, ați obținut următoarele informații de la magazinul furnizor:

"Sunt disponibile diferite dimensiuni, fiecare x centimetri în lungime corespunzând la 8 5 x-4 centimetri în lățime."

Conform proiectului dumneavoastră, perimetrul fiecărui mozaic trebuie să fie mai mic de 400 cm.
<https://www.tuacasa.com.br/wp-content/uploads/2021/01/jardim-simples-69-730x731.jpg>

Fie x un număr real care reprezintă măsura în centimetri a lungimii fiecărei plăci de mozaic.
 Alcătuiți o compunere matematică în care arătați, prin deducție, că setul de soluții al problemei este intervalul de numere reale $]-5/2, 1020/13[$.
 Utilizați propoziții scurte pentru a vă clarifica raționamentul și deciziile.

Acum că ați terminat exercițiul 1, răspundeți la următoarele întrebări:
 Cât de încrezător sunteți că dacă profesorul vă pune întrebări de înțelegere, ați putea răspunde corect la ele?

Încercuiți un număr
 Deloc încrezător Foarte încrezător

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Cât de inteligibilă (ușor de înțeles) vi s-a părut problema pe care tocmai ați citit-o?

Încercuiți un număr

<i>Nu este deloc de înțeles</i>	<i>Un pic</i>	<i>Destul de mult</i>	<i>Foarte ușor de înțeles</i>
1	2	3	4

Ați găsit vreo parte a textului care v-a derutat? (încercuiți una dintre cele două)

1Nu 1Da

Dacă da, care este problema?(explicați problema)

2. În magazinul de unde urmează să cumpărați gresia, există o listă disponibilă cu dimensiunile gresiei, care acoperă toate posibilitățile. Ați verificat dacă toate măsurile indicate sunt numere întregi pozitive și dacă 148 cm este cea mai mare măsură menționată.

2.1 Scrieți, în centimetri, dimensiunile referitoare la două plăci distincte din lista respectivă.
 Demonstrați că răspunsul dvs. corespunde caracteristicilor valorilor indicate pe listă.

2.2 Având în vedere condițiile problemei, determinați, în centimetri, dimensiunile celei mai mari și celei mai mici plăci pe care le puteți comanda

Cât de încrezător sunteți că dacă profesorul vă pune întrebări de înțelegere, ați putea răspunde corect la ele?

Încercuiți un număr

Deloc încrezător		Foarte încrezător							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

EXTINDERE TASK

Utilizați o foaie de calcul pentru a efectua această sarcină.

Din motive estetice, în plus față de condițiile deja menționate, de asemenea, doriți ca suprafața fiecărei plăci să nu depășească 0,7 metri pătrați.

În acest caz, indicați dimensiunile minime și maxime ale plăcilor pe care le puteți comanda.

Răspundeți: _____

Pentru a arăta cum ați ajuns la răspuns, utilizați o foaie de calcul (așa cum se sugerează în figura următoare) și marcați cu culori diferite liniile cu valori care îndeplinesc condițiile problemei.

		centímetros		metros	
centímetros		cm	cm ²	m	m ²
Comprimento (x)	Largura (8/5)x-4	Área	Perímetro	Área	Perímetro
1					
2					
3					
4					
5					
...					
...					

Care întrebare ți-a plăcut cel mai mult să o rezolvi? Încercuiește un număr

1.	2.1	2.2	3.
-----------	------------	------------	-----------

În opinia dumneavoastră, care element va fi cel mai dificil pentru elevii de clasa a IX-a?

Încercuiți un

1.

2.1

2.2

3.

**După părerea dvs., care vor fi principalele lor dificultăți în rezolvarea acestor probleme?
Indicați cel puțin 2 dintre aceste dificultăți.**

ACTIVITATEA 38:

"MONITORIZAREA ÎNȚELEGERII - ISTORIE - DEMOCRAȚIA ATHENIANĂ ÎN SECOLUL AL V-LEA Î.HR.

- Elvira Moreira dos Santos -

Descrierea activității:

Activitatea constă în citirea unui text despre democrația ateniană din secolul al V-lea î.Hr. în care a fost introdusă o inconsecvență internă. Aceasta este o activitate de monitorizare metacognitivă în care elevii sunt provocați să citească și să încerce să înțeleagă textul, să reflecteze asupra înțelegerii acestuia, să identifice informațiile inconsistente sau contradictorii și, în final, să evalueze gradul de certitudine al răspunsurilor date într-un set de 3 întrebări.

Elevii sunt rugați să citească cu atenție un text despre democrația ateniană.

Textul este format din trei paragrafe, în ultimul dintre acestea existând un fapt care contrazice informațiile conținute în al doilea (apendicele 1).

Ei sunt apoi rugați să indice, pe o scară de la 1 la 4, cât de inteligibil li s-a părut textul. De asemenea, li se cere să precizeze dacă a existat vreo parte care i-a derutat, să sublinieze partea sau părțile respective și să explice, într-un text scurt, ce informații au fost greu de înțeles.

Elevilor li se prezintă apoi trei afirmații legate de text, din care trebuie să aleagă una dintre cele trei opțiuni:

A - Adevărat, pe baza informațiilor prezentate în text;

B - Fals pe baza informațiilor prezentate în text. și

C - Nu-mi pot da seama din informațiile prezentate în text

După fiecare răspuns, elevii sunt rugați să reflecteze asupra gradului de încredere pe care îl au cu privire la corectitudinea răspunsului dat.

Obiectivele activității:

1. Familiarizarea elevilor cu sarcinile de monitorizare metacognitivă.

2. Promovarea abilităților metacognitive la elevi, identificarea a ceea ce știu și a ceea ce nu știu sau asupra a ceea ce au întrebări, precum și capacitatea de a reflecta asupra învățării lor și asupra gradului în care au realizat sarcinile.

Durata estimată: 30 de minute

Curs recomandat pentru a fi aplicat:

Istorie, clasa a 7-a

Vârsta recomandată a elevilor: 12-13 ani

Numele instructorului care propune activitatea:

Elvira Moreira dos Santos

Specializarea instructorului: Istorie și cetățenie și dezvoltare									
Adresa de e-mail a instructorului: elviramsanto@gmail.com	Tel. instructorului: 00357964769647								
ANEXA ACTIVITĂȚII 38:									
Subiect: Istorie Istorie Tema: Grecii în secolul al V-lea î.Hr.: exemplul Atenei									
Anul de școlarizare: Clasa a 7-a Codul elevului: Data:									
Citiți cu atenție următorul text:									
- Cât de inteligibil (ușor de înțeles) vi se pare textul pe care tocmai l-ați citit? (încercuiți numărul care corespunde situației dumneavoastră).									
Nimic inteligibil înțeles	Nu foarte ușor de înțeles 2	Destul de ușor de înțeles 3	Foarte ușor de 4						
1	2	3	4						
- Ați găsit vreo parte a textului care v-a derutat? (încercuiți una dintre cele două opțiuni)									
a) NU	b) DA Dacă da, care? (Explicați ce a reprezentat o problemă pentru înțelegerea dvs. și subliniați părțile din textului în care ați identificat această problemă)								
Conform informațiilor din text, clasificați următoarele afirmații în funcție de A, B și C. (încercuiți litera care credeți că este corectă)									
1. Clisthenes și Pericle au fost responsabili pentru instaurarea democrației în Atena și pentru stabilirea drepturilor egale pentru toți cetățenii.									
A.	Adevărat, pe baza informațiilor prezentate în text.								
B.	Fals pe baza informațiilor prezentate în text.								
C.	Nu pot spune, pe baza informațiilor prezentate în text.								
Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebare? (încercuiți un număr pe scara în funcție de nivelul dumneavoastră de încredere)									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Deloc încrezător								Foarte încrezător	

ACTIVITATEA 39: ' MONITORIZAREA ÎNȚELEGERII - ISTORIE - IDEOLOGII TOTALITARE'

-Sandra Margarida Santos-

Descrierea activității:

Pentru această activitate (anexa 1), a fost pregătit un scurt text comparativ privind ideologiile naziste și fasciste, care era materia predată la momentul respectiv. În această construcție textuală, au fost prezentate două inconsecvențe pe care elevii trebuiau să le recunoască după o lectură atentă. Ulterior, au fost formulate trei întrebări cu privire la text, la care elevii au răspuns. După îndeplinirea sarcinii, elevii au realizat evaluarea lor folosind Mentimeter.

Obiectivele activității:

Pentru:

1. Dezvoltarea capacității studenților de a analiza critic documente istorice.
2. Identificarea neconcordanțelor cu materialul învățat și promovarea reflecției asupra strategiilor lor de analiză a documentelor.
3. să își evalueze în mod critic cunoștințele și să își pună la îndoială ipotezele, recunoscând necesitatea de a-și ajusta strategiile de învățare.

Durata estimată

20 de minute

Cursuri recomandate pentru a fi aplicate:

Disciplina Istorie, clasa a IX-a, în cadrul temei Între dictatură și democrație

Vârsta recomandată a elevilor:

Această activitate este potrivită pentru elevii cu vârsta de 14 ani și peste, ideală pentru elevii de gimnaziu și mai mari.

Numele instructorului care propune activitatea:

Sandra Margarida Santos

Specializarea instructorului:

Istoric

Adresa de e-mail a instructorului:
margaridasantos73@gmail.com

Telefonul instructorului:
969038413

ANEXA ACTIVITĂȚII 39:

Citiți cu atenție următorul text scurt pentru a răspunde la trei întrebări scurte de interpretare. Dacă observați o eroare sau o neconcordanță, subliniați-o și explicați de ce vi se pare greșită.

- Cât de inteligibil vi s-a părut textul pe care tocmai l-ați citit?

1. Nimic inteligibil
2. Un pic
3. Destul de mult
4. Foarte ușor de înțeles

- V-a derutat vreo parte a textului? (încercuiți una din cele două)

a) Nob) Da

Dacă da, care dintre ele? (Explicați problema):

1. Trăsătura comună a sistemului nazist și a fascismului italian în perioada dintre cele două războaie mondiale a fost consolidarea libertății personale și centralizarea puterii în sindicate.

- A. Adevărat pe baza informațiilor prezentate în text
- B. Fals pe baza informațiilor prezentate în text
- C. Nu pot spune pe baza informațiilor prezentate în text

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebare? (încercuiți un număr)

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

2. Nazismul german a respins ideea de superioritate rasială, în timp ce fascismul italian a promovat-o.

- A. Adevărat pe baza informațiilor prezentate în text
- B. Fals pe baza informațiilor prezentate în text
- C. Nu pot spune pe baza informațiilor prezentate în text

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebare? (încercuiți un număr)

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

4. Nazismul promova autosuficiența, în timp ce fascismul colabora mai mult cu sectorul privat.
- A. Adevărat pe baza informațiilor prezentate în text
- B. Fals pe baza informațiilor prezentate în text
- C. Nu pot spune pe baza informațiilor prezentate în text

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebare? (încercuiți un număr)

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

ACTIVITATEA 40:

' MONITORIZAREA ÎNȚELEGERII - EDUCAȚIE FIZICĂ - SISTEMUL DUMNEAVOASTRĂ '

- Bárbara Baião -

Descrierea activității:

Elevii vor trebui să construiască, să antreneze și să prezinte o rutină de gimnastică la sol compusă din 2 elemente acrobatice și 1 element de echilibru (profesorul oferă ca opțiuni 4 elemente acrobatice și 2 elemente de echilibru, notând punctele-cheie și greșelile frecvente ale fiecăruia). Fiecare elev trebuie să își aleagă elementele în funcție de percepția sa asupra capacităților inițiale și de previziunile sale de evoluție, având în vedere condițiile de exercițiu puse la dispoziție de profesor pe parcursul orei (1 stație pentru fiecare element).

Timpul estimat pentru această fază: 5 minute

După și în funcție de alegerea elementelor, elevii creează grupuri de lucru cu colegii care au făcut aceleași alegeri pentru a practica elementele, unde se vor observa, corecta și ajuta reciproc pe baza punctelor cheie și a greșelilor frecvente ale fiecărui element furnizate anterior de profesor (disponibile pentru consultare constantă de către elevi pe parcursul fazei de practică).

Timpul estimat pentru această fază: 40 de minute

Profesorul prezintă una dintre schemele de mai jos pentru a fi evaluată de elevi și pune întrebări cu privire la coerența acestora cu ipotezele prezentate în sarcina propusă în clasă:

Schema A

Un pas înainte, avionul pe un picior (2"), brațele în elevație laterală. Rostogolire înainte în poziția așezat cu picioarele unite, coborârea trunchiului înainte atingând pieptul cu picioarele (2"), îndreptarea trunchiului și rostogolirea înapoi în poziția lumânare (2")

Um passo em frente, avião sobre uma perna (2''), braços em elevação lateral. Rolamento à frente para a posição sentada de pernas juntas, baixar o tronco à frente tocando com o peito nas pernas (2''), endireitar o tronco e, rolar atrás para a posição de vela (2'').

Rulați înainte îndoind picioarele până la poziția în picioare, urmată de un salt într-o extensie cu o jumătate de întoarcere."

Schema B

Din poziția în picioare, trecând prin poziția ghemuit, rostogoliți-vă înapoi până la sprijinul umerilor, întinzând picioarele și deschizând unghiul dintre trunchi și brațe. Rulați înainte, trecând prin poziția ghemuit

Forward roll without stopping, jump into an extension.

Schema prezentată este construită în conformitate cu sarcinile clasei?

Da, deoarece îndeplinește toate ipotezele stabilite în declarația noastră de sarcini

Nu, deoarece nu prezintă numărul de elemente acrobatice solicitate

Nu, deoarece elementele solicitate sunt slab descrise

Nu, deoarece conține elemente suplimentare.

Timpul estimat pentru această fază: 15 minute

<p>Elevii prezintă profesorului și clasei schema pe care au format-o cu secvența de elemente pe care au ales-o. Fiecare grup format în faza anterioară discută, analizează și atribuie fiecărei scheme una dintre următoarele opțiuni:</p> <p>Acesta a fost finalizat cu succes în executarea elementelor și este în conformitate cu ipotezele din declarație;</p> <p>Acesta a fost completat cu erori în executarea elementelor și este în conformitate cu ipotezele din declarație;</p> <p>Acesta nu a îndeplinit ipotezele conținute în declarație.</p> <p>Timpul estimat pentru această fază: 20 de minute</p>	
<p>Obiectivele activității:</p> <p>Pentru:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stimularea dezvoltării cunoștințelor declarative: identificarea caracteristicilor/dificultăților personale și recurgerea la învățarea anterioară; 2. Stimularea dezvoltării cunoștințelor procedurale: procedați la planificarea strategiilor de utilizat în funcție de obiectivul autopropus; 3. Stimularea dezvoltării cunoștințelor condiționate: identificarea greșelilor făcute de sine și de colegi pe parcursul practicii și sprijinirea corectării acestora prin feedback oral și asistență/manipulare sau chiar prin sugerarea unei schimbări de strategie. (identificarea incoerențelor) 4. Încurajați munca în colaborare. 	
<p>Durata estimată: a activității:</p> <p>Minutele estimate pentru fiecare fază sunt indicate în descrierea de mai sus.</p>	
<p>Cursuri recomandate pentru a fi aplicate:</p> <p>Educație fizică - Gimnastică la sol</p>	
<p>Recomandat Vârsta elevilor:</p> <p>12 până la 15 ani</p>	
<p>Numele instructorului care propune activitatea:</p> <p>Bárbara Baião</p>	
<p>Specializarea instructorului: Profesor de educație fizică</p>	
<p>Adresa de e-mail a instructorului:</p> <p>531 553</p>	<p>barbarajcb@gmail.com Tel: +351 933</p>
<p> </p>	

ACTIVITATEA 41: "CUM SĂ ÎNVĂȚ MAI BINE

- Beatriz Cartaxo, Inês Henriques, Joana Almeida, Matilde Vicente -

Descrierea activității:

Această activitate intitulată "Cum să învăț mai bine?" este concepută pentru a încuraja elevii să își introspecteze gândirea personală și procesele de învățare pentru a identifica punctele forte și punctele slabe. Aceasta utilizează o aplicație mobilă pentru a facilita reflecția elevilor asupra proceselor lor personale de învățare. Activitatea urmărește să încurajeze elevii să utilizeze tehnologia pentru a-și identifica stilurile și preferințele unice de învățare și apoi să se implice într-o sesiune de brainstorming în grup pentru a discuta și a dezvolta strategii de îmbunătățire a experiențelor lor de învățare.

Obiectivele activității:

1. Să promoveze conștientizarea de sine cu privire la preferințele și provocările individuale de învățare cu susținerea instrumentelor digitale.
2. Să încurajeze gândirea colaborativă și schimbul de strategii de învățare între studenți.

Durata estimată: a activității:

30 de minute. Acest timp include atât reflecția bazată pe aplicație, cât și sesiunea ulterioară de brainstorming.

Cursuri recomandate pentru a fi aplicate:

Această activitate poate fi integrată în diverse cursuri educaționale, în special în cele care beneficiază de o implicare sporită a elevilor și de abordări personalizate ale învățării

Vârsta recomandată a elevilor:

Această activitate este potrivită pentru elevii cu vârsta de 12 ani și peste, ideală pentru elevii de gimnaziu și mai mari.

Numele educatorilor care propun activitatea:

Beatriz Cartaxo, Inês Henriques, Joana Almeida, Matilde Vicente

Specializarea instructorului:

Adresa de e-mail a instructorului:

Tel.:

<p>ACTIVITATEA 42: ' ÎNVĂȚAREA CARTOGRAFIERII CU UN ORGANIZATOR GRAFIC DE TIP KWL CHART'</p> <p><i>Piedade Vaz Rebelo & Graça Bidarra</i></p>	
<p>Descrierea activității:</p> <p>Activitatea se bazează pe propunerea Donnei Ogle din 1986, denumită de obicei grafic KWL. Acesta este un grafic pe coloane, în care KWL reprezintă ceea ce știu, ceea ce vreau să învăț, h cum intenționez să învăț și L ceea ce am învățat.</p> <p>Ce știu (K): Această secțiune îi îndeamnă pe elevi să se bazeze pe cunoștințele existente despre un subiect. Prin brainstorming, ei își notează înțelegerea inițială, folosind cuvinte-cheie sau fraze scurte. Acest proces ajută la recunoașterea punctului lor de plecare și poate fi ghidat de întrebări specifice din partea profesorului, dacă este necesar.</p> <p>Ce vreau să știu (W): În această coloană, elevii identifică lacunele din cunoștințele lor și articulează ceea ce își propun să învețe. Acest lucru implică faptul că elevii știu ce nu știu, își identifică lacunele de cunoștințe. Acest proces poate fi dezvoltat prin formularea de întrebări de către elevi. Acest pas implică, de asemenea, stabilirea obiectivelor de învățare pe baza înțelegerii lor actuale, creând astfel o abordare a activității de învățare axată pe scop.</p> <p>Cum intenționez să învăț (H): Aceasta este o completare esențială în care elevii descriu strategiile sau metodele pe care le vor utiliza pentru a dobândi noile cunoștințe. Acestea ar putea include citirea unor texte specifice, efectuarea de experimente sau solicitarea sfatului unui expert. Această rubrică îi încurajează pe elevi să se gândească și să își asume responsabilitatea pentru procesul lor de învățare.</p> <p>Ce am învățat (L): Secțiunea finală este cea în care elevii reflectă și înregistrează ceea ce au învățat după finalizarea cercetării sau a studiului. Aceasta include răspunsul la întrebările pe care le-au stabilit în coloana "W", împreună cu orice alte descoperiri semnificative. Este un spațiu de autoevaluare și de recunoaștere a oricăror întrebări rămase fără răspuns, ceea ce poate conduce la explorări suplimentare.</p>	
<p>Obiectivele activității:</p> <p>Să promoveze cunoștințele și abilitățile metacognitive ale elevilor, și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Conștientizarea metacognitivă a propriilor cunoștințe ale elevilor - Competențe de control metacognitiv, cum ar fi planificarea, monitorizarea și evaluarea procesului său de învățare. 	
<p>Durata estimată a activității:</p> <p>Durata poate fi adaptată la diferite contexte.</p>	
<p>Cursuri recomandate pentru a fi aplicate:</p> <p>Activitatea poate fi utilizată în diferite cursuri și teme.</p>	
<p>Vârsta recomandată a elevilor: Activitatea poate fi utilizată cu vârste diferite.</p>	
<p>Numele educatorilor care propun activitatea:</p> <p>Piedade Vaz Rebelo & Graça Bidarra</p>	
<p>Specializarea instructorului:</p> <p>Psihologie</p>	<p>Numele școlii instructorului:</p> <p>Universitatea din Coimbra</p>

Adresa de e-mail

pvaz@fpce.uc.pt

și

a instructorilor:

ACTIVITATEA 43:

"VEZI CEEA CE VĂD EU? INFLUENȚA SOCIALĂ ASUPRA PERCEPȚIEI OBIECTELOR

-Piedade Vaz Rebelo & Graça Bidarra -

Descrierea activității:

Activitatea începe cu vizionarea animației "Experimental study of apparent behavior" de Fritz Heider & Marianne Simmel, disponibilă la: YouTube <https://www.youtube.com/watch?v=n9TWwG4SFWQ>

Elevii sunt apoi rugați să construiască o narațiune a situației prezentate, luând în considerare câteva întrebări:

- Ce fel de persoană este triunghiul mare?
- Ce fel de persoană este triunghiul mic?
- Ce fel de persoană este cercul?
- De ce s-au certat cele două triunghiuri?
- Ce credeți că crede triunghiul mic despre intențiile triunghiului mare?
- De ce a intrat cercul în casă?
- La un moment dat în film, triunghiul mare și cercul erau împreună în casă. Ce a făcut atunci triunghiul mare? De ce?
- Ce a făcut cercul când a fost în casa cu triunghiul mare? De ce?
- Cum ar putea cercul să nu înțeleagă ce se întâmplă între triunghiuri?
- La un moment dat în film, triunghiul mare a fost închis în casă și a încercat să iasă. Ce au făcut atunci triunghiul mic și cercul?
- De ce triunghiul mare a spart casa?

Sunt prezentate narațiunile și sunt discutate convergențele și divergențele care apar. Profesorul poate ghida discuția în grup pentru a analiza importanța înțelegerii stărilor mentale ale fiecărui personaj și pentru a discuta de ce recunoașterea acestor stări mentale este crucială pentru prezicerea comportamentului în interacțiunile sociale. Întrebările ar putea include: "De ce este important să înțelegi ce crede sau ce simte altcineva în viața reală? Puteți da exemple din propriile experiențe în care înțelegerea perspectivei altcuiva a fost importantă?".

<p>În plus, se sugerează să se includă exerciții de joc de rol în care elevii să joace scene din animație, preluând rolurile diferitelor forme. Fiecare participant ar putea explica gândurile și motivațiile personajului său în timp ce joacă.</p> <p>Conectați lecțiile învățate din activitate la situații reale care implică neînțelegeri în comunicare, empatie în relația de prietenie sau strategie în jocuri și sporturi. Oferiți exemple prin construirea de scenarii de credințe false la originea unor conflicte în contexte educaționale sau profesionale.</p> <p>În cele din urmă, se elaborează o sinteză generală. "Ce concluzii pot fi trase de aici?". Există o interpretare a obiectelor bazată pe realitatea noastră și este, de asemenea, important să recunoaștem stările mentale și interpretările altora.</p>		
<p>Obiectivele activității:</p> <p>Să înțeleagă și să interpreteze comportamentele umane și interacțiunile sociale, și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Conștientizarea propriei percepții a realității, în special a situației descrise în animație. ● Conștientizarea faptului că alții pot percepe aceeași situație din perspective diferite ● Conștientizarea faptului că posibilele convingeri false din viața reală ar putea induce conflicte în interacțiunile interpersonale 		
<p>Durata estimată a activității: Durata poate fi adaptată la diferite contexte și la dimensiunea grupului.</p>		
<p>Cursuri recomandate pentru a fi aplicate: Activitatea poate fi utilizată în diferite cursuri și teme.</p>		
<p>Vârsta recomandată a elevilor: Activitatea poate fi folosită cu vârste diferite.</p>		
<p>Numele educatorilor care propun activitatea: Graça Bidarra & Piedade Vaz Rebelo</p>		
Specializarea instructorului:	instructorului:	Numele școlii
Psihologie Universitatea din Coimbra		
E-mail-urile instructorilor: și pvaz@fpce.uc.pt		

ACTIVITATEA 44: "TĂIEREA ÎN CUBURI

- Eva Porsche -

Descrierea activității:

"Dicing" este o strategie de predare care facilitează abordarea unui text din unghiuri diferite. Este o metodă foarte eficientă de dezvoltare a capacității de a merge dincolo de informațiile textuale, promovând reflecția.

Atunci când se dă un text de citit, trebuie să se dea fiecărui elev (sau grupurilor de 3-4) un cub de 15-20 cm lungime, pe fiecare parte a căruia scriem o instrucțiune sau o întrebare în funcție de conținutul și/sau natura textului. Întrebări posibile:

1. Scrieți-l (Cum arată? Cine l-a scris?)
2. Comparați (Cum arată?)
3. Asociați-l cu ceva! (La ce vă gândiți când vă uitați la el? Care este genul?)
4. Analizați-l (Despre ce este vorba? Din câte paragrafe/paragrafe este alcătuit?)
5. Aplicați-o (la ce ați putea-o folosi? Cine sunt personajele?)
6. Argumentați în favoarea sau împotriva acesteia (bună sau rea? De ce? Ce ați fi făcut?)

Se recomandă formularea instrucțiunii în ordinea înrolată, de la întrebările cele mai simple la cele mai complexe. În clasele mici, este suficient să oferiți doar 3-4 pagini pentru lectură, dar acest lucru depinde de grup și de tema aleasă.

Fiecare elev (din grup) trebuie să scrie răspunsurile la fiecare întrebare pe o foaie de hârtie, apoi să compare și să discute răspunsurile în perechi sau în grupuri mici.

Nu există reguli precise pentru discuție, dar experiența a arătat că următoarea procedură funcționează bine: după ce o persoană a terminat de citit răspunsul la prima întrebare, cealaltă persoană citește răspunsul său și apoi discută dacă există o diferență între cele două răspunsuri.

Metoda poate fi utilizată înainte de lectură, pentru a ajuta la crearea atmosferei cu privire la subiect, sau la sfârșitul lecturii, când este utilă pentru reflecție. Este important ca elevii să aibă deja o bună cunoaștere a subiectului.

Scopul activității:

Pentru a facilita formarea competențelor metacognitive de înțelegere a textului.

Cursuri recomandate pentru a fi aplicate:

Cursuri de lectură
Cursuri când este necesară o înțelegere profundă a unui text

Vârsta recomandată a elevilor:

10-16 ani

Numele instructorului care propune activitatea:

Eva Porsche

Specialitatea instructorului

Profesor de școală primară

Școala instructorului

Școala Móra Ferenc, România

Adresa de e-mail a instructorului: eva.porsche@yahoo.com

ACTIVITATEA 45: METODA "REI

- Eva Porsche -

<p>Descrierea activității:</p> <p>REI (Recall -Evaluation - Interpretation) este o metodă de monitorizare și verificare a înțelegerii lecturii. Este recomandată pentru a fi utilizată în principal cu texte informative. Profesorul pregătește în prealabil fișe de lucru care conțin propoziții incomplete. Copiii citesc un text scurt (de exemplu, Cum luna l-a păcălit pe soare, un mit indonezian străvechi). Elevii trebuie să completeze aceste propoziții incomplete pe baza a ceea ce au citit. Fișa de sarcini este alcătuită din trei părți: reamintire, interpretare și evaluare. Propozițiile din secțiunea de reamintire pot fi completate în timpul lecturii, deoarece aceste informații sunt explicate în text. În secțiunea de interpretare, elevilor li se cere să facă deducții din text și să își justifice răspunsurile. Propoziția (propozițiile) din etapa a treia vor conține lecția, alte soluții posibile.</p>
<p>Scopul activității:</p> <p>Predarea monitorizării înțelegerii în lectură</p>
<p>Durata estimată a activității: 20-50 de minute (în funcție de complexitatea textului sursă utilizat)</p>
<p>Cursuri recomandate pentru a fi aplicate: Predarea înțelegerii lecturii Cursuri la care sunt utilizate texte literare sau narative</p>
<p>Vârsta recomandată a elevilor: 8-14 ani</p>
<p>Numele instructorului care propune activitatea: Eva Porsche</p>
<p>Specializarea instructorului Profesor de școală primară</p>
<p>Școala instructorului Școala Móra Ferenc, România</p>
<p>Adresa de e-mail a instructorului: eva.porsche@yahoo.com</p>

**ACTIVITATEA 46: "CĂUTARE DE CUVINTE - CORDOFONE, AEROFONE
ȘI IDIOFONE ÎN PORTUGALIA ȘI ÎN LUME
- Ana Maria Ferreira Pina -**

În metacogniție, în domeniul identificării erorilor, elevii își dezvoltă capacitatea de a-și recunoaște și corecta propriile greșeli în timpul procesului de rezolvare a problemelor, de învățare sau de luare a deciziilor. Aceasta implică:

- Conștientizarea erorilor: elevii trebuie să fie conștienți că există erori. Acest lucru necesită autocunoaștere și atenție la detalii atunci când efectuează sarcini cognitive.
- Analiza erorii: după identificarea erorii, studentul trebuie să fie capabil să analizeze și să înțeleagă ce s-a întâmplat.
- Dezvoltarea de strategii de corectare - căutarea de informații suplimentare, de exemplu.
- Monitorizarea: Metacogniția implică un proces continuu de monitorizare a performanței, de identificare a erorilor și de reajustare a strategiilor.

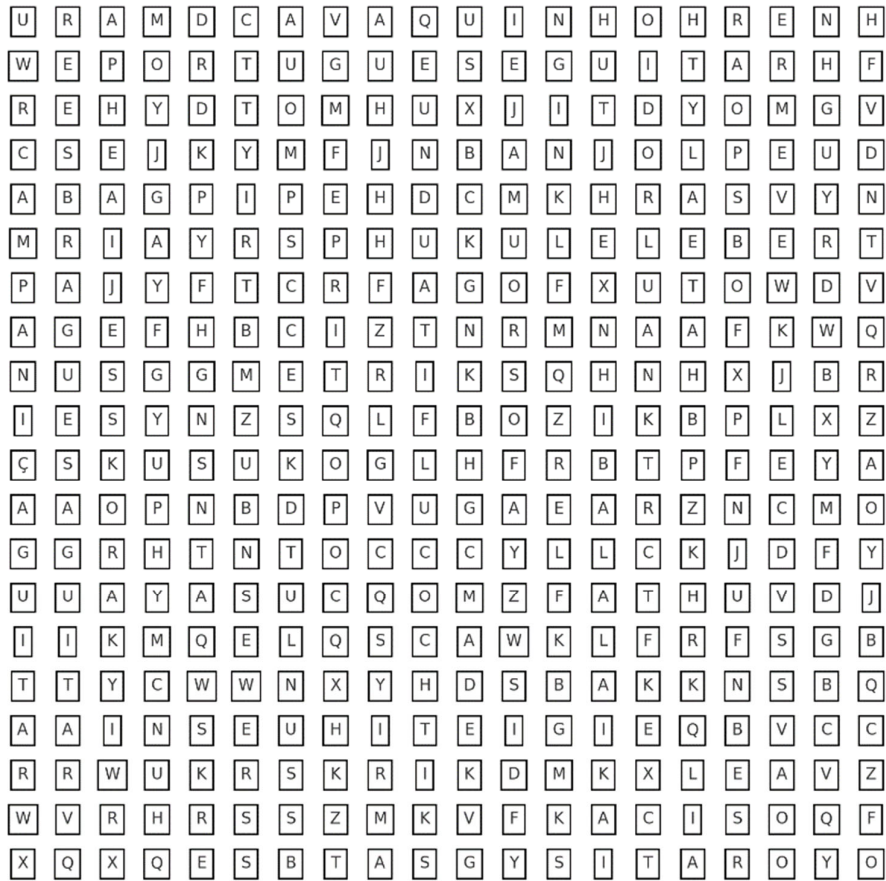
Descrierea activității:

Activitatea constă într-o supă alfabetică cu numele familiilor de instrumente (cordofone, idiofone și aerofone) în care elevul trebuie să detecteze instrumentul "intrus" sau instrumentele "intruse" în familia de cuvinte pe care trebuie să le găsească în supă alfabetică. După găsirea intruziunilor, elevul trebuie să le identifice și să le explice. Ei își vor evalua apoi încrederea în îndeplinirea sarcinii. Conținutul acestei activități a fost abordat în lecțiile anterioare și servește la consolidarea învățării.

Cordofone în Portugalia și în lume

Găsiți numele cordofonelor studiate în supă de alfabet.

Chitară portugheză din Azore | Chitară Campaniça | Ocarina | Cavaquinho | Chitară portugheză | Balalaika | Chitară Braguesa | Ukulele | Banjo | Kora | Sitar | Mandolină | Cimpoaie
Cuvintele sunt ascunse în diferite direcții (orizontal, vertical, diagonal) în cadrul tabelului.

Ați găsit greșeli în denumirile instrumentelor care ar putea să vă deruteze

a) NU

b) DA

Dacă da, ce este?

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebările Adevărat și Fals? (Încercuiți un număr)

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

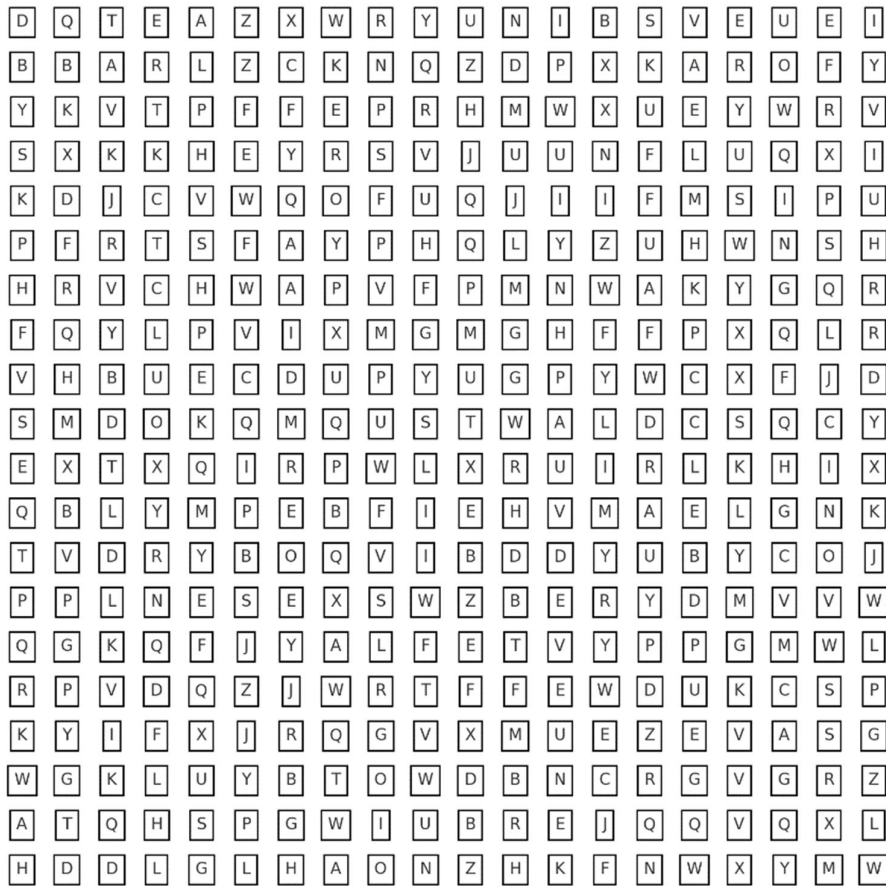
Aerophone în Portugalia și în lume

Găsiți numele aerofonelor studiate în supa de alfabet.

Cimpoi transmontan | Concertina | Fife | Cavaquinho | Ocarina | Zurna | Harmonica | Tabor

pipe | Dungchen | Quena, Sitar | Scottish bagpipe | Didgeridoo

Cuvintele sunt ascunse în diferite direcții (orizontal, vertical, diagonal) în cadrul tabelului.

Ați găsit greșeli în denumirile instrumentelor care ar putea să vă deruteze

a) NU

b) DA

Dacă da, ce este?

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebările Adevărat și Fals?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

Idiofone în Portugalia și în lume

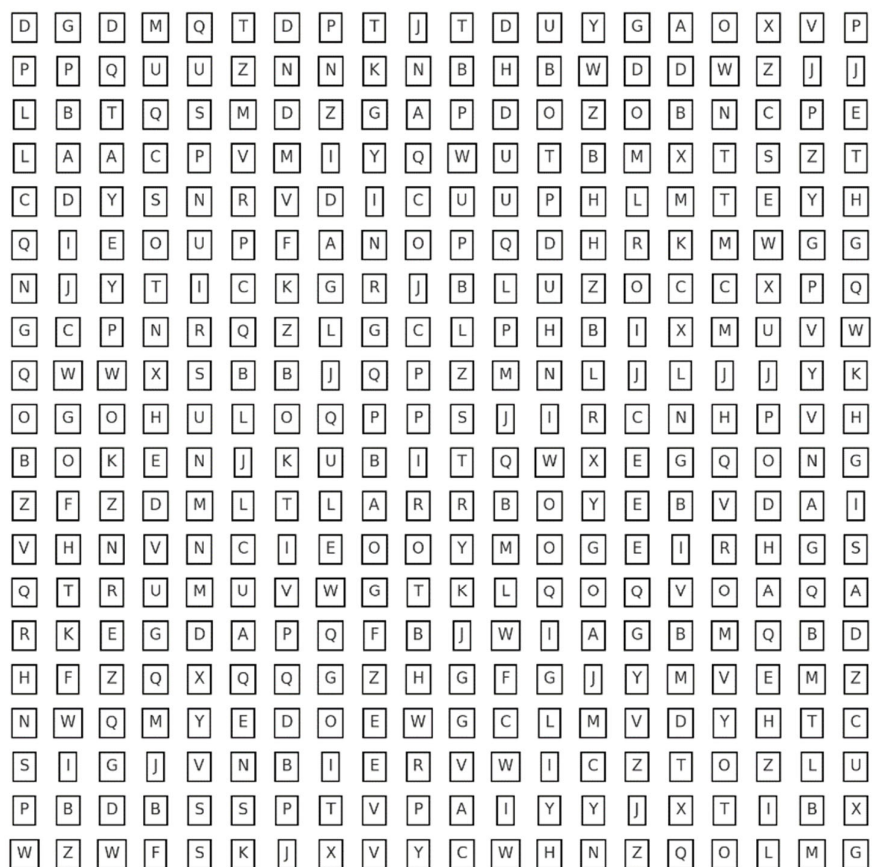
Găsiți numele idiofonilor studiate în supa de alfabet.

Triunghi | Concertina | Zurgălăi | Zurna | Gigară cu shaker | Ancie divizată | Sitar | Cimpoi scoțian |

Brinquinho | Cajón | Mbira | Harpă evreiască | Blocuri de templu | Bețe de Pauliteiros | Castanete

Cuvintele sunt ascunse în diferite direcții (orizontal, vertical, diagonal) în cadrul tabelului.

Ați găsit greșeli în denumirile instrumentelor care ar putea să vă deruteze? (încercuiți una dintre cele două opțiuni) a) NU b) DA

Dacă da, ce este?

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebările Adevărat și Fals? (Încercuiți un număr)

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

Obiectivele activității:

- ◆ Consolidarea materialului furnizat cu privire la clasificarea instrumentelor
- ◆ Identificarea chordofonelor, aerofonelor și idiofonelor din Portugalia și din lume

Durata estimată a activității: 60 de minute

Sugestii de subiecte/teme în care ar putea fi utilizat: Educație muzicală

Vârsta recomandată a elevilor / Anul de școlarizare: 11 ani

Adresa de e-mail a instructorului: amfpina@gmail.com

Nr. de tel. al instructorului: +351935522378

**ACTIVITATEA 47: "SERVICII DE REȚEA
- Alberto Carreira -**

Descrierea activității:

Aplicarea acestei sarcini vizează explorarea unor tehnici metacognitive și evaluarea impactului acestora asupra calității studiilor studenților.

Acesta este împărțit în 4 grupe:

Grupa I - Înțelegerea textelor (2 exerciții);

Grupul II - Inferențe și dovezi;

Grupa III - Tabelul KWHL.

Grupul IV - Niveluri cognitive

În grupul I, elevii sunt provocați să creeze o schemă și să reflecteze asupra utilizării (sau nu) acesteia după citirea unui text scurt. În cel de-al doilea exercițiu, ei sunt confrunțați cu paragrafe care prezintă unele inconsecvențe și cuvinte nepotrivite. În ambele cazuri, li se cere să cuantifice gradul de încredere pe care îl au în răspunsurile lor.

Grupa II, care este un fel de joc, urmărește să verifice perceptivitatea și capacitatea de deducție.

Un tabel KWHL va permite elevilor din grupa III să își aprofundeze cunoștințele despre două dintre serviciile disponibile într-o rețea de calculatoare (DNS și DHCP).

În cele din urmă, în grupul IV, elevii își vor evalua nivelurile cognitive după desfășurarea activității.

Obiective generale:

Dezvoltarea conștienței cognitive;

Îmbunătățirea autoreglării învățării;

Îmbunătățirea strategiilor de învățare;

Promovarea transferului de cunoștințe;

Dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor;

Încurajarea autoevaluării și a feedback-ului

Obiective specifice

Identificarea sistemelor de operare pentru calculatoare personale și servere;

Înțelegerea potențialului serverelor;

Recunoașterea efectelor nocive ale utilizării excesive a computerului; Explorarea funcționării unor servicii de rețea (DNS și DHCP).

Durata estimată a activității: 90 de

Cursuri recomandate pentru a fi aplicate: Rețele de comunicații

Vârsta recomandată a elevilor: Anul de școlarizare: 12

Numele instructorului care propune activitatea: Alberto

Specializarea instructorului: Informatică

Adresa de e-mail a instructorului: Adresa de e-mail a profesorului: alberto.carreira@atarouca.pt

ANEXA ACTIVITĂȚII 47:

Grupa I - Comprehensiunea lecturii

Citiți cu atenție următorul text:

Sistemele de operare (SO) sunt programe software esențiale care gestionează resursele hardware și oferă o interfață între utilizator și computer. Concentrându-ne doar asupra sistemului de operare din familia Windows, de-a lungul anilor au fost lansate diferite versiuni și tipuri de sisteme de operare, fiecare cu caracteristici și funcționalități specifice. Astfel, printre altele (Windows Phone, de exemplu), putem găsi SO pentru calculatoare personale (PC) și SO pentru servere. Exemple de SO pentru PC-uri sunt Windows 7, Windows 10 și Windows 11. Windows Server 2003, Windows Server 2016 și Windows Server 2022 sunt exemple de SO pentru servere.

Prezentați tipurile de sisteme de operare din familia Windows.

Sunteți sigur că diagrama dvs. reflectă textul prezentat anterior? Da ___ Nu ___

Obișnuiți să faceți diagrame atunci când vă pregătiți pentru teste/examene? Da ___ Nu ___

Vi se pare mai ușor să înțelegeți subiectul atunci când folosiți diagrame? Da ___ Nu ___

Dacă credeți că este mai ușor să învățați folosind diagrame, dar de obicei nu le folosiți, de ce nu? Da ___ Nu ___

Pentru fiecare dintre următoarele paragrafe, marcați în tabelul de mai jos cât de clar sau confuz vi s-a părut:

Serverele joacă un rol fundamental în infrastructura de rețea, acționând ca centre pentru stocarea, procesarea și distribuirea informațiilor și serviciilor către alte dispozitive conectate

Un server este un sistem informatic conceput pentru a furniza resurse și servicii clienților sau altor dispozitive din rețea.

Există diferite tipuri de servere, fiecare cu funcții specifice care răspund nevoilor variate ale unei rețele și pot fi clasificate în funcție de serviciile pe care nu le oferă.

În ceea ce privește serviciile pe care le oferă, serverele pot fi clasificate, printre altele, ca servere de fișiere, servere de imprimare, servere de e-mail și servere web. Fiecare tip de server are propriul său scop și funcționalități specifice, permițând utilizatorilor și dispozitivelor să acceseze resursele partajate în mod eficient și sigur.

Administrarea condominiilor implică sarcini precum instalarea, configurarea, întreținerea, monitorizarea și actualizarea software-ului și hardware-ului. Cu alte cuvinte, administratorii de sistem sunt responsabili de gestionarea și asigurarea bunei funcționări a serverelor, precum și de implementarea măsurilor de securitate pentru a proteja datele și serviciile stocate pe servere. Serverele sunt concepute pentru a funcționa continuu și fiabil, folosind adesea hardware și software de înaltă calitate pentru a asigura disponibilitate și performanță constante. Cu toate acestea, acestea nu ar trebui să fie pornite pentru perioade lungi de timp, astfel încât este recomandabil să le opriți pentru cel puțin 15 minute pe zi.

Paragraf	Este foarte clar	Desigur	Este neclar	Este un pic confuz	Este confuz
(1)					
(2)					
(3)					
(4)					
(5)					

(6)

Cât de încrezător sunteți dacă profesorul vă întreabă despre acest subiect?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Deloc încrezător

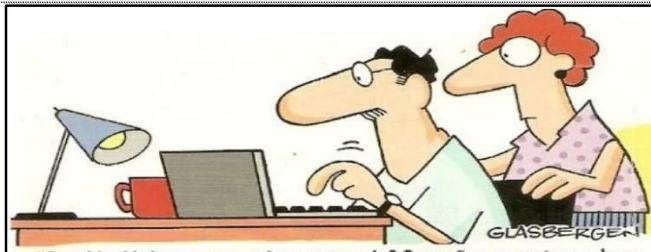
Foarte încrezător

Grupul II - Inferențe și dovezi

Inferența înseamnă a deduce, a ajunge la o concluzie prin raționament

Deducerea (inferența) înseamnă raționamentul pe baza informațiilor deja cunoscute pentru a ajunge la informații noi care nu sunt menționate explicit în text.

Atunci când citim un text sau vizualizăm o imagine, putem trage concluzii (deduce) prin intermediul indiciilor pe care le lasă textul

Dragă Junior, ce mai faci? Mama ta și cu mine suntem bine. Ne e dor de tine. Te rog, închide-ți computerul și vino jos să mâncăm ceva. Cu dragoste, tată.

Autor: Randy Glasberg

Uitați-vă la următorul desen animat:

Completați tabelul următor indicând deducțiile și dovezile respective pe care ni le lasă desenul animat.

INFERENȚE

EVIDENȚE

CE MESAJ A LĂSAT AUTORUL DESENULUI ANIMAT?

Gândiți-vă: Cum este relația dintre tată, mamă și copil? Au mult contact unul cu celălalt? Părinții petrec timp cu copilul lor? Este normal ca părinții să scrie un e-mail pentru a-și chema copilul la cină?

Grupa III - Tabelul KWHL

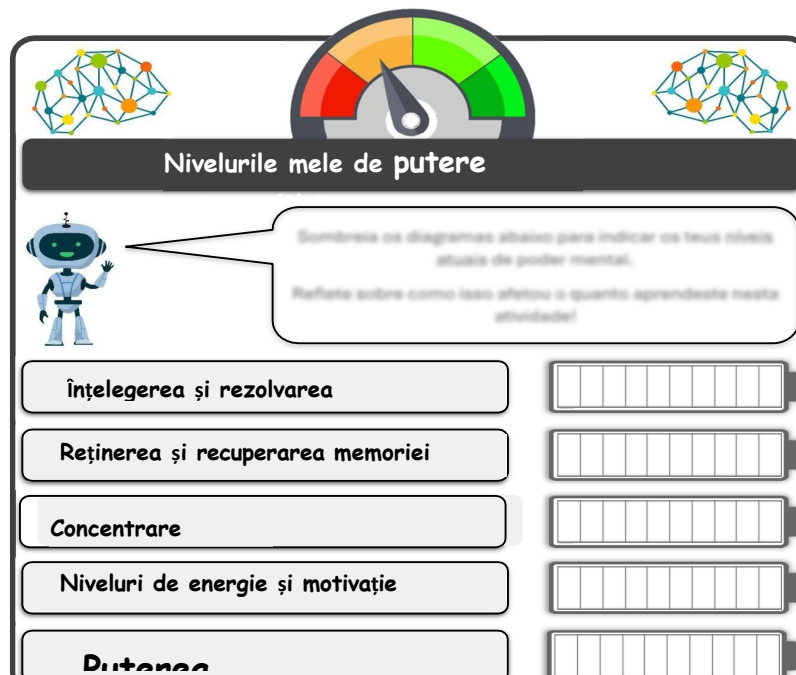
DNS și DHCP sunt servicii furnizate de servere.

În acest exercițiu, veți completa următorul tabel. Pentru a completa a treia coloană (Cum), vă rugăm să consultați manualul de specialitate și/sau motoarele de căutare pe internet.

Subiect: Servicii de rețea			
Știți Ce știu eu...	Minune Ce vreau să știu...	Cum Ce ar trebui să fac?	Învățat Ce am învățat...

DNS (Sistem de nume de domeniu)			
DHCP (Protocolul de configurare dinamică a gazdelor)			

Grupul IV - Niveluri metacognitive. Umbriți dreptunghiurile bateriilor pentru a defini nivelurile dvs. metacognitive în raport cu activitățile pe care tocmai le-ați desfășurat.

Nivelurile mele de putere

Sombrea ce diagramas abaixo para indicar os teus níveis atuais de poder mental.
Reflete sobre como isso afetou o quanto aprendeste nesta atividade!

Înțelegerea și rezolvarea

Reținerea și recuperarea memoriei

Concentrare

Niveluri de energie și motivație

Puterea

Original idea by Adam Godwin (2019). Images taken from freepik.com and gratispng.com

ACTIVITATEA 48: "IMPORTANȚA MICROSCOPULUI OPTIC COMPUS" (COM)

- Rosa Correia -

Descrierea activității:

În cadrul lecției practice de 120 de minute, elevii din anul 10 lucrează cu microscopul optic compus (COM). Elevii, împărțiți în perechi/grupe, au câte un COM pe fiecare bancă de lucru, iar sarcina lor inițială este să identifice COM-urile.

A doua sarcină a lecției este ca fiecare pereche/grup să facă un preparat temporar cu litera "P", să o observe la COM, la diferite mărimi, și să înregistreze.

În cele din urmă, se completează un formular în contextul metacogniției și al învățării, cu scopul principal de a verifica dacă elevii au învățat conținutul descris mai sus și de a evalua gradul de încredere pe care îl au în răspunsurile lor.

Obiectivele activității:

- Învățați componentele mecanice și optice ale unui MOC
- Să cunoască funcția componentelor unui microscop
- Cunoașterea caracteristicilor imaginilor obținute prin MOC
- Stabilirea de legături între aspectele practice și cele teoretice
- Reflectați asupra concluziilor la care ați ajuns
- Să aplice cunoștințele la situații noi
- Identificarea și corectarea propriilor greșeli
- Adaptarea învățării la feedback-ul colegilor și al profesorului
- Să fii activ în propria învățare
- Analiza diferitelor raționamente (de la colegi și de la profesor) pentru a obține răspunsul la întrebări
- Stimularea stimei de sine și a încrederii în sine
- Utilizați strategii metacognitive pentru învățarea elevilor.

Durata estimată a activității: Ideal ar fi o lecție practică de 120 de minute. Cu toate acestea, puteți adapta timpul la clase și/sau niveluri.

Cursuri recomandate pentru a fi aplicate:

Științele naturii - clasa a VIII-a; Tema "Organizarea celulară"

Vârsta recomandată a elevilor:

13-16 ani; clasa a 8-a și a 10-a.
Specialitatea profesorului: Biologie
Adresa de e-mail a profesorului: rmcorreia41@sapo.pt Tel profesor: 0934 031 263
Școala instructorului: Agrupamento de Escolas Latino Coelho
ANEXA ACTIVITĂȚII 48:
<p>Textul "Importanța microscopului", pe care vi-l prezentăm mai jos, prezintă informații incoerente (adică la un moment dat în text se dă o informație, iar apoi se dă o altă informație sub ea). Citiți cu atenție textul și subliniați punctul sau punctele din text pe care nu le înțelegeți sau care sunt confuze și explicați dificultatea pe care o prezintă.</p> <p>Importanța microscopului</p> <p><i>Microscopul optic compus (COM) este format din trei sisteme de lentile: condensatorul, obiectivul și ocularul. Condensatorul este conceput pentru a proiecta un con de lumină pe obiectul analizat la microscop. După ce trece prin obiect, acest fascicul de lumină în formă de con intră în lentila obiectivului și proiectează o imagine mărită pe planul focal al ocularului, măbind-o din nou. Imaginea astfel furnizată de ocular poate fi percepută de retina umană, care este mărită, simetrică și inversată. Prin urmare, COM este un instrument utilizat pentru a mări, cu ajutorul unei serii de lentile, structuri mici imposibil de vizualizat cu ochiul liber. Este alcătuit dintr-o componentă mecanică care susține și controlează o componentă optică (lentile) care mărește imaginile. Componenta mecanică include, de exemplu, baza, platina, șuruburile macro și micrometrice, penseta și tunul, iar sistemul optic include ocularele, obiectivele, revolverul și condensatorul, printre altele.</i></p> <p>Mărirea totală oferită de un microscop este mărirea obiectivului înmulțită cu mărirea ocularului. Rezoluția unui sistem optic este capacitatea sa de a separa detaliile, exprimată prin limita de rezoluție, care este cea mai mică distanță care trebuie să existe între două puncte pentru ca acestea să pară individualizate. Limita de rezoluție depinde în principal de lentila obiectivului, care face parte din componenta mecanică, deoarece ocularul nu poate adăuga detalii imaginii.</p> <p>Cât de inteligibil (ușor de înțeles) vi se pare textul pe care tocmai l-ați citit? (încercuiți un număr):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Complet incomprehensibil 2. Nu foarte ușor de înțeles 3. Moderat inteligibil 4. Foarte ușor de înțeles

Ați găsit părți ale textului care sunt incoerente?:

a) NU

b) DA

Dacă da, care? (explicați care a fost problema pentru înțelegerea dvs.).

Cât de încrezător sunteți că, dacă profesorul vă pune întrebări de înțelegere, veți fi în măsură să răspundeți corect?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

După citirea textului anterior "Importanța microscopului" și desfășurarea activității de laborator "Caracteristicile imaginilor furnizate de COM", profesorul vă va adresa câteva întrebări.

Cât de încrezător sunteți că veți răspunde corect?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

Explicați motivul pentru gradul de încredere acordat.

Situația I

Imaginați-vă că ați făcut un preparat cu litera "R" și că îl veți observa cu ajutorul COM. Desenați imaginea obținută cu litera R pe cercul din figura 1.

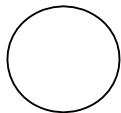

Figura 1 - Imagine a literei "R" observată la COM.

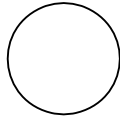
Când ați terminat, sunteți sigur că imaginea este corectă?

_____ NU _____

Situația II

Imaginați-vă că ați pregătit o **image cu cuvântul "MAR"** și că urmează să o priviți cu COM. În cercul din figura 2, desenați imaginea obținută cu cuvântul "MAR" pe COM.

Figura 2 - Imagine a cuvântului "MAR" observată la COM.

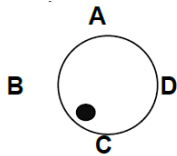
Când ați terminat, sunteți sigur că imaginea este corectă?

DA NU

Explicați de ce ați răspuns DA sau NU.

Situația III

Imaginați-vă că faceți o pregătire temporară și vedeți următoarea imagine

Literele **A, B, C și D** reprezintă punctele de referință **de platină** ale COM. Pentru ca imaginea să fie centrată, utilizați literele A, B, C și D pentru a indica direcția de deplasare a plăcii.

Când ați terminat, sunteți sigur că direcția pe care ați indicat-o este corectă?

DA NU

Explicați de ce ați răspuns DA sau NU

**ACTIVITATEA 49: "IDENTIFICAREA ȘI INTERPRETAREA LANȚURILOR ȘI REȚELELOR TROFICE
- Isabela Rego -**

Descrierea activității:

Activitatea propusă s-a bazat pe conținutul disciplinei Științe ale naturii din clasa a VIII-a, Tema - Sustenabilitatea pe Pământ, relațiile trofice și transferurile de energie. Activitatea a avut la bază observarea și analiza unei diagrame reprezentând o rețea trofică, care conținea erori științifice ce puteau fi identificate de către elevi. Fiecare activitate derivă din perceperea/neperceperea acestor erori, ceea ce este relevant metacogniției cognitive și sociale

Obiectivele activității:

- Creați mecanisme de recunoaștere a erorilor care să dezvolte abilitățile de metacogniție ale elevilor / profesorilor.
- Diferențiere: Metacogniția cognitivă - Domeniul cognitiv al metacogniției sociale
- Controlul emoțional și interpersonal.

Durata estimată a activității:

45 de minute

Cursuri recomandate pentru a fi aplicate:

Tema - Sustenabilitatea pe Pământ, relațiile trofice și transferurile de energie.

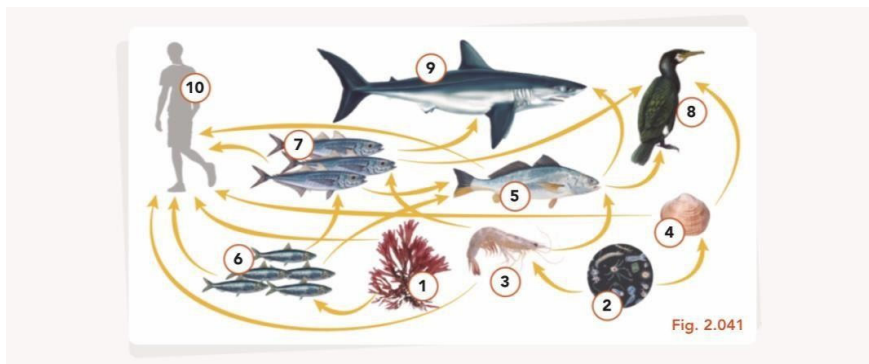
Vârsta recomandată a elevilor:

14 ani/8 ani de școlarizare - al treilea ciclu

Numele instructorului care propune activitatea: Isabela Rego
Școala instructorului: Agrupamento de Escolas Latino Coelho
Adresa de e-mail a instructorului: isabelafarego@hotmail.com / isabela.rego@aelc-lamego.pt
Instructor's Tel.: 966286789

ANEXA ACTIVITĂȚII 49:

Uitați-vă cu atenție la diagrama din figura 1.

Identificați eroarea (erorile). Faceți o mențiune în coloana I a tabelului următor.

După înregistrarea erorilor în figura 1, elevul explică erorile găsite și descrie modul în care acestea ar trebui corectate în tabel.

COLUMNA I	COLUMNA II
ERORI GĂSITE	PROPUNERE DE CORECȚIE

Ați găsit ceva în figura 1 care v-a derutat? (Bifați una dintre următoarele opțiuni)

a) Da

b) Nu

Dacă ați bifat Da, vă rugăm să indicați care (s).

Explicați de ce.

Evaluați-vă nivelul de încredere pe o scară de la 1 la 5: (Bifați una dintre următoarele variante)

1. Nu am încredere în explicația mea.
2. Nu sunt foarte încrezător în explicația mea.
3. Sunt încrezător în explicația mea.
4. Sunt foarte încrezător în explicația mea.
5. Sunt pe deplin încrezător în explicația mea.

Pe baza figurii 1. Marcați V (adevărat) sau F (fals) pentru următoarele afirmații.

- a) Lanțurile alimentare reprezintă o relație/interacțiune alimentară între ființele vii care fac parte din lanț.
- b) În lanțurile alimentare, producătorul este întotdeauna aceeași ființă vie.
- c) Ființele vii marcate cu numerele 5 și 7 sunt consumatori.
- d) Figura 1 prezintă o rețea trofică.
- e) Lanțurile trofice sunt alcătuite dintr-un singur lanț trofic (1).

Evaluați gradul dvs. de dificultate în identificarea declarațiilor false. (Bifați una dintre următoarele opțiuni)

1. Nu am putut identifica afirmațiile false.
2. Mi-a fost greu să identific afirmațiile false.
3. Am avut unele dificultăți în identificarea afirmațiilor false.
4. Mi-a fost greu să identific afirmațiile false.
5. Nu am avut dificultăți în a identifica declarațiile false.

Corectați afirmațiile false.

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebările Adevărat și Fals? (Încercuiți un număr)

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

Marcați nivelul de încredere cu care ați justificat corect afirmațiile pe care le-ați bifat

ACTIVITATEA 50: "ECONOMIA ROMANĂ

- Vera Martinho -

Descrierea activității:

Citiți cu atenție următorul document. Documentul 1 | Bogăția Romei

Cele mai bune lucruri din lume vin la Roma de peste tot (...) produse din : râuri și lacuri, pământuri și mări, munți și orașe (...). Dacă doriți să vedeți toate aceste lucruri, rămâneți în Conimbriga (...) atât de multe avioane se apropie de cheiul de pe râul Tagus încât Roma este piața universală a lumii.

Transporturile din India și Arabia sunt atât de numeroase (...) frumoasele țesături din Babilon și cele mai îndepărtate bijuterii (...) totul ajunge la Roma în cantități mici și cu ușurință.

Élio Aristides, Elogiul Romei, secolul al II-lea (adaptat).

1.1 După citirea atentă a documentului 1. Bifați posibilele erori pe care le găsiți în documentul 1.

1.2 Indicați numărul de erori găsite.

1.3 Corectarea activității.

2. Bifați răspunsul care vi se potrivește cel mai bine.

Întrebarea 1.1 a fost...

1. Foarte dificil
2. Dificil
3. Ușor
4. Foarte ușor.

3. După corectarea activității, constat că...

- a. Nu am subliniat nicio greșeală.
- b. Am subliniat câteva dintre greșeli.
- c. Am subliniat unele dintre greșeli.
- d. Am marcat toate greșelile.

Durata estimată: 15 minute

Specializarea instructorului: Istorie

Vârsta recomandată a elevilor: Clasa a 7-a

Școala instructorului: Agrupamento de Escolas de Condeixa-a-Nova

Adresa de e-mail a instructorului: veramartinho@hotmail.com

ACTIVITATEA 51: "PROVOCĂRI ÎN IDENTIFICAREA ERORILOR ȘI NECONCORDANȚELOR

- Edite Castro -

Descrierea activității:

În prima parte, elevii trebuie să citească cu atenție banda desenată și opțiunile de răspuns privind varietatea geografică pentru a depista eroarea din opțiunile de răspuns. Niciuna dintre cele patru opțiuni nu este corectă. Opțiunea corectă ar fi "Plasarea pronumelui personal neaccentuat înaintea verbului". În continuare, fiecare grup trebuie să ofere feedback colegului său - adică să explice/discută eroarea în grup, scriind o scurtă descriere a acesteia și a modului de corectare.

În a doua parte a activității, se pun trei întrebări cu variante multiple de răspuns referitoare la înțelegerea lecturii. Una dintre întrebările cu variante multiple de răspuns se referă la informații inconsistente. De asemenea, elevii vor trebui să răspundă la 3 întrebări cu adevărat sau fals și să evalueze cât de încrezători sunt în răspunsurile lor

<p>Scopul activității:</p> <p>Scopul acestei activități este de a dezvolta capacitatea elevilor de a-și monitoriza propria lectură pentru a identifica erorile și inconsecvențele, promovând astfel o înțelegere mai exactă a textelor.</p>
<p>Durata estimată a activității: 30 de minute.</p>
<p>Curs propus:</p> <p>Subiect portughez. Tema: varietatea geografică.</p>
<p>Vârsta recomandată a elevilor:</p> <p>Între 12 și 14 ani.</p>
<p>Numele instructorului care propune activitatea:</p> <p>Editat Manuela Gouveia de Castro</p>
<p>Specializarea instructorului: Portugheză - Instructor de limbi străine</p>
<p>Școala instructorului: Agrupamento de Escolas Latino Coelho</p>
<p>Adresa de e-mail a instructorului: editecastro@hotmail.com</p>
<p>Tel. instructorului: +351 963210753</p>
<p style="text-align: center;">ANEXA ACTIVITĂȚII 51:</p> <p style="text-align: center;"><u>Partea 1:</u></p> <p>Citiți cu atenție banda desenată.</p> <p>Variație geografică:</p> <p>Selecțaiți caracteristica soiului brazilian evidențiată în discursurile din această bandă desenată.</p>

Utilizarea formei de adresare "dumneavoastră".

Utilizarea terenului

Utilizarea determinantului posesiv fără articol

Lexic specific

Citiți opțiunile cu atenție pentru a găsi eroarea și oferiți feedback colegului - adică explicați eroarea prin scrierea unei scurte descrieri a acesteia și a modului de corectare.

Eroare (scurtă descriere)	Cum să o remediați

După descrierea erorii, a fost indicat nivelul dvs. de încredere pe o scară de 10 puncte: 1: Nu sunt încrezător în explicația mea 10: Sunt foarte încrezător

Partea 2:

Limba portugheză este vorbită pe mai multe continente, ceea ce înseamnă că există variații în lexicon (cuvintele folosite), dar nu și în pronunția cuvintelor sau în construcția propozițiilor. Varietatea europeană în sine, cea vorbită în Brazilia, prezintă variații, care se remarcă în special între modul în care este vorbită în nordul și sudul țării. Varietățile braziliană și africană diferă de portugheza europeană.

Întrebarea 1

Conform textului, care sunt variațiile limbii portugheze?

- a) Variații în lexicon și pronunția cuvintelor
- b) Variații în construcția propozițiilor și în lexicon
- c) Variații doar în pronunția cuvintelor
- d) Variații doar în construcția propoziției

Cât de inteligibil (ușor de înțeles) vi s-a părut textul pe care tocmai l-ați citit?

- a) Deloc inteligibil
- b) Un pic

- c) Destul de mult
- d) Foarte ușor de înțeles

Ați găsit vreo parte a textului care v-a derutat?

- a) NU b) DA

Dacă da, care este problema? (explicați problema):

Întrebarea 2:

Unde se folosește varietatea europeană de portugheză?

- a) În Brazilia
- b) În Portugalia
- c) Pe mai multe continente.
- d) În Africa

Cât de inteligibil (ușor de înțeles) vi s-a părut textul pe care tocmai l-ați citit?

- a) Deloc inteligibil
- b) Un pic
- c) Destul de mult
- d) Foarte ușor de înțeles

Ați găsit vreo parte a textului care v-a derutat?

- a) NU b) DA

Dacă da, care este problema? (explicați problema):

Întrebarea 3:

Conform textului, care dintre următoarele afirmații este adevărată?

- a) Limba portugheză nu are variații în pronunțarea cuvintelor.
- b) Varietățile braziliene și africane sunt foarte asemănătoare cu portugheza europeană.
- c) În Brazilia se vorbește varianta europeană a portughezei.

Cât de inteligibil (ușor de înțeles) vi s-a părut textul pe care tocmai l-ați citit?

- a) Deloc inteligibil
- b) Un pic
- c) Destul de mult

d) Foarte ușor de înțeles

Ați găsit vreo parte a textului care v-a derutat?

a) NU b) DA

Dacă da, care este problema? (explicați problema):

Partea 3:

Întrebarea 1

Limba portugheză variază doar în ceea ce privește lexicul său, care nu afectează pronunția cuvintelor sau construcția propozițiilor.

- a) Adevărat pe baza informațiilor prezentate în text
- b) Fals pe baza informațiilor prezentate în text
- c) Nu pot spune pe baza informațiilor prezentate în text

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebare?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

Întrebarea 2

În Brazilia se vorbește varianta europeană a portughezei.

- a) Adevărat pe baza informațiilor prezentate în text
- b) Fals pe baza informațiilor prezentate în text
- c) Nu pot spune pe baza informațiilor prezentate în text

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebare?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

Întrebarea 3

Varietățile braziliene și africane diferă de portugheza europeană.

- a) Adevărat pe baza informațiilor prezentate în text
- b) Fals pe baza informațiilor prezentate în text
- c) Nu pot spune din informațiile prezentate în text

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebare?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

ACTIVITATEA 52: "CRIMINALUL NEVINOVAȚ: NU A FOST NIMENI!"

- Carlos João da Cunha Silva -

Descrierea activității:

Activitatea propusă face parte din tema III din Învățarea esențială, Anul 10, Filosofie. Este un experiment de gândire preluat din *CAVE, Peter, Are Two Lives Worth More Than One?* Academia do Livro, pp. 57-58, care permite o explorare introductivă și distractivă a conceptului de acțiune umană. Pe lângă problematizarea acestui concept central, experiența permite explorarea întregii rețele de concepte care alcătuiesc acțiunea umană, cum ar fi conceptul de eveniment, conștiință, voință, intenționalitate, motiv, agent, deliberare și decizie. Aceasta este o poveste ficționalizată care permite învățarea conținuturilor într-un mod distractiv și amuzant. Întrebarea centrală se concentrează asupra faptului dacă vreunul dintre tinerii cântăreți a comis infracțiunea legală și, mai ales, etică de a pune capăt vieții lui Barrington. La urma urmei, am putea avea de-a face cu un criminal nevinovat? În contextul acestui proiect de metacogniție, experimentul mental vizează identificarea și realizarea dificultăților în înțelegerea textelor, precum și identificarea posibilelor consecvențe și, prin urmare,

<p>se situează în mod esențial în domeniul sau dimensiunea cognitivă a metacogniției, care vizează autocunoașterea și autoreglarea proceselor de învățare.</p>
<p>Scopul activității:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. În cadrul disciplinei: <ol style="list-style-type: none"> a) Să problematizeze conceptul de acțiune umană.   2. Ca parte a proiectului "Metacogniție și învățare":   <ol style="list-style-type: none"> a) Promovarea autocunoașterii și a autoreglării; b) Identificarea și recunoașterea dificultăților în înțelegerea textelor; c) Monitorizarea și reglarea gândirii.
<p>Durata estimată a activității</p> <p>Două blocuri de 45 de minute (90 de minute).</p>
<p>Curs propus: Determinism și libertate în acțiunea umană. Conceptul de acțiune umană.</p>
<p>Vârsta recomandată a elevilor: 15-17 , clasa a 10-a.</p>
<p>Numele instructorului care propune activitatea: Carlos João da Cunha Silva</p>
<p>Specializarea instructorului: Filosofie</p>
<p>Școala instructorului: Agrupamento de Escolas Latino Coelho</p>
<p>Adresa de e-mail a instructorului:</p> <p>carlosjcsilva2@gmail.com / carlos.csilva@aelc-lamego.pt</p>
<p>Tel. instructorului: 925035040</p>
<p style="text-align: center;">ANEXA ACTIVITĂȚII 52:</p> <p>Luați în considerare următorul experiment mental:</p> <p>A- Răspundeți la următoarele întrebări</p> <p>Cât de inteligibilă (ușor de înțeles) vi se pare experiența mentală pe care tocmai ați citit-o?</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Deloc inteligibil b) A puțin c) Destul de mult d) Foarte ușor de înțeles <p>Ați găsit vreo parte a poveștii care v-a derutat?</p> <ol style="list-style-type: none"> a) NU

b) DA

Dacă da, care dintre ele? (explicați ce constituie o problemă pentru înțelegerea dumneavoastră)

Cât de încrezător sunteți că, dacă profesorul vă pune întrebări de înțelegere, veți fi în măsură să răspundeți corect?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

B - Pe baza experimentului mental pe care tocmai l-ați citit, răspundeți la următoarele întrebări cu variante multiple de răspuns

1.1. Care concept filosofic de bază este abordat în text? Identificați opțiunea corectă:

- a) Conceptul de muzică;
- b) Conceptul de acțiune umană;
- c) Conceptul de omucidere;
- d) Conceptul de tragedie.

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebare?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

1.2. Care poveste este descrisă în text? Identificați opțiunea corectă:

- a) Povestea a trei cântăreți modești;
- b) Povestea a trei asasini;
- c) istoria muzicii;
- d) Niciuna dintre opțiuni nu este corectă.

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebare?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

1.3. "Toate acțiunile sunt evenimente, dar nu toate evenimentele sunt acțiuni". Sunteți de acord cu această afirmație?

- a) Nu, deoarece toate evenimentele sunt acțiuni;
- b) Da, deoarece acțiunile nu epuizează amploarea evenimentelor;
- c) Nu, deoarece acțiunile nu sunt evenimente;
- d) Da, deoarece un eveniment este întotdeauna conștient, voluntar și intenționat.

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebare?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

1.4. "A turna otravă într-un rezervor de apă este o acțiune". Sunteți de acord cu afirmația?

- a) Da, deoarece, pe lângă faptul că este conștientă, turnarea de otravă într-un rezervor de apă este un eveniment voluntar și intenționat;
- b) Nu, deoarece, chiar dacă este un eveniment, turnarea de otravă într-un rezervor de apă nu este nici voluntară, nici intenționată;
- c) Da, deoarece turnarea de otravă într-un rezervor de apă nu este un eveniment;
- d) Nu, deoarece turnarea de otravă într-un rezervor de apă este un eveniment inconștient și necugetat.

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebare?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

1.5. O acțiune este un eveniment ...

- a) ... al cărui autor este un agent care îl provoacă în mod inconștient;
- b) ... al cărui autor este un agent care îl provoacă conștient, dar involuntar;
- c) ... al cărui autor este un agent care îl cauzează în mod voluntar și intenționat;
- d) ... al cărui autor este un agent care îl cauzează în mod voluntar, dar nu intenționat.

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebare?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

1.6. Deliberarea face parte din rețeaua conceptuală a acțiunii. Deliberarea înseamnă:

- a) Un proces de reflecție care precede decizia;
- b) Un proces necugetat care precede decizia;
- c) Un proces de reflecție care urmează deciziei;
- d) Un proces necugetat care urmează unei decizii.

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebare?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

1.7. Decizia face parte din rețeaua conceptuală a acțiunii. Decizia înseamnă:

- a) Actul care rezultă adesea dintr-un proces de deliberare;
- b) Actul care precede adesea procesul de deliberare;
- c) Motivul pentru care acționăm;
- d) Intenția care orientează spre un anumit scop.

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebare?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

1.8. L-a ucis Barrington vreuna dintre tinerele femei menționate în experimentul mental?

- a) Da, pentru că cele două tinere intenționau să îl ucidă;
- b) Nu, deoarece nu este suficient să ai intenția pentru a fi considerat agent;
- c) Da, pentru că relația celor două tinere cu Barrington nu a fost cea mai bună;
- d) Nu, deoarece relația dintre cele două tinere și Barrington a fost excelentă.

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebare?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Deloc încrezător					Foarte încrezător				
<p>1.9 În instanță, Lena susține că "prin spargerea recipientului cu apă otrăvită, ea l-a salvat pe Barrington de la o otrăvire oribilă". Ar trebui Lena să primească o medalie de merit pentru acest act?</p> <p>a) Nu, pentru că Lena chiar a vrut ca Barrington să moară și a plănuit să moară de sete;</p> <p>b) Da, pentru că Lena a vrut să îl salveze pe Barrington de la un sfârșit tragic;</p> <p>c) Nu, deoarece Lena este o persoană discretă și nu apreciază insignele de merit;</p> <p>d) Da, deoarece Lena a săvârșit un act demn de laudă.</p>									
Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebare?									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Deloc încrezător					Foarte încrezător				
<p>1.10. În instanță, Poppy susține că "nu poate fi acuzată de crimă deoarece otrava se scursese și, prin urmare, nu atinsese buzele lui Barrington". Ar trebui Poppy să primească o medalie de merit pentru acțiunile sale?</p> <p>a) Nu, pentru că Poppy chiar a vrut ca Barrington să moară și a plănuit să fie otrăvit;</p> <p>b) Da, pentru că Poppy a vrut să îl salveze pe Barrington de la un sfârșit tragic;</p> <p>c) Nu, deoarece Poppy este o persoană discretă și nu apreciază insignele de merit;</p> <p>d) Da, pentru că Poppy a realizat un act lăudabil.</p>									
Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebare?									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Deloc încrezător					Foarte încrezător				

ACTIVITATEA 53: "ACTIVITATE METACOGNITIVĂ" (PORTUGHEZĂ)

- Paula Oliveira -

Descrierea activității:

Elevilor li se prezintă două texte, adecvate nivelului lor de educație. În primul, există două tipuri de inconsecvențe: una externă, în care două informații se contrazic reciproc, ținând cont de cunoașterea lumii; și una internă, în care există două mesaje contradictorii în paragrafe diferite. În al doilea text, nu există inconsecvențe: este un text de judecată critică, un gen care face parte din învățarea esențială a disciplinei portugheză. Scopul acestei părți este de a verifica percepția elevului cu privire la nivelul său de înțelegere a ideilor din text, cunoștințele elevului cu privire la natura sarcinilor specifice, dacă poate preciza natura dificultăților sale, dacă cunoaște și aplică strategii metacognitive pentru a le rezolva și dacă își dă seama că strategia aleasă a funcționat (reglare cognitivă). Numai în acest al doilea text vor fi adresate întrebări cu alegere multiplă de înțelegere a lecturii. Scopul principal al acestei activități este de a face un diagnostic inițial al metacogniției și al proceselor de control cognitiv la elev.

<p>Scopul activității:</p> <p>1. Verificați gradul în care puteți rezolva problemele pe cont propriu (fără ajutorul profesorului) în fața nesiguranței în munca lor individuală;</p> <p>2. Verificați dacă elevii cunosc și/sau aplică diferite strategii și abilități metacognitive care îi pot ajuta să învețe independent.</p>
<p>Durata estimată a activității: Aproximativ 60 de minute</p>
<p>Curs propus:</p> <p><u>Subiect:</u> Portugheză</p> <p><u>Domeniul:</u> Citire</p> <p><u>Tipologia textului:</u> text de opinie/argumentativ și apreciere critică</p> <p><u>Învățarea implicată:</u> Interpretarea textului, înțelegerea sensului său general și a intenției sale comunicative.</p>
<p>Vârsta recomandată a elevilor: Școala secundară: clasa a 11-a</p>
<p>Numele instructorului care propune activitatea: Maria Paula da Fonseca Albuquerque de Oliveira</p>
<p>Specializarea instructorului: Portugheză</p>
<p>Școala instructorului: Grup școlar Latino Coelho</p>
<p>Adresa de e-mail a instructorului: mpaula.oliveira@aelc-lamego.pt Tel. instructorului +351 926858023</p>

ACTIVITATEA 54: IDENTITATE ȘI DEMOCRAȚIE
- Sandra Pinto -

<p>Descrierea activității:</p> <p>Identitate și democrație: Elemente de istorie portugheză "Democratizarea Portugaliei</p> <p>Revoluția din 25 aprilie 1874 a răsturnat vechiul Estado Novo și a dat naștere unei Republici pline de idei noi, democratice, pe care generalul Spínola le-a citit populației în timp ce garoafele erau încă vii.</p> <p>În timp ce noua Constituție (1976) era în curs de elaborare, țara trebuia democratizată. Astfel, PIDE/DGS și cenzura au fost abolite, au fost organizate alegeri și s-a discutat despre războiul colonial.</p> <p>Portugalia a recunoscut dependența coloniilor sale și a negociat colonizarea acestora. A fost un proces dificil pentru coloniști (repatriți) care au trebuit să lase totul în urmă și să se întoarcă. Timorul de Est a avut o situație și mai proastă, fiind invadat de Indonezia în 1975. Poporul Maubere a început o luptă</p>
--

care a luat amploare în 1996, odată cu acordarea Premiului Nobel pentru Pace lui D. Ximenes Belo și Ramos Horta, doi reprezentanți ai cauzei timorene.

După numeroase presiuni internaționale, Timorul a început drumul spre independență în 1999, anul în care Portugalia a cedat Chinei ultimul său teritoriu colonial - Macao.

Încă din 2000, Portugalia era văzută ca o republică democratică care aparține Uniunii Europene și privește spre viitor.

Text adaptat

După ce ați citit cu atenție documentul 1, încercați să identificați eroarea (erorile) din acesta (înregistrați-le în tabel).

După depistarea erorilor din documentul 1, dați explicații sau feedback colegilor (explicați erorile găsite). Scrieți în tabel cum ar trebui să fie corectate.

ERORI GĂSITE	PROPUNERE DE CORECȚIE

Ați găsit vreo parte din documentul 1 care v-a derutat?

a) NU b) DA

Dacă da, ce ? (explicați de ce)

După detectarea și descrierea erorilor, evaluați-vă nivelul de încredere pe o scară de la 0 la 10 puncte:

- a) 1: Nu am încredere explicația mea
- b) 5: Sunt mai mult sau mai puțin încrezător
- c) 10: Sunt foarte încrezător

Pe baza documentului 1, marcați următoarele afirmații cu V (adevărat) sau F (fals):

- a) Poporul Maubere este un popor din Africa de Nord;
- b) Democratizarea țării a avut loc în timpul perioadei Estado Novo;
- c) PIDE și cenzura au fost două instrumente folosite de Estado Novo;
- d) Macao a fost o colonie portugheză și în 1974 a fost cedată Chinei;
- e) Mișcarea forțelor armate (MFA) a fost o mișcare în favoarea Estado Novo

A fost dificil să identificați afirmațiile false?

1: Nimic _____ 2: Puțin _____ 3: Foarte _____ 4: Destul de mult _____

Justificați afirmațiile false.

A fost dificil să justificați corect afirmațiile false?

1: Nimic _____ 2: Un pic ___ 3: Foarte mult _____ 4: Destul de mult ____

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebările Adevărat și Fals?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

Marcați nivelul de încredere cu care ați justificat corect afirmațiile bifate Fals?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

Vârsta recomandată a elevilor: 15 -17 ani, Anul 2-Profesional

Specializarea instructorului: Domeniu de integrare

Școala instructorului: Agrupamento de Escolas Latin Coelho

Adresa de e-mail a instructorului: sandra.pinto@aelc-lamego.pt

***ACTIVITATEA 55: ÎNȚELEGEREA LECTURII - CULTURA MĂNĂȘTIRII
- Adélia Queijo -***

Descrierea activității:

Textul "Cultura mănăstirească", pe care vi-l prezentăm mai jos, prezintă **informații incoerente** (adică la un moment dat în text se dă o informație, iar apoi la un alt moment se dă informația opusă). Citiți cu atenție textul și **subliniați punctul sau punctele din text pe care nu le înțelegeți sau care sunt confuze și explicați dificultatea pe care o prezintă.**

Citiți textul și răspundeți la următoarele întrebări

"Lenea este dușmanul sufletului. Din acest motiv, frații trebuie să se ocupe în anumite momente cu munca digitală și în alte momente cu citirea lucrurilor divine. Frații ar trebui să iasă dimineața pentru a lucra la ceea ce este necesar, de la prima oră [6 dimineața] până la a patra oră. De la ora a patra până la ora a șasea, ei vor digitiza documente. După ora a șasea, după ce se vor ridica de la birouri, se vor odihni în paturile lor în liniște deplină. După rugăciunea a nouă [rugăciuni rostite împreună până la ora 15:00], se vor întoarce la refectoriu cu tot ce este de făcut, până la Vecernie [după-amiaza târziu]. Dacă necesitatea îi obligă pe frați să facă ei înșiși munca de recoltare, nu trebuie să-și facă griji, pentru atunci vor fi călugări adevărați, trăind din munca mâinilor lor."

Regula Sfântului Benedict, secolul al VI-lea.

Cât de inteligibil (ușor de înțeles) vi se pare textul pe care tocmai l-ați citit? (încercuiți un număr):

Este complet de neînțeles	Nu foarte ușor de înțeles	Moderat inteligibil	Foarte ușor de înțeles
1	2	3	4

Ați găsit părți ale textului care sunt incoerente? (încercuiți una dintre cele două opțiuni):

a) NU b) DA Dacă da, care? (explicați care a fost problema pentru înțelegerea dvs.).

Cât de încrezător sunteți că, dacă profesorul vă pune întrebări de înțelegere, veți fi în măsură să răspundeți corect?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

După citirea textului anterior "Cultura mănăstirii" și vizionarea filmului despre Ordinul Cistercian, profesorul vă va adresa câteva întrebări.

Cât de încrezător sunteți că veți răspunde corect?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

Explicați motivul pentru gradul de încredere pe care l-ați acordat.

Situația I

Selectați alternativa care caracterizează monahismul.

- a) Comunități de călugări care practica rugăciunea și trăiau din munca rurală, dependente de stăpânul feudal.
- b) Comunități autonome și autosuficiente, organizate după propriile reguli.
- c) Grupuri de călugări trăiau izolați în mănăstiri, dedicându-se vieții contemplative și lenevirii.
- d) Comunități de călugări care, după destrămarea Imperiului Roman, au format diverse regate în întreaga Europă, devenind centre de putere politică.

Sunteți sigur care punct este corect? DA _____ NU _____

Situația II

Explicați trei aspecte care caracterizează un ordin monastic.

Puteți explica caracteristicile vieții monahale? DA _____ NU _____

Explicați de ce ați răspuns DA sau NU.

Situația III

Priviți imaginea, citiți textul și răspundeți la următoarele întrebări:
[Tronul lui Dumnezeu, iluminarea din Apocalipsa de la Bamberg, secolul al XII-lea.](#)

"Până în secolul al XII-lea, Evul Mediu Superior a fost dominat de cultura monahală. Mănăstirile sunt centrele culturale majore ale Occidentului. Spiritualitatea monastică, bazată pe penitență austeră și rugăciune, este hegemonică. Teologia monahală pornește de la textul biblic, de la lectură, care dă naștere la reflecție intimă sau meditație. Reflecția este, de asemenea, rugăciune, iar această poziție conduce la contemplarea lui Dumnezeu".

Pierluigi Licciardello, "Cultura mănăstirilor și literatura monastică". În Umberto Eco (dir.), *Evul Mediu I, Barbari, creștini și musulmani*. Alfragide: Publicações D. Quixote, 2011, p. 472 (adaptat).

Explicați de ce "posesia de cunoștințe" a conferit privilegii, putere și autoritate intelectuală clasei ecleziastice.

Durata estimată a activității: 1h

Curs propus: Istorie

Vârsta recomandată a elevilor: 15 ani

Numele instructorului care propune activitatea: Adélia Queijo

Specializarea instructorului: Profesor de istorie

Școala instructorului: Agrupamento de Escolas Latino Coelho

Adresa de e-mail a instructorului: adelia.queijo@aelc-lamego.pt

ACTIVITATEA 56: FIȘE DE REGLEMENTARE ȘI MONITORIZARE - ISTORIC
- Catarina Figueiredo -

Descrierea activității:

Activitățile propuse se referă la materia predată.

În ceea ce privește formularul de regulament, elevii din toate cele trei clase au fost informați că va exista o evaluare a învățării în lecția următoare.

Formularul conținea 10 întrebări cu opțiuni multiple.

În ceea ce privește activitatea de monitorizare, au existat două erori în textul prezentat. Prin lectură atentă, scopul a fost ca elevii să identifice incoerențele. Apoi au existat întrebări de înțelegere. În toate întrebările, elevul a fost întrebat despre înțelegere.

Scopul activității:

1. Pentru a evalua înțelegerea lecțiilor predate
2. Monitorizarea înțelegerii unei surse scrise

Durata estimată a activității:

Fișa de regulament: 15-20 de minute;

Fișă de monitorizare: 30 de minute

Curs propus:

Toți subiecții

Vârsta recomandată a elevilor:

Ciclul 3rd și secundar

Numele instructorului care propune activitatea:

Catarina Isabel Gomes Figueiredo

Specializarea instructorului:

Istoric

Școala instructorului: Escolha Básica e Secundária Quinta das Flores

Adresa de e-mail a instructorului: categf@gmail.com

ANEXA ACTIVITĂȚII 56:

Citiți cu atenție următorul text

"După cum sugerează și numele, domnia era pământul unui lord, adică un nobil, un membru al înaltului cler.

Din punct de vedere teritorial, proprietarul era o moșie de mărime foarte variabilă.

Terenurile aceluiași proprietar puteau forma un întreg continuu, dar, cu excepția anumitor zone din Anglia și nordul Franței, acest lucru era rar.

De regulă, marile proprietăți anglo-saxone erau constituite dintr-un nucleu mai important, dominat de castelul lordului, care grupa terenuri arabile, terenuri împădurite și unul sau mai multe ; acest nucleu era completat de terenuri împrăștiate, adesea intercalate cu alte proprietăți lordale.

În plus față de venitul economic derivat din posesia pământului, lordul avea, de asemenea, autoritate asupra oamenilor care îl locuiau, având dreptul de a judeca și de a impune sancțiuni, de a percepe impozite și alte taxe și de a recruta oameni pentru armată.

Cei mai importanți lorzi formau adevărate armate private și aveau adesea puterea de a-și bate propria monedă.

Ei au exercitat astfel exclusiv puteri politice, care în prezent aparțin doar statului.

În acest moment, regele a acceptat că lorzii erau cei care exercitau. Acest ansamblu de puteri publice, acumulate de domni, a fost denumit ban sau bannus.

Această dublă putere a domnului - dominație economică și autoritate asupra oamenilor - este una dintre cele mai izbitoare caracteristici ale epocii medievale".

Cât de inteligibil (ușor de înțeles) vi s-a părut textul pe care tocmai l-ați citit?

1. Nimic inteligibil
2. Un pic
3. Destul de mult
4. Foarte ușor de înțeles

Ați găsit vreo parte a textului care v-a derutat?

- a) NU b) DA

Dacă da, care este problema? Explicați problema

Doar nobilimea și clerul puteau deține proprietăți?

- a) Adevărat, pe baza informațiilor prezentate în text.
- b) Fals, pe baza informațiilor prezentate în text.
- c) Nu pot spune pe baza informațiilor prezentate.

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebare?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

Proprietarii aveau doar drepturi politice.

- a) Adevărat, pe baza informațiilor prezentate în text.
- b) Fals, pe baza informațiilor prezentate în text.
- c) Nu pot spune pe baza informațiilor prezentate.

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebare?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

Contextul descris în text se referă la o națiune sau la mai multe?

- a) Adevărat, pe baza informațiilor prezentate în text.
- b) Fals, pe baza informațiilor prezentate în text.
- c) Nu pot spune pe baza informațiilor prezentate.

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebare?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

**ACTIVITATEA 57:
IDENTIFICAREA ERORILOR ȘI INCONSECVENȚELOR ÎN ÎNȚELEGEREA TEXTULUI - ZÂNA ORIANA
- CATARINA REIS -**

Descrierea activității:

Activitate de monitorizare metacognitivă/ Identificarea erorilor și inconsecvențelor în înțelegerea textului:

Activitatea a făcut parte dintr-un curs de formare pe tema "Metacogniție". Activitatea a constat în scrierea unui text cu inconsecvențe interne. La sfârșitul textului, elevul a fost întrebat "Cât de inteligibil (ușor de înțeles) vi s-a părut textul?" și "Ați găsit vreo parte a textului care v-a derutat?". Apoi au fost adresate 3 întrebări despre text și la fiecare întrebare elevul a fost întrebat dacă se simte încrezător în răspunsul său. Activitatea s-a desfășurat în clasa a VI-a A, aceeași clasă care a susținut testul, dar în această zi un elev a absentat din cauza bolii, astfel încât universul elevilor a fost de 14 și nu de 15).

Am adaptat un fragment din "Fada Oriana" de Sophia de Mello Breyner Andersen, în care am schimbat adjectivele uneia dintre zâne din "bună" în "rea" (anexa 1). Întrebările care apar deja în descrierea activității (caseta 1) au fost formate din acest text. Elevii au fost entuziasmați să răspundă la chestionar. Niciunul dintre ei nu a ridicat întrebări deosebite. Am finalizat activitatea în 20 de minute. Am analizat datele (fișa excel, anexa 2). Am constatat că majoritatea elevilor au declarat că au găsit textul "destul de ușor de înțeles" (6 din 14); cu toate acestea, 4 au spus "nu foarte ușor de înțeles". Marea majoritate, 10, au afirmat că textul a fost "confuz", dar, în mod interesant, 3 dintre elevii care au afirmat că textul a fost "confuz" au spus că a fost destul de ușor de înțeles. Întrebările 1 și 3 privind conținutul textului au avut același nivel de succes (3 elevi au răspuns greșit și 11 au răspuns corect), dar nu a existat nicio corelație între succesul celor două întrebări, adică nu au fost aceiași elevi care au răspuns greșit. Întrebarea 2 a avut un nivel ridicat de insucces, 9 elevi greșind.

Obiectivele activității:

1. Pentru a evalua dacă elevii au fost capabili să înțeleagă declarațiile scrise;
2. Evaluarea abilităților metacognitive ale elevilor: reflectarea asupra cunoștințelor și reflectarea asupra capacității lor de a-și autoanaliza performanțele.

Durata estimată a activității: între 30 și 50 de minute

Curs propus: A fost utilizat în cadrul disciplinei de portugheză

Vârsta recomandată a elevilor: între 10 și 12 ani

Numele instructorului care propune activitatea: Rosa Catarina Ribeiro dos Reis

Specializarea instructorului: Profesor de educație specială care oferă sprijin elevilor care frecventează ciclul II.

Școala instructorului: Agrupamento de Escolas da Lousã

Adresa de e-mail a instructorului: catarinareis@aglousa.com
918165434

Tel. instructorului +351

ANEXA ACTIVITĂȚII 57:

Acest text a fost preluat din opera literară "Zâna Oriana", pe care ați citit-o anul trecut.

Citiți-o cu atenție.

"Există două feluri de zâne: zânele bune și zânele rele. Zânele bune fac lucruri bune și zânele rele fac lucruri rele.

Zânele rele udă florile cu rouă, aprind focul bătrânilor, țin de babe copiii care sunt pe cale să cadă în râu, vrăjesc grădinile, dansează în aer, inventează vise și, noaptea, pun monede de aur în pantofii oamenilor săraci.

Zânele rele uscă fântânile, sting focurile păstorilor, rup hainele care se uscă la soare, descântă grădinile, sperie copiii, chinuie animalele și fură bani de la săraci.

Când o zână bună vede un copac mort, cu ramuri uscate și fără frunze, îl atinge cu bagheta și în același moment copacul se acoperă de frunze, flori, fructe și păsări cântătoare.

Când o zână bună vede un copac plin de frunze, flori, fructe și păsări cântătoare, îl atinge cu bagheta sa magică pe partea rea și, în același moment, un vânt înghețat smulge frunzele, fructele putrezesc, florile se ofilesc și păsările cad moarte la pământ."

Răspundeți la următoarele întrebări:

Cât de inteligibil (ușor de înțeles) vi s-a părut textul pe care tocmai l-ați citit

1. Nu este deloc de înțeles
2. Un pic
3. Destul de mult
4. Foarte ușor de înțeles

Ați găsit vreo parte a textului care v-a derutat?

a) NU _____ b) DA _____

Dacă da, ce este?

Întrebarea 1: "Există trei feluri de zâne!"

- a) Adevărat pe baza informațiilor prezentate în text
- b) Fals pe baza informațiilor prezentate în text
- c) Nu pot spune din informațiile prezentate în text

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebare?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Deloc încrezător					Foarte încrezător				
Întrebarea 2: "Zânele bune fac numai lucruri bune!"									
a) Adevărat pe baza informațiilor prezentate în text									
b) False pe baza informațiilor prezentate în test									
c) Nu pot spune din informațiile prezentate în text									
Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebare?									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Deloc încrezător					Foarte încrezător				
Întrebarea 3: Nu există erori gramaticale în acest text.									
a) Adevărat pe baza informațiilor prezentate în text									
b) Fals pe baza informațiilor prezentate în test									
c) Nu pot spune din informațiile prezentate în text									
Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebare?									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Deloc încrezător					Foarte încrezător				

ACTIVITATEA 58: "GĂSIȚI EROAREA! "

- Margarida Fonseca -

Descrierea activității:

În această sarcină, sunt prezentate mai multe exerciții cu rezolvarea corespunzătoare. Cu toate acestea, soluțiile nu sunt întotdeauna corecte. În fiecare element de pe această foaie de lucru, vi se cere să identificați erorile din soluții.

Rezolvați următoarele ecuații în $\mathbb{R}$:

1.1 $2x + 5 = 3x - 20$

Rezoluție	Corect	Greșit	Corecțai erorile pe care le găsiți comparând fiecare ecuație cu cea anterioară. Scrieți proprietatea algebrică (regula) care nu a fost aplicată corect.
$2x + 5 = \frac{3}{5}x - 20$			
$\Leftrightarrow 2x - \frac{3}{5}x = 20 - 5$			
$\Leftrightarrow \frac{10}{5}x - \frac{3}{5}x = 15$			
$\Leftrightarrow 10x - 3x = 15$			
$\Leftrightarrow 7x = 15$			
$\Leftrightarrow x = \frac{15}{-7}$			
$\Leftrightarrow x = -2,14$			
$S = (-2,14)$			

Cât de încrezător sunteți că, dacă profesorul dvs. vă pune întrebări de înțelegere, ați putea răspunde corect

Selectați numărul care corespunde cel mai bine gradului dumneavoastră de încredere în răspunsurile date

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

1.2 $5 + (x-4)^2 = x - 2(4-3x)^{(3)}$

-

Rezoluție:	Corect	Greșit	Corecți erorile pe care le găsiți prin comparând fiecare ecuație cu cea anterioară. Scrieți proprietatea algebrică (regula) care nu a fost aplicată corect.
$5 + (x - 4) = \frac{2}{3}x - (4 - 3x)$			
$\Leftrightarrow 5x - 20 = \frac{2x}{3} - 4 - 3x$			
$\Leftrightarrow \frac{5}{3}x - \frac{20}{3} = \frac{2x}{3} - \frac{12}{3} - \frac{9x}{3}$			
$\Leftrightarrow 5x - 9x + 2x = -12 - 20$			
$\Leftrightarrow -2x = -32$			
$\Leftrightarrow x = -\frac{32}{2}$			
$S = \{-16\}$			

Cât de încrezător sunteți că, dacă profesorul dvs. vă pune întrebări de înțelegere, ați putea răspunde corect

Selectați numărul care corespunde cel mai bine gradului dumneavoastră de încredere în răspunsurile date

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

Rezoluție:	Corect	Greșit	Corecțai erorile pe care le găsiți comparând fiecare inegalitate cu cea anterioară. Scrieți proprietatea algebrică (regulă) care nu a fost aplicată corect.
$\frac{1 - 2x}{7} > 10$			
$\Leftrightarrow 1 - 2x < 10 - 7$			
$\Leftrightarrow -2x < 3 - 1$			
$\Leftrightarrow -2x < 2$			
$\Leftrightarrow x < -1$			
$S =] - 1; -\infty [$			

Rezolvați următoarea inegalitate în $\frac{1-2x}{7} > 10$

Cât de încrezător sunteți că, dacă profesorul dvs. vă pune întrebări de înțelegere, ați putea răspunde corect

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Deloc încrezător					Foarte încrezător				
Analizați următoarea demonstrație matematică:									
Fiea și b două numere reale și admiteți că $a=b$					$a=b$				
Înmulțind ambele părți ale egalității cu numărul real a , obținem următoarea egalitate:					$\Leftrightarrow a \times a = a \times b$				
Cu alte cuvinte:					$\Leftrightarrow a^2 = a \times b$				
Dacă adăugăm acum simetricul pătratului lui b la ambele părți ale egalității obținute, putem scrie egalitatea:					$\Leftrightarrow a^2 - b^2 = ab - b^2$				
Factorizarea ambelor părți, și anume: Aplicarea cazului remarcabil al înmulțirii: "diferența de pătrate"; Punerea în evidență a factorilor, folosind proprietatea distributivă a înmulțirii în raport cu adunarea; putem scrie acum egalitatea:					$\Leftrightarrow (a - b)(a + b) = b(a - b)$				
Acum, dacă împărțim ambele părți ale egalității la factorul $(a - b)$, obținem egalitatea:					$\Leftrightarrow \frac{(a - b)(a + b)}{(a - b)} = \frac{b(a - b)}{(a - b)}$				
Simplu spus,					~~$\Leftrightarrow \frac{(a - b)(a + b)}{(a - b)} = \frac{b(a - b)}{(a - b)}$~~				
Observăm că:					$\Leftrightarrow a + b = b$				
Prin urmare, deoarece $a=b$, putem înlocui a cu b . Deci:					$\Leftrightarrow b + b = b$				
Deci,					$\Leftrightarrow 2b = b$				
prin urmare,					$\Leftrightarrow 2 = \frac{b}{b}$				
Concluzie:					$\Leftrightarrow 2 = 1$				
Cât de inteligibilă (ușor de înțeles) vi se pare demonstrația matematică pe care tocmai ați citit-o?									

Selectați numărul care corespunde cel mai bine gradului dumneavoastră de încredere în răspunsurile date

2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

Ați găsit vreo parte a demonstrației confuză?

a) Nu

b) Da

Dacă da, care dintre ele? (explicați care a fost problema pentru înțelegerea dumneavoastră).

Care este concluzia demonstrației?

Concluzia demonstrației este o propoziție

- a) Adevărat, deoarece este demonstrat matematic, așa cum se arată în enunț, deoarece demonstrația nu conține nicio eroare matematică.
- b) Fals, deoarece concluzia este contrară a ceea ce știm cu toții că este adevărat. Fals, deoarece demonstrația conține erori matematice.

Dacă credeți că demonstrația prezentată este falsă deoarece conține erori matematice, identificați liniile din demonstrație unde ați găsit erori.

Răspundeți:

Cât de încrezător sunteți că, dacă profesorul dvs. vă pune întrebări de înțelegere, ați putea răspunde corect

Selectați numărul care corespunde cel mai bine gradului dumneavoastră de încredere în răspunsurile date

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

Cum v-ați simțit în timpul acestei activități? plăcut?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător	Foarte încrezător
<p><i>Exprimați-vă opinia cu privire la acest tip de activitate. Justificați-vă răspunsul.</i></p>	
<p>Numele instructorului care propune activitatea:</p> <p>Margarida Fonseca</p>	
<p>Obiective</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Dezvoltarea unei înțelegeri a procedurilor algebrice astfel încât elevul să monitorizeze în mod obișnuit aplicarea acestora. ◆ Încurajați elevul să pună în discuție importanța respectării condițiilor de aplicare a proprietăților și procedurilor matematice. 	
<p>Durata estimată a activității: 50min.</p>	
<p>Curs propus: Matematică</p>	
<p>Vârsta recomandată a elevilor: 14 ys-odls</p>	
<p>Numele școlii instructorului: Rețeaua școlară Coimbra Centre</p>	
<p>Adresa de e-mail a instructorului: margaridafonseca@aecoimbracentro.pt</p>	
<p>ACTIVITATEA 59: ÎNȚELEGEREA SUBIECTULUI: INDUCȚIA ELECTROMAGNETICĂ - MARTA MANAIA -</p>	

<p>Descrierea activității:</p> <p>După introducerea subiectului "inducția electromagnetică", elevii (organizați în grupuri de lucru) au fost rugați să elaboreze o diagramă A4 sau A3 scrisă de mână folosind manualul ca resursă; elevii au fost informați cu privire la obiectivele activității și la rubricile de evaluare a lucrării finale.</p> <p>Elevii au primit o fișă de lucru cu exerciții privind inducția electromagnetică; diferitele grupuri de lucru au rezolvat întrebarea adresată de profesor.</p>
--

<p>Elevii răspund la chestionarul (Googleforms) "Reflecție asupra sarcinii: rezolvarea unei întrebări despre inducția electromagnetică".</p> <p>Profesorul analizează și discută cu elevii rezolvarea întrebării atribuite (feedback formativ).</p> <p>Pe baza acestui feedback, grupurile de lucru planifică o prezentare (către grupul clasei) a rezolvării acestei întrebări, subliniind strategiile utilizate.</p> <p>Profesorul pune la dispoziție diagramele și le cere elevilor să voteze pentru diagrama care, în opinia lor, include toate informațiile relevante, stabilind relații între concepte și permițând o mai bună înțelegere a fenomenului prezentat.</p> <p>Elevii răspund la chestionarul (Googleforms) "Reflecție asupra activității: întocmirea diagramei "Inducție electromagnetică"".</p>
<p>Scopul activității:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dezvoltarea abilităților de recunoaștere, interpretare și producere a unor reprezentări variate ale informațiilor științifice și ale rezultatelor învățării într-o diagramă. 2. Să planifice și să prezinte strategii de rezolvare a exercițiilor pentru aplicarea conținutului. 3. Să reflecteze asupra sarcinilor îndeplinite și asupra contribuției acestora la învățare.
<p>Durata estimată a activității: 6 perioade de 50 de minute</p>
<p>Curs propus: Fizică - clasa a XI-a (Fizică și Chimie A); Electromagnetism și unde electromagnetice - Inducția electromagnetică</p>
<p>Vârsta recomandată a elevilor: 16/17 ani</p>
<p>Numele instructorului care propune activitatea: Marta Alexandra Mendes dos Santos Manaia</p>
<p>Specializarea instructorului: Fizică și chimie</p>
<p>Adresa de e-mail a instructorului: martamanaiaaeds@gmail.com</p>

ANEXA ACTIVITĂȚII 59:

Acum îl voi calcula eu însumi

ACTIVITATEA 60: "PE URMELE CRIMINALULUI"
- Bernardete Francisco -

Descrierea activității:

Scopul acestei activități este ca elevii să înțeleagă un text și să reflecteze asupra nivelului lor de înțelegere/interpretare a acestuia. La începutul lecției, se înmânează o fișă de lucru care conține un grup de sarcini de îndeplinit individual și o sarcină de îndeplinit în grup. Unele dintre sarcini vor fi monitorizate de către elev.

- activarea cunoștințelor anterioare pe baza titlului;
- confirmarea, prin citirea textului, a ceea ce a fost anticipat;
- formularea de inferențe: identificarea cunoștințelor/indiciilor;
- întocmirea unei schițe;
- să relaționeze elementele pentru a trage concluzii;
- comparați concluziile și dezbateți.

Obiectivele activității:

Promovarea înțelegerii textului

Deducerea semnificațiilor

Relaționați

Promovarea auto-reflecției

Schimbul de cunoștințe

Durata estimată a activității: 90 minute+ 45 minute

Cursuri sugerate: Portugheză, Franceză, Cetățenie, Chimie fizică

Vârsta recomandată a elevilor: 13-14

Numele instructorului care propune activitatea:

Bernardete Afonso Francisco

Specializarea instructorului:

Portugheză și franceză

Școala instructorului : Agrupamento de Escolas das Colmeias

Adresa de e-mail a instructoruluiberdajo@gmail.com

ANEXA ACTIVITĂȚII 60:

Fisă de lucru - "Pe urmele infractorului"

1. Înainte de a începe să citiți textul, gândiți-vă la titlu

Enigma în laboratorul științific.

Ce sugerează acesta? Scrieți cuvintele sau frazele care vă vin în minte, reflectând la fiecare dintre cuvintele din titlu pe care le considerați legate de conținutul textului. (indicii pentru reflecție: unde? când? ce s-a întâmplat? etc...)

2. Citiți textul și confirmați ceea ce ați anticipat din titlu.

Enigma în laboratorul științific.

Într-un laborator științific aglomerat din orașul Lisabona, a avut loc un incident misterios care a declanșat o anchetă. Patru membri ai echipei de oameni de știință - Luísa, Pedro, Sofia și Martim - au fost numiți suspecti în sabotarea unui experiment crucial. Luísa era cunoscută pentru abilitățile sale excelente în fizico-chimie și câștigase deja mai multe premii; Pedro era un om de știință curios care aspira să devină din ce în ce mai bun; Sofia vorbea fluent franceza și îi plăcea să le creeze dificultăți celorlalți; iar Martim excelase în portugheză, fiind un expert în înțelegerea textelor care erau de neînțeles pentru alții. Fiecare dintre ei avea o personalitate distinctă. Ei formau o echipă foarte bună.

Elevii din anul 9 - Joana, Miguel, Inês și Tiago - au fost desemnați investigatori și au decis să își folosească cunoștințele pentru a elucida misterul.

După ce au observat laboratorul, au fost capabili să identifice următoarele situații:

identificarea substantelor străine

Datorită cunoștințelor sale de chimie fizică, Joana a analizat probele și a identificat substanțe ciudate în rezultate.

Miguel, curios și perspicace, a legat aceste substanțe de posibile reacții chimice necunoscute.

Decodarea mesajelor în limba franceză:

Inês, care vorbește fluent franceza, a tradus documentele suspecte pe care le-au găsit, descoperind mesaje codate care indicau posibilitatea ca unul dintre suspecti să fie implicat.

James, meticulos și analitic, a interpretat aceste mesaje în lumina detaliilor găsite în notele portugheze, încercând să descopere indicii ascunse.

Pe măsură ce ancheta avansa, emoțiile și intențiile suspectilor variau: Luísa, acuzată pe nedrept, se simțea indignată și frustrată. Pedro, intrigat de caz, căuta modalități de a-și clarifica nevinovăția. Sofia, de asemenea suspectă, era hotărâtă să își dovedească integritatea. Martin, găsit vinovat, se simțea izolat și neînțeles.

Analizând reacțiile și indiciile suspectilor, elevii de clasa a IX-a au adunat informații relevante. Ei cred că au găsit adevăratul vinovat.

După o atentă, aceasta indică:

Ce ați anticipat cu titlul, a fost verificat?

Da

Parțial

Subliniați referința din text la cunoștințele necesare cercetătorilor pentru a dezlega acest mister. Transcrieți-le.

Tu ești investigatorul. Ținând cont de procedura anchetatorilor de clasa a IX-a, întocmiți o diagramă cu indiciile referitoare la fiecare dintre suspecti.

Cât de încrezător sunteți că ați întocmit corect diagrama?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

Fiecare suspect dezvăluie emoții/intenții diferite. Identificați-le.

Luísa	Petru	Martin	Sofia
--------------	--------------	---------------	--------------

Cine credeți că este de vină?

Explicați cum ați ajuns la concluzii, indicând diferitele etape (ce întrebări ați pus, ce indicii v-au condus la concluzia dvs. etc.).

Cât de încrezător sunteți că ați găsit adevăratul vinovat?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

Acum vei lucra cu un coleg și vei vedea dacă și el a gândit la fel.

Alcătuiește o diagramă în care să compareți notițele.

Cât de apropiate sunt concluziile dumneavoastră?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

**ACTIVITATEA 61: "IMAGINAȚI-VĂ CĂ ...
- Rui Simões -**

Descrierea activității:

Activitate: Interpretarea individuală vs. de grup "Promovarea metacogniției sociale" "ACTIVITATE IMAGINAȚI CĂ..."

Subiect: Aria de integrare; Modul 5; Tema 2.2 "Construirea socială" / Tema 5.2 "Cetățenia europeană"

Tema: "Drepturile omului, educația și sărăcia"

Scurtă descriere: Participanții vor reflecta asupra consecințelor care pot apărea într-o anumită situație și vor discuta rezultatele

Scopul activității:

- Recunoașterea impactului și interdependenței drepturilor
- să recunoască aplicarea drepturilor în viața de zi cu zi

Durata estimată a activității:

60 până la 90 de minute

Numele instructorului care propune activitatea:

Rui Simões

ANEXA ACTIVITĂȚII 61:

Materiale

- Carduri de situație
- Hârtie și pixuri pentru prezentări
- Copii ale cascadei de efecte

Procedură

(adaptat după Citizenship in Portugal, în: <https://www.cidadaniaemportugal.pt/wp-content/uploads/resources/eapn/Guia%20para%20facilitadores%28as%29%20Deritos%20Humanos%20e%20Cidadania.pdf> ; <https://www.crigcid.pt/documents/f6703043479c4495b93545586fcabac7/about>)

Faza 1: profesorul contextualizează activitatea solicitând tuturor participanților să facă un exercițiu de imaginație. Aceștia își pot imagina situații pozitive (de exemplu, că nu mai există războaie) sau negative (de exemplu, că un război începe în țara mea). În această activitate, participanții vor fi confrunțați cu o situație și vor trebui să reflecteze asupra efectelor pe care le-ar putea avea asupra vieții oamenilor.

Faza 2: Prezențați cascada de efecte și ilustrați modul în care o situație poate declanșa un lanț de alte evenimente. Profesorul se gândește la o situație simplă, familiară (de exemplu, Imaginează-ți că nu ți s-a permis să mergi la școală? Posibile efecte în lanț: A nu învăța să citești " A nu ști să citești instrucțiuni, să citești o hartă, să scrii o scrisoare, să folosești un calculator).

Faza 3: profesorul împarte participanții în grupuri mici și dă fiecărui grup o carte cu o situație, o copie a Cascadei de efecte și pixuri. Ei trebuie să lucreze împreună pentru a completa cascada.

Faza 4: După ce participanții au completat Cascada de efecte, profesorul explică faptul că fiecare grup trebuie să facă o prezentare orală a efectelor care au fost identificate în fiecare situație. Trebuie acordat timp pentru pregătire (10-15 minute).

Faza 5: Fiecare grup își prezintă situația și efectele.

Faza 6: La sfârșitul fiecărei prezentări, profesorul solicită întrebări și comentarii din partea participanților:

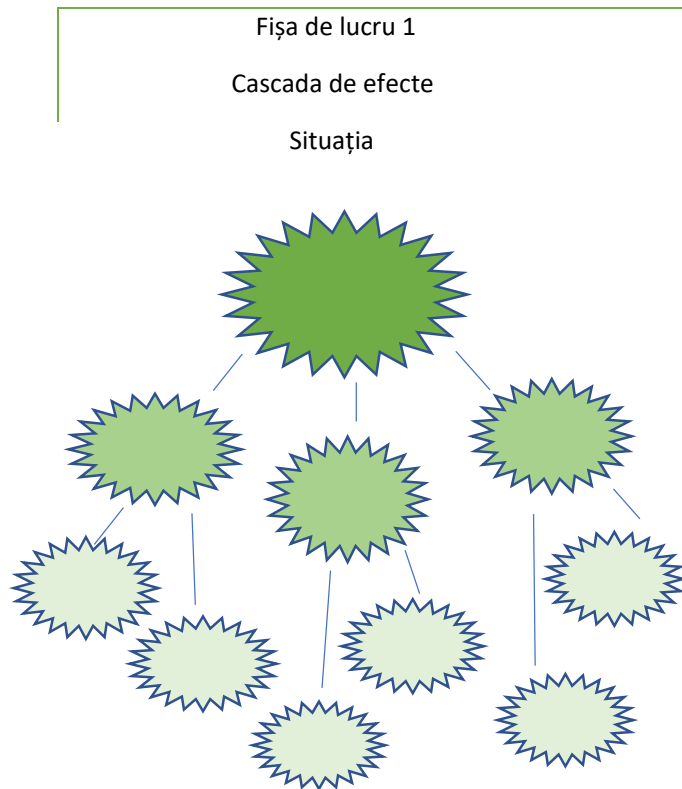
- Vă puteți imagina alte efecte pe care le-ar putea avea această situație?
- Ce drepturi ale omului sunt prezente în această situație? Această situație încalcă vreun drept? Protejează sau promovează vreun drept?

Analiza metacognitivă - Discutați activitatea cu participanții:

- Ți-a plăcut să faci această activitate?
- A fost dificil să vă imaginați situația în care vă aflați?

- l) A fost dificil să vă gândiți la efectele care ar putea rezulta?
- m) Credeți că aceste situații sunt/ar putea fi reale? De ce? Există astfel de situații în lume?
- n) Cum ați reacționa în această situație? Ce ați putea face pentru a o schimba?
- o) Relaționați activitatea cu drepturile omului și întrebați:
- p) Dacă un drept al omului este încălcat, cum afectează acesta alte drepturi? Puteți da exemple pe baza prezentărilor?
- q) Dacă un drept al omului este protejat sau promovat, cum afectează el alte drepturi? Puteți da exemple pe baza prezentărilor?
- r) De ce avem nevoie de toate drepturile omului?

Recomandări pentru profesori: Eficacitatea acestei activități depinde în mare măsură de tipul de situații prezentate participanților, motiv pentru care acestea trebuie să fie adaptate profilului lor. Situațiile pot viza drepturile omului în general sau un anumit drept. De exemplu, vă puteți gândi la situații care implică drepturile sociale și economice în general sau o temă mai specifică, cum ar fi egalitatea de gen sau mediul. Încercați să includeți în același timp situații pozitive (Imaginați-vă că bărbații și femeile primesc același salariu? Imaginați-vă că toată lumea din orașul dumneavoastră folosește reciclarea pentru a reduce cantitatea de gunoi produsă?) și situații negative (Imaginați-vă că numai bărbații pot cumpăra proprietăți? Imaginați-vă că fiecare adult din orașul dumneavoastră are o mașină personală). De multe ori poate fi necesar să se ofere participanților exemple din viața de zi cu zi ale unor situații care pot exista încă sau au existat în trecut (de exemplu, femeile care nu pot merge la școală, serviciul militar obligatoriu).

Fișa de lucru 2

Situații

Întinde câteva scenarii pe care le poți utiliza. Alegeți-le pe cele care se potrivesc cel mai bine grupului de participanți sau creați scenarii noi. Includeți atât situații pozitive, cât și negative.

Scenariul A

Guvernul a decis să închidă toate școlile și universitățile. Începând de mâine, în loc să meargă la școală, toți copiii și tinerii pot face ceea ce doresc.

Ce efecte imediate ar putea avea această situație? Ce efecte pe termen lung ar putea avea?

Scenariul B

Guvernul a decis să închidă toate spitalele pentru a reduce cheltuielile. Nu vor mai exista medici sau farmacii. Alternativ, cărțile despre terapiile naturale vor fi vândute la prețuri mici.

Ce efecte imediate ar putea avea această situație? Ce efecte pe termen lung ar putea avea?

Scenariul C

Guvernul a decis să interzică joaca pe străzi, în parcuri, la școală sau în orice alt loc unde oamenii pot privi. În plus, toate zonele de joacă vor fi închise, iar mamele vor avea acces mai ușor la locul de muncă. Jucăriile pot fi folosite doar acasă, iar vânzarea de jucării va fi permisă.

Ce efecte imediate ar putea avea această situație? Ce efecte pe termen lung ar putea avea?

Scenariul D

Guvernul a decis că, începând de mâine, doar fetele pot merge la școală, iar băieții nu vor mai avea timp liber. Toți băieții vor începe să lucreze într-o fabrică.

Ce efecte imediate ar putea avea această situație? Ce efecte pe termen lung ar putea avea?

Scenariul E

Guvernul a decis că, începând de mâine, nimeni nu poate fi văzut în prezența unei alte persoane. Grupurile de mai mult de două persoane sunt interzise, fie acasă, la serviciu sau pe stradă. Este obligatoriu ca în toate casele să existe o singură persoană pe cameră.

Ce efecte imediate ar putea avea această situație? Ce efecte pe termen lung ar putea avea?

Scenariul F

Guvernul a decis că toate școlile trebuie să aibă săli de clasă cu suficiente calculatoare, astfel încât fiecare copil să le poată folosi de cel puțin trei ori pe săptămână.

Ce efecte imediate ar putea avea această situație? Ce efecte pe termen lung ar putea avea?

Scenariul G

Guvernul a decis să creeze un Consiliu al Tineretului pentru a sprijini Ministerul Tineretului în chestiuni legate de copii și tineri. Fiecare școală poate alege doi reprezentanți pentru acest consiliu.

Ce efecte imediate ar putea avea această situație? Ce efecte pe termen lung ar putea avea?

Scenariul H

Guvernul a decis că, pentru a încuraja schimburile internaționale, toți copiii și tinerii trebuie să aibă ocazia de a vizita o altă țară europeană înainte de a împlini 13 ani.

Ce efecte imediate ar putea avea această situație? Ce efecte pe termen lung ar putea avea?

Scenariul I

Guvernul a decis că copiii cu handicap trebuie să fie încurajați să participe activ în societate. Nu pot exista bariere în calea participării lor, astfel că li se va oferi toată asistența de care au nevoie (scaune cu roțile, aparate auditive, cărți Braille și calculatoare). Ori de câte ori este posibil, copiii cu handicap ar trebui să studieze în aceleași clase ca și ceilalți.

Ce efecte imediate ar putea avea această situație? Ce efecte pe termen lung ar putea avea?

Scenariul J

Guvernul a decis că, începând de mâine, toți copiii care primesc o notă mică la un test vor fi excluși de la școală. Doar copiii care nu au primit niciodată o notă proastă la un test vor putea continua să studieze. Ce efecte imediate ar putea avea această situație? Ce efecte pe termen lung ar putea avea această situație

Chestionar pentru studenți

1. Citiți cu atenție următorul text

1.1 Folosind zece cuvinte-cheie din text, creați un scurt rezumat al textului (folosind un stilou albastru).

Prin urmare, va fi indispensabil să existe un exercițiu mai intens și mai eficient al cetățeniei europene. O cetățenie care nu se oprește, care cere parlamentelor și guvernelor, prin forța bărbaților și femeilor care își ridică vocea și propun noi direcții și strategii pentru viitor, în țările lor și în guvernarea UE.

O cetățenie care promovează o nouă viziune politică care nu îi colonizează pe cei mai slabi, în niciun fel.

O cetățenie care pregătește, începând de acum, apariția de noi lideri politici cu capacitatea și viziunea de a governa cu grijă și atenție pentru toți.

O cetățenie care pledează pentru reglementarea rațională a sistemelor și piețelor financiare; care insistă asupra creării unor impozite mai progresive și mai echitabile; care solicită reducerea cheltuielilor privilegiate (pentru birouri ministeriale, consultanți, avantaje speciale, mașini oficiale).

O cetățenie care necesită investiții mai mari în cultură și educație, astfel încât cetățenii și guvernele lor să aprofundeze cunoștințele și competențele; să ascute sensibilitatea și să extindă creativitatea; să descopere gustul

pentru alteritate; să rafineze gândirea riguroasă și critică, un creator de bunătate, capabil să înțeleagă fenomene noi și complexe și să ia decizii cu înțelepciune pentru viitorul societăților.

O cetățenie care propune o economie care să răspundă nevoilor sociale reale, în loc să creeze nevoi artificiale.

O cetățenie care cere, de asemenea, bisericilor majoritare din fiecare țară să asculte diferitele religii prezente, astfel încât, prin dialog interreligios, să apară modele de elevație, unanim recunoscute de guverne și cetățeni. Numai o inteligență sensibilă la suferința celorlalți poate declanșa schimbarea radicală de care este nevoie în Portugalia, în Europa și în lume, în guvernare și în modul în care trăim: în dorința de a avea un stil de viață mai simplu, mai împărtășit, cu mai multă grijă pentru ceilalți, mai mult respect și apreciere pentru alteritate și deschidere către frumos.

Și atunci, respectând demnitatea și calitatea vieții pentru fiecare, bucuria va fi posibilă.

Drepturile omului și drepturile fundamentale în UE

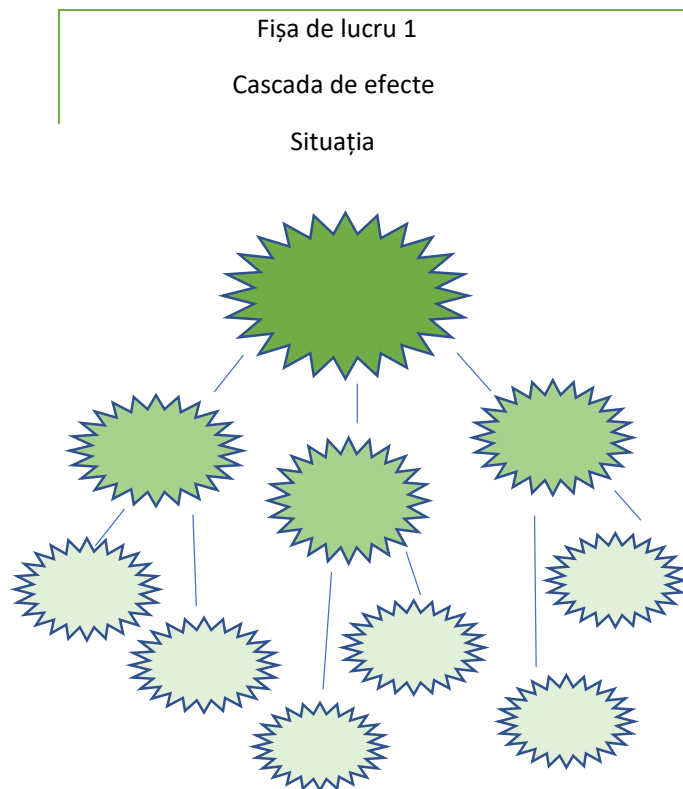
1.2 Imaginați-vă următoarea situație:

Scenariul A

Guvernul a decis să închidă toate școlile și universitățile. Începând de mâine, în loc să meargă la școală, toți copiii și tinerii pot face ceea ce doresc.

Ce efecte imediate ar putea avea această situație? Ce efecte pe termen lung ar putea avea?

Organizați următoarea cascadă de efecte:

Sarcina de grup (pregătire 15 minute)

Acum, în grup, reveniți și analizați rezumatul textului și al cascadei sale și faceți orice modificări cu un stilou negru sau cu un alt stilou decât cel folosit pentru sarcina individuală.

Dezbateri: Participanții vor reflecta asupra consecințelor unei situații specifice în cadrul unei dezbateri în clasă.

Monitorizarea metacognitivă

Cât de inteligibil (ușor de înțeles) vi s-a părut textul pe care tocmai l-ați citit?

- e) Deloc inteligibil
- f) Un pic
- g) O mulțime
- h) Foarte ușor de înțeles

Ați găsit vreo parte a textului care v-a derutat?

- c) Nu
- d) Da

Dacă da, care dintre ele? (explicați care a fost problema pentru înțelegerea dumneavoastră).

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebare în lucrarea dvs. individuală?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la cascadă în lucrarea dvs. individuală?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la provocări în cadrul muncii colaborative?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

ACTIVITATEA 62: IDENTIFICAREA INCOERENȚELOR ÎN ÎNȚELEGEREA UNUI TEXT - TEXT BIOGRAFIC
- Rosa Vigarinho -

Descrierea activității:

Elevilor li se arată un videoclip despre un scriitor al cărui conținut, în cadrul disciplinei, a fost predat anterior (Unitatea: Text biografic). Li se arată apoi un text cu transcrierea videoclipului, cerându-li-se elevilor să îl citească cu atenție pentru a găsi erorile și a le explica, scriind o scurtă descriere a acestora și a modului de corectare.

După descrierea erorii, aceștia sunt rugați să își evalueze nivelul de încredere pe o scară de 10 puncte.

Hans Christian Andersen

Eu, Hans Christian Andersen, vreau să vă spun că, cu mult, mult timp în urmă, eram exact ca dumneavoastră: cam de aceeași înălțime, cam de aceeași greutate și cam aceleași gusturi. M-am născut într-o țară mai mult sau mai puțin asemănătoare cu a ta - Danemarca - într-un oraș pe care sunt sigur că nu îl cunoști - Odense - în 2005, când poate nici bunicii bunicilor tăi nu se născuseră. Imaginați-vă! Era un oraș liniștit. Nu știu dacă o să vă vină să credeți, dar vă pot asigura că nu exista nicio mașină... nici măcar nu fusese inventată încă. Puținele mașini de acolo erau trase de vaci.

Tatăl meu a fost cizmar. Îmi plăcea să stau lângă el în timp ce repara tălpile cizmelor noi. Mereu îmi spunea povești. Într-o după-amiază, când stăteam lângă el, mi-a făcut un cadou minunat: un teatru de păpuși!

M-am distrat atât de mult! Acum eu eram cea care inventa poveștile, iar păpușile mele erau cele care aveau viață. A fost atât de distractiv să le îmbrac, să le pictez, să mă joc cu ele...

Într-o zi, când eram cu câțiva ani mai mare decât tine acum, a trebuit să mă mut singură într-un alt oraș mare: Copenhaga. Ce oraș distractiv! Atât de mulți oameni, atât de multă distracție și, mai presus de toate, atât de multe cărți! Am descoperit că multe dintre poveștile pe care mi le spunea tatăl meu sau pe care le inventam eu erau asemănătoare cu cele pe care începeam acum să le citesc în cărți. Prietenul meu Jonas Collin, pe care l-am întâlnit aproape din întâmplare pe o stradă din Copenhaga, m-a trimis la școala primară și mai târziu la școala secundară.

Uneori îmi place să cred că am fost un personaj în propriile povești, ieșind din micul meu teatru de păpuși! A fost atât de distractiv să inventez povești: "Mica sirenă", "Rățușca cea urâtă", "Degețelul", "Regina zăpezilor", "Micul soldat de plumb"... până la un total de 164 de povești pe care le-am scris.

Transcrierea înregistrării video de la pagina 52 din manual

Ați găsit vreo parte a textului care v-a derutat?

<p>a) Nu b) Da</p> <p>Dacă da, care dintre ele? (explicați eroarea găsită, oferind o scurtă descriere și corecți-o).</p> <p>Cât de încrezător sunteți că, dacă vi s-ar pune întrebări de înțelegere, ați fi capabil să răspundeți corect</p> <p style="text-align: center;">1   2   3   4   5   6   7   8   9   10</p> <p>Deloc încrezător Foarte încrezător</p>
<p>Scopul activității:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Citirea și înțelegerea textelor pentru a identifica neconcordanțele; • Evaluarea precisă a nivelului de înțelegere al fiecărui elev
<p>Durata estimată a activității:</p> <p>50 de minute</p>
<p>Curs propus:</p> <p>Lecții portugheză - clasa a VI-a</p>
<p>Vârsta recomandată a elevilor:</p> <p>11/12 ani</p>
<p>Numele instructorului care propune activitatea:</p> <p>Rosa Vigarinho</p>
<p>Specializarea instructorului:</p> <p>portugheză</p>
<p>Adresa de e-mail a instructorului rovigarinho@gmail.com</p>

ACTIVITATEA 63: IDENTIFICAREA INCOERENȚELOR ÎN ÎNȚELEGEREA TEXTULUI S - REPRODUCERE
- Luciana Frade -

Descrierea activității:

Această activitate este concepută pentru a evalua capacitatea elevilor de a identifica erori, de a analiza inconsecvențe și de a rezuma texte științifice referitoare la tema reproducerii, abordată anterior în clasă. Aceasta este împărțită în patru părți:

Partea 1: Elevii citesc un text despre *reproducerea asexuată* și sunt însărcinați cu identificarea și explicarea erorilor din text. Ei trebuie să descrie pe scurt fiecare eroare, să sugereze corecții și să evalueze încrederea lor pe o scară de 10 puncte. De asemenea, elevii sunt rugați să indice dacă vreo parte a textului a fost confuză și să explice de ce.

Partea 2: Este prezentat un al doilea text despre *reproducerea sexuală*. Elevii răspund la întrebări de înțelegere, subliniază greșelile, dacă le găsesc, și își evaluează încrederea în răspunsurile lor. De asemenea, li se cere să evalueze inteligibilitatea textului și să descrie orice părți confuze.

Partea 3: Elevii analizează un text despre *infertilitatea masculină* pentru a crea o schiță bazată pe conținutul acestuia. Înainte de a elabora schița, aceștia reflectă asupra cunoștințelor lor anterioare despre subiect pe baza titlului. După finalizarea schiței, elevii evaluează corectitudinea acesteia și își justifică răspunsul.

Partea 4: Este prezentat un text final privind *ciclul de viață al Fucusului*. Elevii rezumă textul și evaluează acuratețea rezumatelor lor, oferind explicații pentru evaluarea lor.

Scopul activității:

- Învățați importanța monitorizării ordinii de citire pentru a depista problemele de înțelegere;
- Evaluarea precisă a nivelului de înțelegere al fiecărui elev.

Durata estimată a activității: 90 de minute

Curs propus: lecții de biologie și geologie pentru clasa a ^{XI-a}

Vârsta recomandată a elevilor: 16 / 17 ani

Numele instructorului care propune activitatea: Luciana Frade

Specializarea instructorului: Biologie și geologie

ANEXA ACTIVITĂȚII 63:**Partea 1**

Elevilor li se prezintă un text al cărui conținut, în cadrul disciplinei, a fost predat anterior (Unitatea: Reproducerea; Subunitatea: Reproducerea asexuată). Li se cere să îl citească cu atenție pentru a găsi eroarea și a o explica, scriind o scurtă descriere a acesteia și a modului de corectare. După ce au descris eroarea, li se cere să își evalueze nivelul de încredere pe o scară de 10 puncte.

Reproducerea asexuată este un mod comun de reproducere în natură, prin care un singur organism dă naștere altor organisme identice genetic, considerate a fi clonele sale. În acest tip de reproducere, descendenții sunt rezultatul celulelor formate prin diviziune mitotică, motiv pentru care primesc copii ale întregului material genetic al organismului părinte. Acesta este un proces prin care speciile își pot crește variabilitatea genetică. Variațiile genetice care pot apărea ocazional în reproducerea asexuată sunt rezultatul mutațiilor care pot apărea în timpul diviziunii celulare care susține acest proces de reproducere.

Ați găsit vreo parte a textului care v-a derutat?

- a) Nu
- b) Da
- c)

Dacă da, care dintre ele? (explicați eroarea găsită, oferind o scurtă descriere și corecți-o).

Cât de încrezător sunteți că, dacă vi s-ar pune întrebări de înțelegere, ați fi capabil să răspundeți corect

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

Partea 2

Un al doilea text este prezentat pe o temă cu care elevii sunt familiarizați (unitate: Reprodere; subunitate: Reprodere sexuală). Textul este inconsistent din punct de vedere intern. Elevii sunt rugați să citească cu atenție pentru a răspunde la 3 întrebări de înțelegere. Dacă observă greșeli, trebuie să le sublinieze. Apariția semințelor a fost unul dintre aspectele evolutive care a contribuit cel mai mult la capacitatea plantelor cu flori de a se dispersa. Aceste structuri conțin embrionul noului sporofit, precum și unele rezerve care îi permit să se hrănească. În plus, semințele sunt supuse unui nivel ridicat de deshidratare și pot rămâne în stare latentă pentru perioade lungi de timp, până când condițiile de mediu devin mai favorabile. Acest aspect, împreună cu mecanismul lor de fertilizare, conferă plantelor cu flori o mare independență față de umiditate, ceea ce le sporește capacitatea de adaptare la mediile uscate. Semințele au adaptări care facilitează dispersarea lor, uneori în locuri foarte îndepărtate de locul în care trăiește planta mamă.

Favorizează semințele capacitatea de dispersie a plantelor cu flori?

- a) Adevărat pe baza informațiilor prezentate în text
- b) Fals pe baza informațiilor prezentate în text
- c) Nu pot spune pe baza informațiilor prezentate în text

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebare?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

Semințele sunt protejate de disecție?

- a) Adevărat pe baza informațiilor prezentate în text
- b) Fals pe baza informațiilor prezentate în text
- c) Nu pot spune pe baza informațiilor prezentate în text

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebare?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

Semințele permit plantelor să se răspândească în locuri aflate la mai mult de 100 de kilometri de planta mamă?

- a) Adevărat pe baza informațiilor prezentate în text
- b) Fals pe baza informațiilor prezentate în text
- c) Nu pot spune din informațiile prezentate în text

Cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebare?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

Cât de inteligibil (ușor de înțeles) vi s-a părut textul pe care tocmai l-ați citit?

- 1. Nu este de înțeles
- 2. Un pic
- 3. Destul de mult
- 4. Foarte ușor de înțeles

Ați găsit vreo parte a textului care v-a derutat?

a) NU b) DA

Dacă DA, care este problema? (explicați problema)

Partea 3

Un al treilea text este prezentat pe un subiect pe care elevii îl cunosc (Unitatea: Reproducerea; Subunitatea: Reproducerea sexuală). Textul este inconsistent din punct de vedere intern.

Elevii sunt rugați să citească cu atenție pentru a întocmi o schiță. Înainte de a întocmi o schiță, aceștia ar trebui să facă referire la cunoștințele lor despre subiect, bazându-se doar pe titlu.

Infertilitatea masculină

Conform Organizației Mondiale a Sănătății, infertilitatea se caracterizează prin incapacitatea de a rămâne însărcinată fără a utiliza metode contraceptive, în timp ce se este activ sexual, într-un interval de timp de un an. Se consideră că aproximativ 30 % din cazurile de infertilitate masculină se datorează unor factori genetici, care se traduc prin anomalii ale cromozomului Y sau ale autosomului. Stabilirea unei relații între infertilitate și apariția mutațiilor cromozomiale asociate cu translocații, inversiuni, deleții și alterări meiotice a contribuit la reducerea progresivă a ratelor de infertilitate fără o cauză aparentă și, în consecință, la definirea unor tratamente mai eficiente pentru pacienți.

Folosind tehnici genetice, a fost posibilă descoperirea existenței microdelețiilor cromozomului Y și a mutațiilor în genele care reglează receptorii hormonilor sexuali în glandele anexe masculine și asocierea acestor situații cu reducerea sau chiar absența spermei în spermă.

În cazul anomaliilor cromozomilor sexuali, cea mai frecventă este aneuploidia, care rezultă din disjuncția incorectă în timpul meiozei, rezultând monosomii și trisomii. În plus, translocațiile - deplasarea cromozomilor sau a unei părți a acestora și alipirea lor la un alt cromozom - apar, de asemenea, frecvent la bărbații infertili. Atunci când cromozomii sunt împerecheați în timpul meiozei, translocația duce la formarea unui trivalent, iar această anomalie poate duce la un cariotip de numai 45 de cromozomi ca răspuns la fuziunea care a avut loc. Un al treilea tip de mutație legată de infertilitate este inversiunea, în care există o rearanjare a unui segment de cromozom care modifică secvența genelor.

Studiile privind meioza la indivizii cu anomalii autosomice au permis elucidarea mecanismelor prin care rearanjamentele cromozomiale pot duce la tulburări ale spermatogenezei și, în consecință, la infertilitate masculină. Astfel, majoritatea acestor anomalii sunt cauzate de erori în cel puțin una dintre etapele meiozei, ca urmare a apariției unei segregări anormale sau a unei alterări a modelului sinapselor cromozomiale.

Adaptat după Silva et al; Infertilitatea masculină și cromozomii autosomici. FacMais Scientific Journal, volumul XV, numărul 4, decembrie 2018.

Doar analizând titlul textului, ce știți despre subiect?

După citirea textului, elaborați o schiță.

Sunteți sigur că diagrama este corectă?

a) NU

b) DA

Explicați de ce ați răspuns DA sau NU

Partea 4

O a treia cameră este prezentată pe un subiect pe care elevii îl cunosc (Unitatea: Reproducerea; Subunitatea: Reproducerea sexuală). Textul este inconsistent din punct de vedere intern.

Elevii sunt rugați să citească cu atenție pentru a rezuma.

Ciclul de viață al Fucus

Fucus este un gen de alge brune aparținând clasei Phaeophyceae care trăiește în apele sărate, de-a lungul coastelor stâncoase, formând comunități de tip centură. Tulpina, fixată de un disc bazal mic, de culoare maro-oliva, are ramificații dihotomice și o nervură mediană bine vizibilă. În funcție de specie, tulpinile Fucus sp. pot avea buzunare pline cu aer care flanchează vena (aerociste sau pneumatociste), care acționează ca plutitori.

În perioada de reproducere, capetele ramurilor prezintă structuri, receptaculele, care conțin organele de reproducere, concetaculele, care comunică cu exteriorul prin ostiole. În cazul tulpinilor masculine, concetaculele poartă celule specializate alungite, incolore, anteridiile, unde se formează anterozoizii. În tulpinile femele, se observă structuri sferice de culoare maro închis, oochisturile, unde se formează oosferele. De îndată ce oochisturile ajung la maturitate, pereții lor se rup și eliberează oosferele.

Organele de reproducere ale acestei alge apar la sfârșitul iernii și dispar vara, eliberând gameții prin ostiole, dând naștere la picături verzi la organismele femele și picături portocalii la organismele masculine. Fertilizarea are loc în apă, ducând la formarea unui gamete, care se atașează și se divide, dând naștere unei noi tulpini adulte.

Adaptat după Pereira, L., Macroalgae - biological cycles, Asociația portugheză a profesorilor de biologie,

Buletin nr. 35, iulie 2021

Credeți că rezumatul este corect?

a) NU

b) DA

Explicați de ce ați răspuns DA sau NU.

ACTIVITATEA 64: TERTULIA LITERARĂ DIALOGICĂ

- Dulce Gonçalves -

Descrierea activității:

Pentru a promova dezvoltarea integrală a elevilor, în această clasă de clasa a XI-a, unde s-a diagnosticat lipsa obiceiurilor de lectură și, în consecință, dificultăți în înțelegerea textelor, s-a propus implementarea strategiei tertipului literar, cu scopul de a trezi plăcerea lecturii și interesul pentru învățarea istoriei prin intermediul sursei literare și, în același timp, dezvoltarea metacogniției și a autoreglării.

Metodologie:

1. Citirea prealabilă la domiciliu a paginilor convenite.
2. Înainte de lectură, elevii reflectă asupra următoarelor întrebări (răspunsurile sunt notate în jurnalul de reflecție):
  - a. Ce sper să învăț sau să simt citind acest pasaj?
  - b. Ce strategii de lectură pot folosi pentru a înțelege mai bine textul?
3. În clasă, elevii stau în cerc.
4. Profesorul își asumă rolul de moderator.
5. Fiecare elev împărtășește, citind cu voce tare, partea din text pe care a ales-o, justificând-o.
6. Elevii se înscriu pentru a comenta fragmentele alese de colegii lor.
7. În ultimele 20 de minute ale discuției, elevii își notează reflecțiile.
8. Profesorul colectează reflecțiile scrise în scopul monitorizării.
9. La începutul următoarei sesiuni, profesorul deschide un scurt spațiu de comentarii în care oferă feedback elevilor

Titlul lucrării:

Extrasul pe care l-am ales:

De ce am ales acest fragment:

Ce a însemnat pentru mine discuția de astăzi:

Ce am învățat din discuția de grup:

Ce strategii am folosit pentru a înțelege mai bine textul:

Cum îmi evaluez participarea de astăzi?

Ce pot îmbunătăți în următoarea sesiune?

Obiectivele activității:

- Pentru a vă bucura de un text (lectura integrală a "Os Esteiros" de Soeiro Pereira Gomes);
- Dezvoltarea abilităților de citire și înțelegere;
- Descoperirea de noi concepte și realități;
- Analiza critică a unui text;
- Construirea cunoștințelor istorice prin intermediul surselor literare;

• Dezvoltarea autoreglării și a gândirii critice prin metacogniție.
Durata estimată a activității: sesiuni de 90 de minute pe săptămână pe parcursul unei luni.
Curs propus: Cetățenie subiect.
Numele instructorului care propune activitatea: Dulce
Specializarea instructorului: Portugheză
Adresa de e-mail a instructorului dulce.ferreira@aelc-lamego.pt

ACTIVITATEA 65 : ACTIVITATE METACOGNITIVĂ - ISTORIE

- Paula Charneco -

Descrierea activității:

Activitatea de monitorizare metacognitivă.

Identificarea erorilor și inconsecvențelor în înțelegerea unui text: înregistrarea datelor și analizarea lor statistică.

Ocuparea Peninsulei Iberice de către musulmani.

Activitatea constă într-un chestionar individual pe un subiect abordat anterior în cadrul orei de istorie și geografie a Portugaliei: "Cucerirea Peninsulei Iberice de către musulmani" (un subiect inclus în programa școlară HGP de clasa a V-a).

Chestionarul este împărțit în nouă întrebări. Obiectivul activității este de a ghida elevii în identificarea erorilor dintr-un document scris. Erorile din text sunt de natură semantică/contextuală. Documentul este compus din trei paragrafe, iar în fiecare paragraf, elevii trebuie să identifice erorile prezente.

După identificarea erorilor, elevii sunt rugați: 1. să le noteze într-un tabel și apoi să propună corecții pentru fiecare. 2. Ulterior, elevii sunt invitați să indice dacă vreo parte a textului i-a derutat. Dacă da, ei trebuie să menționeze dificultățile pe care le-au întâmpinat atunci când au răspuns la întrebarea anterioară.

La întrebarea 3, elevii trebuie să își evalueze nivelul de încredere în răspunsul la întrebarea 1 pe o scară de la 1 la 10. La întrebarea 4, elevii trebuie să marcheze cinci afirmații ca fiind adevărate sau false, pe baza subiectului abordat în documentul 1. În următoarea întrebare, elevii evaluează nivelul de dificultate pe care l-au întâmpinat atunci când au răspuns la întrebarea anterioară.

La întrebarea 6, elevii justifică afirmațiile false.

În ultimele trei întrebări, elevii își evaluează nivelul de încredere în identificarea și justificarea afirmațiilor false.

Scopul activității:

Învățați importanța monitorizării lecturii pentru a localiza problemele de înțelegere și pentru a evalua cu exactitate nivelul lor de înțelegere.

Durata estimată a activității: 1h

După citirea atentă a documentului 1, încercați să identificați eroarea (erorile) sau defectele prezente în acesta.

Documentul 1

OCUPAREA PENINSULEI IBERICE DE CĂTRE MUSULMANI

"Mii de oameni au circulat în teritoriile ocupate de musulmani, contribuind la răspândirea ideilor și la înapoierea economică și culturală a Peninsulei Iberice. În acest spațiu al diversității culturale, au circulat cunoștințele și inovațiile produse în Imperiul musulman.

Începând cu secolul al II-lea, musulmanii au pătruns în Peninsula Iberică și au cucerit teritorii care aparținuseră în principal regatului roman. Guvernul califatului a impus noi politici administrative, sociale și economice, dar nu i-a împiedicat pe cei care locuiau acolo și doreau să rămână să își păstreze obiceiurile și ritualurile atâta timp cât nu deranjau noua ordine și plăteau impozitele stabilite.

Moștenitorii creștini ai cultului vizigot, care au devenit cunoscuți sub numele de legionari, au trăit în cartiere separate, la fel ca și creștinii orientali, evreii ortodocși și toate celelalte comunități care s-au supus pașnic musulmanilor. În timpul procesului de islamizare, mulți au adoptat cultura și limba arabă, ajungând chiar să se convertească la creștinism."

1. După ce ați identificat erorile/flapsurile din documentul dat, oferiți explicații sau feedback colegilor dumneavoastră - adică explicați erorile scriind o scurtă descriere a acestora și a modului în care ar trebui corectate.

Erorile	Propunere de corecție

2. Ați găsit vreo parte a textului care v-a derutat?:

a) NU b) DA

Dacă da, care este problema? (explicați problema):

3. După detectarea și descrierea erorilor, evaluați-vă nivelul de încredere pe o scară de la 0 la 10 puncte:

- a) 1: Nu am încredere în explicația mea
- b) 5: Sunt mai mult sau mai puțin încrezător
- c) 10: Sunt foarte încrezător

4. Pe baza documentului 1, marcați următoarele afirmații cu V (adevărat) sau F (fals):

- a) Poporul roman se afla în Peninsula Iberică când au sosit musulmanii _____
- b) Adepții islamului sunt cunoscuți sub numele de musulmani _____
- c) Musulmanii au ajuns în Peninsula Iberică în 711 _____
- d) Dominați de musulmani, mozarabii au trăit pașnic în Hispania, respectând autoritatea islamului _____
- e) Legionarii erau soldați romani _____

5. A fost dificil să identificați afirmațiile false?

- a) Deloc
- b) Un pic
- c) O mulțime
- d) Destul de mult

6. Justificați afirmațiile false:

---

7. A fost dificil să justificați corect afirmațiile False?

- a) Deloc
- b) Un pic
- c) O mulțime
- d) Destul de mult

8. Evaluați cât de încrezător sunteți că ați răspuns corect la întrebările Adevărat și Fals?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător

9. Evaluați cât de încrezător sunteți că ați justificat corect afirmațiile pe care le-ați marcat cu False?

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Deloc încrezător

Foarte încrezător